

TILINPÄÄTÖS

VUODELTA 2024

Kunnanhallitus 31.3.2025 § 61

Kunnanvaltuusto 26.5.2025 § 10

Sisällysluettelo

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS.....	3
KUNNAN HALLINTO	4
TALOUDELLINEN KEHITYS.....	5
TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN.....	12
Investoinnit.....	14
Tase.....	17
KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	21
Kosernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt.....	21
Konsernin toiminnan ohjaus	21
Konsernituloslaskelma ja tunnusluvut	22
Konsernin rahoituslaskelma ja tunnusluvut.....	23
Konsernitase ja sen tunnusluvut.....	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ JA KESKEISET JOHTOPÄÄTÖKSET.....	26
TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY.....	27
KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN.....	28
3002 KONSERNIPALVELUT	29
5001 SIVISTYSLAUTAKUNTA.....	51
7000 TEKNINEN LAUTAKUNTA	74
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN.....	98
YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA 2024.....	102
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	104
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	110
Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	110
Kosernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	110
Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista	112
TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	115
KONSERNIN LIITETIEDOT	122
KUNNAN VESIHUOLTOLAITOS	125
Vesilaitostaseyksikkö	125
HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	129
Toistaiseksi palkatun henkilöstön määrä kunnan toimialoittain 31.12.2024.....	129
LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA 2024.....	131
TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	132

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Paluu kestäväälle kasvu-uralle on Uuraisten kunnan strategian keskeinen visio eli tavoitetilä. Vuonna 2024 toimimme tämän tavoitteen mukaisesti toiminnassa; kunnan markkinoinnissa, ja palveluiden tuottamisessa. Ennakkotiedon mukaan väkiluku kasvoi 40 henkilöllä (+1,1%). Kuntaan muutti 194 henkilöä ja 170 muutti pois. Uuraislaisia syntyi 52 ja poisnukkui 36. 31.12.2024 väkiluku oli 3655 henkilöä. Uurainen oli yksi harvoista kunnista, joissa syntyvyys oli kuolleisuutta korkeampaa, ja väestö suhteessa väkilukuun Keski-Suomen nuorekkainta. Väkiluku 31.12.2024 oli 3655 henkilöä.

Kunnan palvelutoiminnassa painottuivat perusopetus, varhaiskasvatus, tekniseen toimeen liittyvät palvelut, hallinto, maankäyttö ja elinvoimatyö.

Uuraisten päättäjistä ja viranhaltijoista koostuva taloustyöryhmä käynnisti maaliskuun puolessavälissä talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2025-2028. Taustalla oli yli miljoonan euron alijäämäinen tillin päätös vuodelta 2023, ja vuosi 2024 on rakennettu myös alijäämäiseksi -165 000 euroa. Kunta on vielä tilanteessa, jossa talouden tasapainottamista tehdään ennakoivasti ja oma-aloitteellisesti. Osallistuvan valmistelun pohjalta valtuusto hyväksyi talouden tasapainottamisohjelman 2025-28 kokouksessaan 17.6.2025. Kaiken kaikkiaan ohjelma sisälsi yli 30 säästötoimenpidettä ja yksinomaan vuodelle 2025 kohteita on 26 kpl.

Tasapainottamisohjelma 2025-28 on paljon enemmän kuin säästöjä, se on kunnan STRATEGIA 2030 toteuttamista. Strategian mukaisena arvona on uudistuva kunta, mikä palvelee tavoitettamme pärjätä itsenäisenä kuntana 2030 luvulla. Poiketen valtuuston hyväksymän tasapainottamisohjelman lähikouluperiaatteen toteuttamisesta, ettei Kynämöisten koulun toiminta lakkaa 31.7.2025. Joka tapauksessa tasapainottamisohjelman kustannuskasvua hillitsevä vaikutus on keskimäärin n. 0,5 miljoonaa euroa/vuosi. Samaisessa kokouksessa valtuusto päätti, että kunnan talouden tasapainottamisohjelmaa 2025-2028 seurataan ja päivitetään vuosittain valtuustotasolla, viimeistään seuraavan vuoden talousarvion ja sitä seuraavien taloussuunnitelmavuosien laadintaohjeen hyväksymisen yhteydessä. Näin voimme reagoida talouden muutoksiin, joita on näköpiirissä esim. tulevan valtionosuusuudistuksen mahdolliset tulopohjaa heikentävät vaikutukset.

Talouden tasapainottamisohjelman hyväksyminen ja toteutus olivat edellytyksenä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotukselle, jota Uuraisten kunta sai 362.000 euroa. Toisena merkittävänä syynä oli myös poikkeuksellinen tekijä, eli Uuraisten Valokuituverkot Oy:n myynnistä seurannut 663 000 euron alaskirjaus ja siitä seurannut negatiivinen tulos vuonna 2023. Valokuituverkon rakentaminen alkoi yli 10 vuotta sitten valtioneuvoston Laajakaista kaikille -hankkeen voimin. Kunta möi vuonna 2023 verkon 1,3, miljoonalla eurolla Valokuitunen Oy:lle.

Kunnan tilinpäätös 2024 muodostui ylijäämäiseksi 455.943 euroa. Muutetussa talousarviossa alijäämä oli -370.049 euroa.

Toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Tilinpäätöksessä toimintakatteen toteuma oli -12.245.101 €, mikä on pienempi eli parempi kuin muutetun talousarvion toimintakate - 12.664.390 €. Kokonaisuudessaan alitimme alkuperäisen talousarvion parilla sadalla tuhannella eurolla.

Verotulokertymä oli arvioidun mukainen 7.214.664 € (talousarvio 7.200.000 €). Valtionosuuskertymä oli 6.870.140 € (talousarvio 6.470.869 €). Rahoitustuottojen ja kulujen jälkeen vuosikate oli 1.634.852 euroa. Poistot olivat -1.119.876 euroa. Investointien netto oli arvioitu pienempi n. 0,9 milj. euroa. Pitkäaikainen velka väheni jopa 1.438.335 euroalla, kun taas lyhytaikaisen lainan lisäys oli 498.865 euroa. Joka tapauksessa saimme nettovelkaa vähennettyä n. 950.000 eurolla. Velka/asukas oli 4070 euroa, mikä on alempi kuin vuonna 2023, jolloin se oli 4378 euroa/asukas.

Juha Valkama
kunnanjohtaja

KUNNAN HALLINTO

Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta kuntalain 14 §:n mukaisesti. Uuraisten kunnanvaltuusto valittiin kuntavaaleissa 2021.

Valtuuston poliittiset voimasuhteet kuntavaalien 13.6.2021 tuloksen mukaan 1.8.2021 alkaen ovat:

Suomen Keskusta	8
Perussuomalaiset	5
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	4
Suomen Kristillisdemokraatit	2
Kansallinen Kokoomus	1
Vasemmistoliitto	1

Kunnanhallitus

Uuraisten kunnanhallitukseen kuului seitsemän jäsentä, joilla kullakin oli henkilökohtainen varajäsen. Kunnanhallituksen esittelijänä toimi kunnanjohtaja Juha Valkama. Kunnanhallitus toimikaudelle 2023 – 2025 valittiin 29.5.2023 § 25. Kunnanhallitus kokoontui vuonna 2024 yhteensä 21 kertaa, käsitellen kaikkiaan 260 pykälää.

Kunnanhallitus 31.12.2024

Samuli Mattila, puheenjohtaja	varajäsen Jari Muhonen
Virpi Salminen, varapuheenjohtaja	varajäsen Viktoria Rätty
Veli-Matti Arponen	varajäsen Sari Rimmi
Veli Hytönen	varajäsen Janne Kari
Antti-Pekka Kotilainen	varajäsen Simo Koskinen
Satu Nieminen	varajäsen Lauri Virtanen
Liisa Stenman-Kässi	varajäsen Susanna Kettunen

Lautakunnat

Kunnassa toimi neljä lautakuntaa: sivistyslautakunta, tarkastuslautakunta, tekninen lautakunta ja sen alainen ympäristöjaos sekä keskusvaalilautakunta. Kunnanhallituksen ja lautakuntien alaisuudessa voi lisäksi toimia erikseen valittuja työryhmiä, joita ovat mm. taloustyöryhmä, maankäyttötyöryhmä, metsätyöryhmä, työ- ja elinkeinoryhmä, vapaa-aikatyöryhmä, vesityöryhmä, sisäilmastotyöryhmä.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Suomen talous kääntyi taantumasta hienoiseen kasvuun alkuvuoden aikana, mutta vuositasolla bruttokansantuote (BKT) jää 0,3 prosenttia pienemmäksi vuonna 2024 kuin edellisvuonna. Eniten tuotantoa on heikentänyt rakentamisen merkittävä vähentyminen ja tänä vuonna myös yksityinen kulutus vähenee. Suomen viennin kasvu vauhdittuu, mutta odotettua hitaammin, sillä euroalueen vaimea talouskasvu jarruttaa erityisesti tavaraviennin kysyntää. Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku kääntävät sekä kulutuksen että investoinnit kasvuun ensi vuonna. BKT kasvaa 1,6 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuosina 2026 ja 2027. Työmarkkinoiden käänne parempaan siirtyy vuoteen 2025. Vuosina 2026–2027 työllisyys paranee talouden vahvistuessa, ja työttömyysaste laskee vuoden 2025 8,4 prosentista 7,4 prosenttiin vuonna 2027. Julkisyhteisöjen alijäämän arvioidaan olevan 4,2 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen vuonna 2024. Heikko talouden suhdanne heijastuu julkiseen talouteen monin tavoin, minkä lisäksi viime vuosien nopea inflaatio kasvattaa menoja tuntuvasti vielä tänä vuonna. Alijäämä alkaa kuitenkin vähitellen supistua talouden elpymisen sekä hallituksen toimien myötävaikutuksella. Vuonna 2025 alijäämä on 3,5 prosenttia ja vuonna 2029 2,0 prosenttia. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon suuret alijäämät sekä talouden heikko suhdanne kasvattavat velkasuhdetta nopeasti ennustejakson alussa. Tänä vuonna velkasuhde nousee yli 82 prosentin suhteessa BKT:hen, josta se kasvaa vähitellen 87 prosentin vuonna 2029. Kestävyyssvajeen arvioidaan olevan 1,5 % suhteessa BKT:hen. (VM Taloudellinen katsaus: Talvi 2024)

Oman alueen kehitys

Uuraisten kunnan väestökehitys oli nouseva vuoden 2024 aikana. Kunnan asukasmäärä 31.12.2024 oli 3655 henkilöä. Nousua edellisvuoteen oli yhteensä 40 henkeä, mikä tarkoittaa noin 1,1 %:n nousua väkilukuun.

Vuonna 2024 väestö kasvoi Keski-Suomessa Jyväskylässä, Joutsassa, Laukaassa, Luhangassa, Muuramessa, Saarijärvellä ja Uuraisilla. Vain kolmessa Keski-Suomen kunnassa syntyvyys ylitti kuolleisuuden vuonna 2024, Jyväskylässä (+79), Laukaassa (+8) ja Uuraisilla (+16). Työikäisten (15–64 v.) määrä kasvoi Keski-Suomessa vuonna 2024 (+475) toista vuotta peräkkäin. Kasvua saivat Jyväskylä, Laukaa, Uurainen, Muurame ja Toivakka.

Keski-Suomessa oli joulukuun 2024 lopussa yhteensä 18 195 työtöntä työnhakijaa. Se on noin 3,2 % (578 henkilöä) enemmän kuin vuotta aiemmin. Vuoden 2023 joulukuusta kokoaikaisesti lomautettujen määrä laski 206 henkilöllä. Uuraisilla työttömiä työnhakijoita oli joulukuun lopulla Tilastokeskuksen mukaan 175 henkilöä, mikä on viisi henkilöä vähemmän kuin edellisvuonna.

Tilikauden olennaiset tapahtumat

Talouden tasapainottamissuunnitelma vuosille 2025 – 2028 päätettiin kunnanvaltuustossa 17.6.2024 § 27. Suunnitelman toimenpiteet toteutuessaan vähentäisivät kustannuksia suunnitelmavuosina yhteensä 2 537 868 euroa. Suunnitelmaa muutettiin kunnanvaltuuston päätöksellä 9.12.2024 § 43, siten että Kyy-nämöisten koulua ei lakkauteta, jolloin säästötavoitteeksi tuli 1 909 146 euroa.

Palkanlaskentapalvelut kunta osti edelleen Monetra Keski-Suomi Oy:ltä. Toiminta on pysynyt kohtuullisen hyvällä tasolla vuoden 2024 aikana. Uuraisten kunta kilpailutti yhdessä Kinnulan ja Kyyjärven kuntien kanssa kirjanpitolpalvelujen tuottamisen vuonna 2024. Tarjouskilpailun jälkeen palveluntuottajaksi valittiin Kuntalaskenta Oy, jonka kanssa toteutettiin em. kuntien yhteinen käyttöönottoprojekti uuden palvelun aloittamiseksi vuoden 2023 alusta alkaen. Ulkoistuksesta huolimatta myös kunnassa on säilynyt taloushallinnon palvelujen tuotantoa. Tilinpäätöksen valmistelu vuodelta 2023 osoittautui haasteelliseksi, eikä aikatauluissa pysytty. Kirjanpidon tilanne kuitenkin selkiytyi vuoden aikana lukuistenneuvottelujen jälkeen ja omistuksen ja johdon vaihtuessa Kuntalaskenta Oy:llä.

Aluearkkitehtipalvelut on ostettu edelleen Saarijärven kaupungilta. Järjestely on todettu hyväksi ja kustannustehokkaaksi. Vuonna 2024 ympäristötoimen palvelut on hoidettu kunnan omana toimintana.

Kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus astui voimaan 1.5.2022 ja on voimassa 30.4.2025 saakka. Kunnan työntekijöiden palkkoja tarkistettiin sopimuksen mukaisesti.

Strategiansa mukaisesti kunnan palveluita järjestettiin ja kehitettiin. Se on osa kunnan normaalia toimintaa. Valtuusto on hyväksynyt Uuraisten kuntastrategian (13.12.2021 § 74) seuraavasti:

VISIO

Kestävällä kasvu-uralla

Uurainen on poikkeuksellisesti ollut lähes koko 2000 –luvun kasvukunta ja väestörakenteemme on hyvä ja visiomme on päästä takaisin kasvu-uralle.

Kestävän kehityksen kasvu on mahdollista ja siitä meillä on näyttöä:

Päästöt/asukas vähentyivät -25% vuosina 2005-2019

ja samaan aikaan väestömme kasvoi 3100 asukkaasta 3700 asukkaaseen.

#kasvuuralla

ARVOT

Kasvukunnan muuttaminen kalleksi

Inhimillinen

Uurainen on inhimillinen, aito ja lähestyttävä sekä turvallinen.
Ihmiset ovat auttavaisia ja yhteisöllisiä.

Hyväntuulinen

Uurainen on hyväntuulinen, näkeehän sen jo suun muodosta.
Meillä on syytä hymyyn, olemme positiivisia ja ratkaisukeskeisiä.
Vahvistamme hyvinvointia ja viihtyvyyttä monipuolisesti
niin työssä kuin vapaa-ajallakin.

Uudistuva

Uurainen on samalla sekä perinteikäs että uudistuva.
Vahvistamme vuorovaikutteista, ideoivaa, osallistuvaa
ja kestävää toimintakulttuuria.

STRATEGIA

Strategian muuttaminen loka

1

Kuntaorganisaatio:

#sujuva
toimintakulttuuri
ja digiloikka

2

Kuntalaiset ja
yritykset:

#viihtyisä,
hyvinvoiva ja
kestävä
Uurainen

3

Katse
ulospäin:

#tunnettu
Uurainen

Strategian muuttaminen loka

#Sujuva

1

Kuntaorganisaatio:

#sujuva
toimintakulttuuri
ja digiloikka

Strategian 1. vaiheessa käänämme katseemme kuntaorganisaation toiminnan kehittämiseksi sujuvaksi. Toimintakulttuurimme mahdollistaa ja rohkaisee uudistamaan kaikkia keskeisiä palveluitamme ja toimintojamme. Hyödynnämme digitaalisuutta niin, että se lisää arvoa palvelutoiminnassa ja -kohtaamisissa. Strategiakauden päättyessä olemme digiloikassamme pitkällä ja sujuvat palvelumme tekevät kotikunnastamme viihtyisän ja aktiivisen paikan niin työnteolle, asumiselle kuin yrittämiselle.

Suorakulmion muotoinen leike

2

Kuntalaiset ja yritykset:

**#viihtyisä,
hyvinvoiva ja
kestävä
Uurainen**

#Viihtyisä

Strategiamme 2. vaiheessa käänämme katseemme kuntalaisiin, yrityksiin, 3.sektorin toimijoihin sekä vapaa-ajan asukkaisiin. Rakennamme viihtyisää, hyvinvoivaa ja kestävää Uuraista. Monin eri tavoin lisäämme hyvinvointia ja kannamme myös vastuuta sekä itsestä että asuin- ja toimintaympäristöstämme. Aktiiviset ja viihtyvät asukkaat ja yrittäjät rakentavat yhteisöllisyyttämme.

Suorakulmion muotoinen leike

3

**Katse
ulospäin:**

**#tunnettu
Uurainen**

#Tunnettu

Strategian 3. vaiheessa kohdistamme huomion ulospäin ja tehdään Uuraista tunnetuksi. Kuntaviestinnän ja –markkinoinnin avulla lisäämme Uuraisten #tunnettuutta ja vetovoimaa. Kannustamme kaikki uuraislaiset mukaan viestimään ylpeästi erityisesti somekanavissa ja tykkäämään ja kertomaan tarinoita #sujuvasta ja #viihtyisästä Uuraisista. Hyödynnämme ansaittua mediaa ja viestimme modernisti. Tuotamme myös potentiaalisille uusille asukkaille, työntekijöillemme ja yrittäjille kunnastamme, tonteistamme ja vapaa-ajan mahdollisuuksistamme laadukasta tarinaa ja markkinointimateriaalia.

UURAINEN

Sen näkee suun muodosta

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

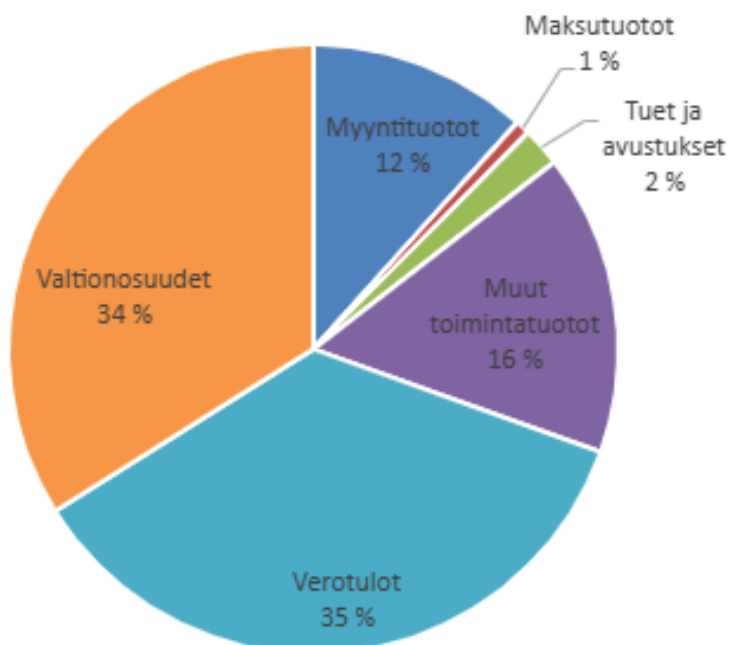
Vuoden 2023 alussa voimaan tullut valtakunnallinen sote-uudistus on muuttanut kuntien toimintaympäristöä historiallisen paljon. Suomeen on muodostettu hyvinvointialueita, joilla on vastuu sote-palvelujen tuottamisesta. Kun nämä vastuut ovat poistuneet kunnilta, tärkeimmäksi kunnan toimialaksi on muodostunut sivistyspalvelujen (koulu-, kulttuuri-, kirjasto-, nuoriso- ja liikuntapalvelut) järjestäminen kunnan asukkaille. Uuraisten kunta on väestöltään hyvin lapsivoittoinen, joten em. sivistystoimen palvelut tulevat olemaan jatkossakin kunnan toiminnan painopiste. Edelleen tulevaisuuden keskiössä on muutoksen hallinta, innovointi, ennakointi, kokeilut ja toiminnan kehittäminen. Niiden avulla toimintaa uudistetaan ja kehityksessä pysytään mukana.

Sote-uudistuksen myötä kunnan talous supistui noin kolmasosalla entisestä. Ensimmäiset vuodet (3+1) hyvinvointialue on sitoutunut maksamaan vuokraa kunnan sote-kiinteistöistä, mutta sen jälkeinen tilanne on vielä epäselvä Keski-Suomen hyvinvointialueen karsiessa toimipisteverkkoaan ja tilojaan. Vuoden 2023 alusta asti kunta sai vuokratuloja hyvinvointialueen vuokraamista toimitiloista. Tämä on kunnalle varsin edullista, mutta on syytä alkaa varautua siihen, että hyvinvointialue ei vuokraa kaikkia tiloja siirtymäajan jälkeen. Kuntatalous näyttää kiristyvän entisestään lähitulevaisuudessa ja kuntien on sopeuduttava pienempien verotulojen ja valtionosuuksien mukanaan tuomaan taloudelliseen niukkuuteen. Suunnitelmissa oleva valtionosuusuudistus tulisi pienentämään kunnan saamaa valtionosuutta.

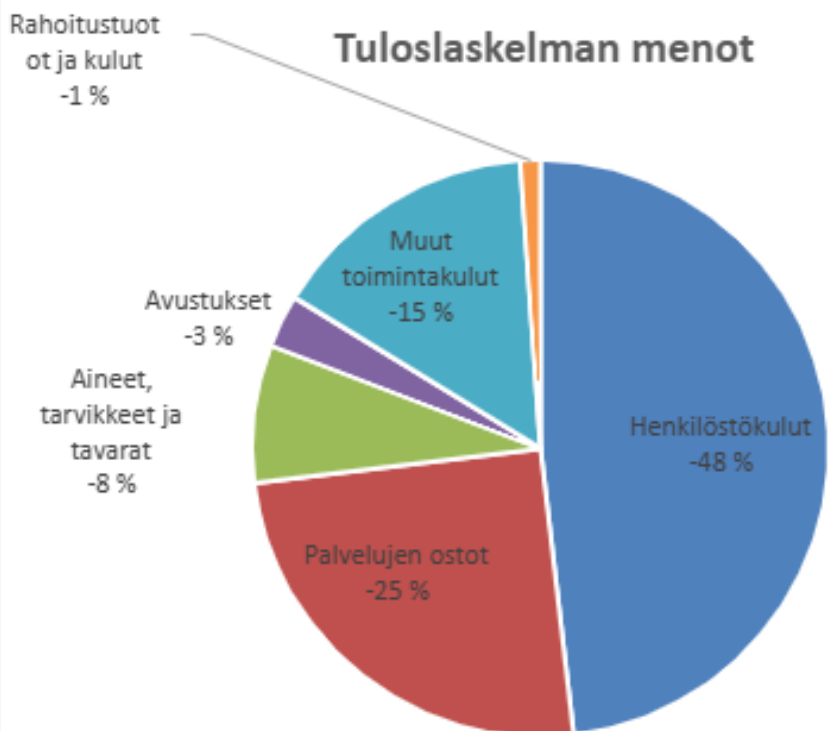
Myös Uuraisilla joudutaan edelleen tarkastelemaan kunnan toimintaa ja sen painopistealueita. Kunnasta on tullut ns. sivistyskunta, joka tuottaa suurimmaksi osaksi varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluja. Myös kunnan teknisen infrastruktuurin ylläpito tulee vaatimaan panostuksia entiseen malliin, joten teknisen toimen peruspalveluja tarvitaan yhä edelleen. Talouden tasapainottamisohjelmasta tulee pitää kiinni myös tulevina vuosina.

Vuonna 2025 valitun valtuuston suurena haasteena tulee olemaan kunnan talouden tasapainon säilyttäminen. Uuden kuntastrategian mukaisesti Uuraisten kunnalla on hyviä kehitysnäkymiä, kun sitä kehitetään edelleen tasapainoisena ja houkuttelevana asuinpaikkana jatkuvasti kasvavalla jyvässeudulla.

Tuloslaskelman tulot

Tuloslaskelman menot

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN**TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT**

(ulkoinen)

	2024	2023
	1000 euroa	1000 euroa
Toimintatuotot	2 679	2 851
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-14 924	-15 290
Toimintakate	-12 245	-12 439
Verotulot	7 214	6 831
Valtionosuudet	6 870	6 448
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	56	138
Muut rahoitustuotot	258	228
Korkokulut	-463	-352
Muut rahoituskulut	-55	-266
Vuosikate	1 635	588
Poistot ja arvonalentumiset	-1 194	-1 123
Satunnaiset kulut	0	-525
Tilikauden tulos	441	-1 060
Tilinpäätössiirrot	15	15
Tilikauden yli-/alijäämä	456	-1 045

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	17,95	18,65
Vuosikate/Poistot, %	136,93	52,36
Vuosikate, euro/asukas	447,33	162,66
Asukasmäärä	3 655	3 615

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista.

Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)

Kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen, liikelaitostaminen ja oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainanlyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Investointitaso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta, jonka aikajänne on riittävä keskimäärän osoittamiseksi. Jos poikkeuksellisen suuri poistonalainen investointihanke ajoittuu suunnitelma-kaudelle tai investointeja on taloussuunnitelmassa leikattu ja siirretty suunnitelman ulkopuolelle, on investointitasoa arvioitava taloussuunnitelmakautta pitemmällä jaksolla.

Tulo-rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Jos vuosikate on alijäämäinen, on kunnan tulo-rahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo-rahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kunnan koko, taajama-aste, tekniset verkostot ja toimintojen organisointi ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat vuosikatetavoitteen määrittämiseen kunnassa.

RAHOITUSLASKELMA JA TUNNUSLUVUT

	2024	2023
	1000 eu- roa	1000 euroa
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 635	588
Satunnaiset erät	0	-525
Tulorahoituksen korjauserät	-64	-15
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-890	-1 487
Rahoitusosuudet investointimenoihin	12	35
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	75	221
Toiminnan ja investointien rahavirta	768	-1 183
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	-75
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 348	-971
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 600	2 623
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-642	-81
Rahoituksen rahavirta	-1 590	1 496
Rahavarojen muutos	-822	313
Rahavarat 31.12. 1 000 €	4 799	5 622
Rahavarat 1.1. 1000 €	5 622	5 309

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	2 525	2 027
Investointien tulorahoitus, %	186,17	47,79
Laskennallinen lainanhoitokate	0,90	0,40
Kassan riittävyys, pv	99,07	31
Asukasmäärä	3 655	3 615

Investoinnit

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €:

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %:

$$= 100 * \text{Vuositake} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate:

$$= (\text{Vuositake} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

MAKSUVALMIUS

Rahavarat 31.12.:

= Rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Kassasta maksut, M€

Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys (pv):

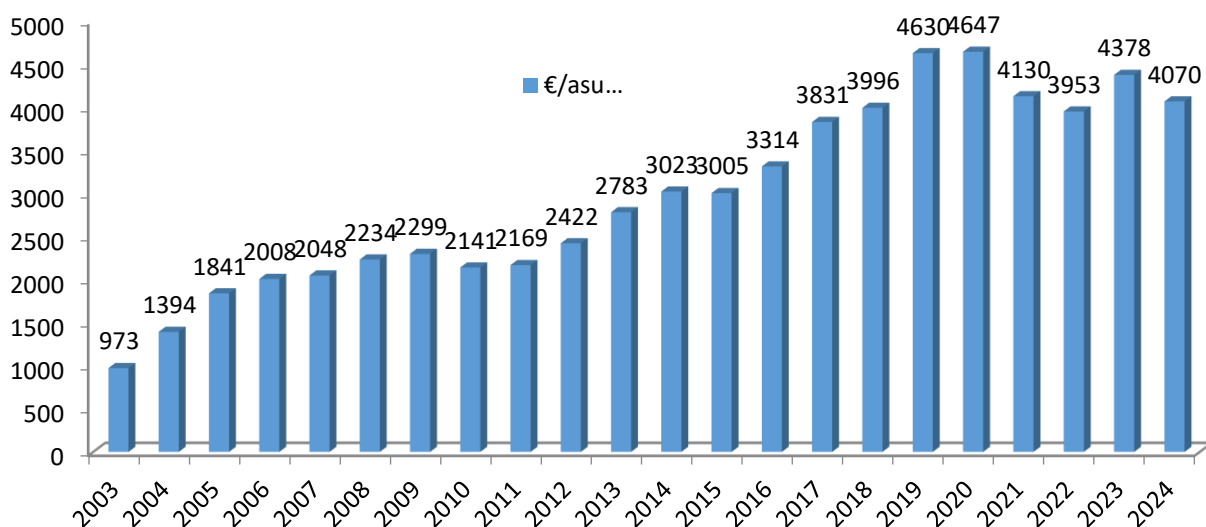
= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Rahavarat ja kassasta maksut otetaan kaavaan edellä esitetyllä tavalla laskettuna.

RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

Toimintakertomuksessa tasetiedot tulee esittää siten eriteltynä, että niistä voidaan laskea taseen tunnusluvut. Toimintakertomuksen tasetarkastelu voidaan tehdä miljoonan tai tuhannen euron tarkkuudella. Kuntajaoston taseen laatimisesta antaman yleisohjeen mukaisesti tarkempi erittely, sentin tarkkuudella laadittu tase esitetään tasekirjan tilinpäätöslaskelmat-osassa.

LAINAKANTA €/asukas

Tase		
VASTAAVAA	2024	2023
	1000 euroa	1000 euroa
PYSYVÄT VASTAAVAT	23 683	24 010
Aineettomat hyödykkeet	180	180
Aineettomat oikeudet	58	58
Muut pitkävaikutteiset menot	122	122
Aineelliset hyödykkeet	20 231	20 558
Maa- ja vesialueet	3 200	3 199
Rakennukset	13 306	13 623
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 705	3 693
Koneet ja kalusto	20	42
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0	0
Sijoitukset	3 272	3 272
Osakkeet ja osuudet	2 364	2 364
Muut lainasaamiset	484	484
Muut saamiset	425	425
VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 610	6 338
Vaihto-omaisuus	203	228
Muu vaihto-omaisuus	203	228
Saamiset	608	488
Lyhytaikaiset saamiset	608	488
Myyntisaamiset	385	284
Muut saamiset	141	135
Siirtosaamiset	82	69
Rahoitusarvopaperit	4 306	4 098
Muut arvopaperit	4 306	4 098
Rahat ja pankkisaamiset	493	1 523
VASTAAVAA YHTEENSÄ	29 293	30 348
VASTATTAVAA	2024	2023
	1000 euroa	1000 euroa
OMA PÄÄOMA	11 100	10 644
Peruspääoma	7 196	7 196
Muut omat rahastot	3 249	3 249
Edellisten tilikausien ylijäämä(alijäämä)	199	1 244
Tilikauden yli-/alijäämä	456	-1 045

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET

VARAUKSET	442	456
Poistoero	442	456

PAKOLLISET VARAUKSET

Muut pakolliset varaukset	311	311
---------------------------	-----	-----

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Lahjoitusrahastojen pääomat	2	4
-----------------------------	---	---

Muut toimeksiantojen pääomat

VIERAS PÄÄOMA	17 439	18 932
----------------------	---------------	---------------

Pitkäaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 088	12 528
---	--------	--------

Liittymismaksut ja muut velat	10 739	12 177
-------------------------------	--------	--------

Siirtovelat	341	341
-------------	-----	-----

	8	10
--	---	----

Lyhytaikainen

Joukkovelkakirjalainat	6 351	6 404
------------------------	-------	-------

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	700	2 300
---	-----	-------

Ostovelat	3 438	1 348
-----------	-------	-------

Liittymismaksut ja muut velat	811	1 162
-------------------------------	-----	-------

Siirtovelat	136	156
-------------	-----	-----

	1 265	1 438
--	-------	-------

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

	29 293	30 348
--	---------------	---------------

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	39,40	36,58
----------------------------	-------	-------

Suhteellinen velkaantuneisuus-%	104,03	70,49
--	--------	-------

Kertynyt yli-/alijäämä, 1.000 €	655	199
--	-----	-----

Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	179	55
---	-----	----

Lainakanta 31.12., 1.000 €	14 877	15 826
-----------------------------------	--------	--------

Lainakanta 31.12., €/asukas	4 070	4 378
------------------------------------	-------	-------

Lainat ja vastuut, 31.12., 1.000 €	15 935	16 726
---	--------	--------

Lainat ja vastuut, €/asukas	4 360	4 627
------------------------------------	-------	-------

Lainasaamiset 31.12., 1.000 €	484	484
--------------------------------------	-----	-----

Asukasmäärä	3655	3615
--------------------	------	------

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %:

= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – saadut ennakot)

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %:

= 100 * (Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Käyttötulot

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötulojen valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä eivät vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyt alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty rivi riviltä.

Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

Valtionosuudet merkitään tuloihin tulonvähennyksenä silloin, kun niiden määrä on negatiivinen. Vähennyseriä tuloissa ovat lisäksi *Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot* ja menoissa *Valmistus omaan käyttöön*, *Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot* ja *Pakollisten varausten muutos* silloin, kun varausten määrä on tilikaudella kasvanut.

Lyhytaikaisten lainojen ja Oman pääoman muutokset esitetään kumpikin nettoeränä joko tulona tai menona.

Kunnan kokonaistulot ja -menot

(ulkoinen)

2024

Tulot

1000 euroa

%

Varsinainen toiminta

Toimintatuotot	2 679	15,23
Verotulot	7 215	41,02
Valtionosuudet	6 870	39,06
Korkotuotot	56	0,32
Muut rahoitustuotot	258	1,47
Satunnaiset tuotot		
Tulorahoituksen korjauserät		
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-64	-0,37

Investoinnit

Rahoitusosuudet investointimenoihin	12	0,07
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	75	0,43

Rahoitustoiminta

Antolainasaamisten vähennykset	0	0,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0,00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	490	2,78
Oman pääoman lisäykset	0	

Kokonaistulot yhteensä

17 590 100,00

Menot

Varsinainen toiminta

Toimintakulut	14 924	83,98
- Valmistus omaan käyttöön		0,00
Korkokulut	463	2,61
Muut rahoituskulut	55	0,31
Satunnaiset kulut	0	0,00
Tulorahoituksen korjauserät		
Pakollisten varausten muutos		
Pakoll.var. lis.(-), väh.(+)	0	0,00
- Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustappiot		

Investoinnit

Investointimenot	890	5,01
------------------	-----	------

Rahoitustoiminta

Antolainasaamisten lisäykset	0	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1 438	8,09
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0,00
Oman pääoman vähennykset	0	0,00

Kokonaismenot yhteensä

17 771 100,00

KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS**Kosernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt**

Omistukset muissa yhteisöissä						
31.12.2024						
Nimi	Kotipaikka	Kunnan	Konsernin	Kuntakonsernin osuus		tilikauden voitosta/ tappiosta
		omistusosuus	omistusosuus	omasta	vieraasta	
		%	%	pää- omasta	pää- omasta	
Tytäryhteisöt						
*Uuraisten Vuokratatol Oy	Uurainen	100	100	217 366,39	3 389 308,18	0,59
*Kiinteistö Oy Uuraisten Virastotalo	Uurainen	87	87	1 438 455,45	19 701,89	31,48
*Uuraisten Valokuituverkot Oy		100	100	0,00	0,00	-34 977,27
Kuntayhtymät						
*Jyväskylän koulutuskuntayhtymä (konserni)	Jyväskylä	1,8304	1,8304	2 052 799,95	463 674,94	78 193,70
*Äänekosken ammatillisen koulutuksen ky (konserni)	Äänekoski	1,47	1,47	358 749,70	38 193,99	7 507,67
*Keski-Suomen liitto	Jyväskylä	1,10851	1,10851	11 394,33	16 642,61	3 257,76
Osakkuusyhteisöt						
*As.Oy Uuraskoto	Uurainen	35	35	0,00	0,00	0,00
						54 013,93

Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntalain mukaan kunnan omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Valtuusto linjaa kuntastrategiassa kunnan omistajapolitiikan. Omistajaohjauksen periaatteet ovat luonteeltaan pysyviä toimintaperiaatteita, jotka määrittelevät sen, miten kunnan omistamia yhtiöitä johdetaan, ohjataan ja valvotaan. Valtuuston linjaamat periaatteet ohjaavat konsernijohtolle kuuluvaa omistajaohjauksen käytännön toteuttamista ja siihen liittyvää päätöksentekoa niin kuntakonserniin kuuluvissa yhteisöissä kuin laajemminkin osaomistusyhteisöissä, kuntien yhteistoimintaorganisaatioissa ja kunnan sopimussuhteissa. Omistajaohjauksella pyritään varmistamaan kuntastrategiaan sisältyvän omistajapolitiikan toteutuminen. Omistajaohjauksen linjaukset ovat tulleet kuntalakiin vasta kuntalain uudistuessa vuonna 2017.

Uuraisten kuntastrategian yhtenä painopisteenä on toimiva johtamisjärjestelmä ja yhdessä valmistelu, jonka mukaisesti omistajapolitiikka ja omistajaohjaus konserniohjeineen rakentuu. Kunnanvaltuusto hyväksyi 20.03.2017 § 11 Kunnan omistajapolitiikan ja konserniohjeen (päivitetty 2024). Samassa yhteydessä hyväksyttiin omistajapolitiikalle strategiset tavoitteet ja niiden arviontikriteerit ja tavoitetasot. Kunnan tytäryhteisöille vuonna 2008 valtuuston hyväksymät tavoitteet ovat pysyneet pääosin ajankohtaisina.

Omistajaohjauksen väline on konserniohje, jonka tavoitteena on yhdenmukaistaa menettelytapoja ja tehostaa kuntakonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kunnan kokonaisuus huomioon ottaen. Uuraisten kuntakonserniohje hyväksyttiin myös tytäryhtiöiden yhtiökokouksissa ja hallituksissa.

Kuntalain 47 §:ssä on määritelty konserniohjeen vähimmäissisältö. Konserniohjeessa annetaan tarpeelliset määräykset ainakin:

- 1) kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta;
- 2) konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestämisestä;
- 3) tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta;
- 4) velvollisuudesta hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa;
- 5) konsernin sisäisistä palveluista;
- 6) kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä;
- 7) kunnan tytäryhteisöjen hyvästä hallinto- ja johtamistavasta.

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Kuntakonsernin toiminta ja talous muodostavat keskeisen lähtökohdan konserniohjaukselle. Kuntakonsernia tarkastellaan entistä enemmän myös taloudellisena kokonaisuutena: talousarviossa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet, kaikkien kuntien tulee laatia täydellinen konsernitilinpäätös ja ns. kriisikuntakriteerit on ulotettu konsernitasolle

Kuntalain 46 §:n mukaan omistajaohjauksella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä aktiivisesti myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Myötävaikuttaminen perustuu kuntastrategiaan, omistajapolitiikkaan ja yhteisölle asetettuihin tavoitteisiin sekä yhteisöistä ja toimintaympäristön muutoksista saatuun tietoon perustuviin arviointeihin. Toimenpiteet voivat liittyä mm. perustamissopimukseen, yhtiöjärjestysmääräyksiin, muihin sopimuksiin, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen kuntaa eri yhteisöissä edustaville henkilöille tai muuhun kunnan määräysvallan käyttöön. Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Aktiiviseen omistajaohjaukseen kuuluu vuoropuhelu tytäryhteisön kanssa eli se on molempipuolista myötävaikuttamista.

Konsernituloslaskelma ja tunnusluvut

	2024	2023
	1000 euroa	1000 euroa
Toimintatuotot	3 696	5 823
Toimintakulut	-17 034	-19 368
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta(tappiosta)		
Toimintakate	-11 611	-13 545
Verotulot	7 215	6 798
Valtionosuudet	8 880	8 348
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	61	28
Muut rahoitustuotot	260	211
Korkokulut	-524	-639
Muut rahoituskulut	-64	91
Vuosikate	2 489	1 292
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 713	-1 531
Omistuksen eliminointierot	0	-294
Arvonalentumiset	-73	
Satunnaiset erät	0	-525
Tilikauden tulos	703	-1 058
Tilinpäätössiirrot	0	-1
Laskennalliset verot	-3	
Vähemmistöosuudet	16	-7
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	716	-1 066

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	21,7	30,1
Vuosikate/Poistot, %	139,3	84,4
Vuosikate, euroa/asukas	681	357
Asukasmäärä	3655	3615

Konsernin rahoituslaskelma ja tunnusluvut

1000 euroa 1000 euroa

Toiminnan rahavirta

Vuosikate	2 489	1 292
Satunnaiset erät	0	-525
Tulorahoituksen korjauserät	-376	722

Investointien rahavirta

Investointimenot	-1 033	-1 449
Rahoitusosuudet investointimenoihin	21	35
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	75	1 587
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 176	173

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainasaamisten vähennys	0	295
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 050	8
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 644	-2 644
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 598	1 456
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-66	94
Vaihto-omaisuuden muutos	22	12
Saamisten muutos	-35	707
Korottomien velkojen muutos	-638	-913
Rahoituksen rahavirta	-1 909	-985

Rahavarojen muutos	-733	678
---------------------------	-------------	------------

Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	5 608	6 341
Rahavarat 1.1.	6 341	5 663
	-733	678

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT**Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä**

5 vuodelta (t €)	7 579	4 674
Investointien tulorahoitus, %	245,90	128,29
Laskennallinen lainanhoitokate	1,4	0,7
Kassan riittävyys, pv	100,8	129,3

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT
euro

VASTAAVAA	2024	2023
	1000	1000
	euroa	euroa
PYSYVÄT VASTAAVAT	28 472	29 256
Aineettomat hyödykkeet	180	180
Aineettomat oikeudet	18	50
Muut pitkävaikutteiset menot	162	130
Ennakkomaksut		
Aineelliset hyödykkeet	27 309	28 094
Maa- ja vesialueet	3 665	3 664
Rakennukset	19 750	20 537
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 712	3 700
Koneet ja kalusto	159	179
Muut aineelliset hyödykkeet	4	4
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	19	10
Sijoitukset	983	983
Osakkuusyhteisöosuudet		
Muut osakkeet ja osuudet	556	556
Muut lainasaamiset		
Muut saamiset	427	427
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	59	87
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 438	7 158
Vaihto-omaisuus	215	237
Saamiset	614	580
Pitkäaikaiset saamiset	0	
Lyhytaikaiset saamiset	614	580
Rahoitusarvopaperit	4 539	4 232
Rahat ja pankkisaamiset	1 069	2 109
VASTAAVAA YHTEENSÄ	34 968	36 501
VASTATTAVAA	2024	2023
	1000	1000
	euroa	euroa
OMA PÄÄOMA	13 473	12 758
Peruspääoma	7 196	7 196
Muut omat rahastot	3 249	3 249
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	2 313	3 379
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	715	-1 066
VÄHEMMISTÖOSUUDET	113	129

PAKOLLISET VARAUKSET	0	311
Muut pakolliset varaukset	0	311
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	106	200
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	13 743	15 444
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	366	365
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	4 581	4 072
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	2 585	3 221
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	34 968	36 501

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	38,85	35,31
Suhteellinen velkaantuneisuus	107,50	110,18
Kertynyt ylijäämä(alijäämä), 1000 €	3 028	2 313
Kertynyt ylijäämä(alijäämä), €/asukas	828	640
Konsernin lainat, euro/asukas	5 013	5 371
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 euro	18 324	19 416
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1000 €	20 288	20 373
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	5 551	5 636
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 euro	0	0
Kunnan asukasmäärä	3 655	3 615

Konsernin omavaraisuusaste prosentteina lasketaan seuraavan kaavan mukaisesti:

Omavaraisuusaste, % = $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / \text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot}$

Konsernin tunnusluvun laskennassa otetaan mukaan oman pääoman lisäksi vähemmistöosuus ja konsernireservi. Koko pääoma edellä olevassa kaavassa tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Kun käytetään lyhennettyä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois.

Muut konsernitaseen tunnusluvut lasketaan vastaavalla tavalla konsernitaseen eristä kuin kunnan taseen tunnusluvut.

SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ JA KESKEISET JOHTOPÄÄTÖKSET

Sisäinen tarkastus on osa sisäistä valvontaa. Samalla se on riippumaton hallituksen ja ylimmän johdon tukitoiminto. Sisäisen tarkastuksen työ kohdistuu koko organisaation toiminnan sisäiseen valvontaan, riskienhallintaan sekä johtamis- ja hallintoprosesseihin. Riskienhallinnan tulee sisältyä kuntakonsernin ja sen organisaatioiden normaaliin toimintaan. Kyse ei ole erillisestä prosessista.

Kuntalain 121 §:n mukaan valtuuston asettaman tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arviointi ohjaa päätöksentekoa ja sen tulee johtaa kehittämiseen. Talousarviota laadittaessa on kiinnitetty huomiota mahdollisimman konkreettisten ja mitattavissa olevien, keskeisten ja yksiselitteisten mittareitten käyttöön.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt 3.9.2013 Uuraisten kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet 1.1.2014 alkaen. Lisäksi kunnanhallitus on antanut sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportointiohjeen 20.6.2016.

Kunnanhallitus ja lautakunnat on veloitettu antamaan toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä toimialoillaan. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa siitä, miten sisäinen valvonta ja riskien hallinta on järjestetty koko kunnassa, onko valvonnassa havaittu puutteita ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla suunnittelukaudella.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on edistää

- a. strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista;
- b. toiminnan lainmukaisuutta;
- c. hyvän hallintotavan toteutumista;
- d. riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa

Organisaation tulee johtamis- ja hallintojärjestelmänsä avulla varmistaa toiminnassaan seuraavat asiat:

- Lainmukaisuus
- Vastuulliset taloudenhoidon ja toiminnan menettelyt
- Vaikuttavuudeltaan tehokkaat palveluntuotantojärjestelmät
- Systemaattiset seurannan ja arvioinnin menettelyt

Sisäisen valvonnan ohje velvoittaa toimielimet ja viranhaltijat tekemään oman tehtäväalueensa osalta sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan suunnitelman sekä huolehtimaan sen asianmukaisesta täytäntöönpanosta. Lisäksi toimielimet ja tilivelvolliset viranhaltijat ovat velvollisia vuosittain valmistelemaan vastuualueeltaan kunnanhallitukselle selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuudesta.

Tilikauden 2024 olennaiset tapahtumat ja toimenpiteet

- Uuraisten kunnan tilintarkastusyhteisönä on toiminut vuoden 2024 osalta SK-Reviisorit Oy.
- Kunnanhallituksen alaisten toimintojen sekä lautakuntien osalta sisäisen valvonnan raportit sisältyvät tilinpäätöskirjan toimintakertomuksiin.
- Tilinpäätöksessä on eri toimialoittain käsitelty toimialan tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä toimialan sisäinen valvonta.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Toimialajohtajat ja vastuualueiden esimiehet ovat huolehtineet siitä, että oman toimialan menot suoritetaan, tulot kannetaan oikeamääräisinä ajallaan ja että sisäinen valvonta on riittävää.

Kunnanhallitus on seurannut kunnanjohtajan sekä talous- ja hallintopäällikön tekemiä päätöksiä ja kunnanjohtaja ja lautakunnat toimialajohtajien päätöksiä säännöllisesti. Esimiehet ovat vastaavasti seuranneet alaistensa päätöksiä. Seurannalla on varmistettu, että päätöksenteon kaikilla tasoilla noudatetaan lainsäädäntöä, hallintosääntöä ja hankintaohjeita.

Kunnanhallitukselle on raportoitu talousarvion toteutumisesta neljännesvuosittain ja sijoituksista vuosittain. Kyseistä seurantaa tehtiin myös johtoryhmässä.

Työtehtävien järjestelyissä on pyritty välttämään vaarallisia työyhdistelmiä. Vakuutusturvan kattavuus ja ajantasaisuus on tutkittu vuosittain yhdessä vakuutusmeklarin kanssa. Vakuutukset kilpailutettiin 2022.

Konserniohjeet on päivitetty vuonna 2024. Yhtiökokousedustajille ja yhtiön hallintoelimissä toimiville edustajille on tarvittaessa annettu tapauskohtaisen harkinnan perusteella ohjeistus. Erityiskysymyksiä on tarkasteltu yhdessä yhtiöiden hallintoelimien edustajien ja kunnanhallituksen edustajien kanssa. Kunnanjohtaja on lisäksi osallistunut yhtiöiden erityiskysymysten käsittelyyn.

Sisäisen valvonnan toiminnassa ei ole havaittu ongelmia kertomusvuonna eikä poikkeavuuksista toiminnassa ole raportoitu. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty tyydyttävällä tasolla. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmän ajantasaisuuteen kiinnitetään huomiota jatkuvasti.

TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kunnanhallituksen on kuntalain mukaan toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelyä sekä talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi.

Tilikauden alijäämä katetaan ensisijaisesti edellisten tilikausien ylijäämällä ja taloussuunnitelmavuosien ylijäämillä ja toissijaisesti rahastopääomalla ja peruspääomalla.

Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien (Kuntalaki 110.3 §)

Tilikauden 1.1. – 31.12.2024 tulos ennen poistoeron (14.967,06) ja rahastojen vähennystä (0,00) on 440.975,91 €. Tilikauden ylijäämäksi muodostuu 455.942,97 euroa.

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle tilikauden tuloksen käsittelystä, että tilikauden 1.1.–31.12.2024 ylijäämä 455.942,97 euroa kirjataan taseen omaan pääomaan kohtaan edellisten tilikausien yli-/alijäämä. Taseen ylijäämä on ennen vuotta 2024 199.270,55 €.

Vuoden 2024 ylijäämän kirjaamisen jälkeen taseessa on ylijäämää 655.216,52 euroa.

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutumisvertailussa on lisäksi käytävä ilmi, onko meno, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrätyllä tavalla. Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin rahavarojen käyttöä ja muita maksuvalmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Toteutumisvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutumisvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle.

Toteutumisvertailun laadinnasta vastaa kunnanhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- ja toimenhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta annetaan toimintakertomuksen toteutumisvertailuosassa. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista.

Toteutumisvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama toteuman ja muutetun talousarvion välillä. Lisäksi vertailutietona esitetään edellisen tilikauden toteutuma.

Toteutumisvertailun jälkeen esitetään **suunnitelmapoistot** (toiminnasta johtuvat poistot yli 10.000 euron hankinnoista, jotka eivät ole tilapalvelun poistoja. Poistosuunnitelma on selitetty tarkemmin liitetiedoissa) ja **laskennalliset erät**, jotka sisältävät keskitetysti hoidettavat tehtävät (osa konsernipalvelujen tehtävistä, tilintarkastus) sekä palautusjärjestelmän mukaisen alv:n.

3002 KONSERNIPALVELUT**Määrärahat**

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutok- set	TA 2024 muu- tosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta- tuotot	582 082	543 300	-82 432	460 868	514 740	53 872
Toimintakulut	-2 100 290	-1 976 543	0	-1 976 543	-1 834 098	142 445
Toimintakate	-1 518 208	-1 433 243	-82 432	-1 515 675	-1 319 358	196 317

Toiminnan kuvaus: Konsernipalvelut vastaa kunnan ylimmän päätöksenteon (kunnanvaltuusto, kunnanhallitus) hallinnosta, ICT-palveluista, asianhallinnan kokonaisuudesta, informaatiopalveluista, taloussuunnittelusta, kirjanpidosta, maksuliikenteestä, palkanlaskennasta sekä tiedonhallinnasta ja asiakirjahallinnon järjestämisestä.

2101 Yleishallinto**Määrärahat**

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutok- set	TA 2024 muu- tosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	175 670	98 400	0	98 400	114 343	15 943
Toimintakulut	-1 066 079	-946 062	0	-946 062	-859 381	86 681
Toimintakate	-890 409	-847 662	0	-847 662	-745 038	102 625

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

Toiminnan kuvaus Yleishallinnon tehtäväalueeseen sisältyvät kunnanvaltuuston, tilintarkastuksen, kunnallisverotuksen sekä kunnanhallituksen vastuualueet. Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloushoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallituksen tehtäväalueeseen sisältyvät tilintarkastus, kunnallisverotus, yritys- ja työllisyyspalvelut, metsätilat sekä maahanmuuttopalvelut. Uuraisten kunta kuuluu Laukaan kunnan hallinnoimaan maa-seutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen.

Vanhus- ja vammaisneuvosto

Toiminnan kuvaus Vanhus- ja vammaisneuvoston toiminta jatkui osana yleishallintoa vuonna 2024. Vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontui vuoden 2024 aikana neljä kertaa. Uuraisten ikäihmisten hyvinvointiohjelma 2021-2024 saatiin valmiiksi yhteistyön tuloksena. Vanhus- ja vammaisneuvosto järjesti kaksi tapahtumaa ikäihmisten viikolla (Hyvä arki ikäihmiselle & tietovisa). Lausuntoja annettiin mm. palveluverkkouudistuksesta, S-Marketin penkeistä sekä kirkonkylän penkeistä. Vanhus- ja vammaisneuvostosta on ollut edustaja mukana maakunnallisissa Vanhus- ja vammaisneuvostoissa.

Yleishallinnon toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Uuraisten kunnan strategian 2030 toteutus.

Strategiset tavoitteet (valtuustoon nähden sitovia strategiasta johdettuja toiminnallisia tavoitteita)

Kriittinen menestystekijä: Väestökehitys		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024
Kestävällä kasvulla	- väestönmuutoksen ennakkotiedot kuukausittain/vuotuisesti - vetovoimaiset omakotitalotontit	Muuttotase vuoden lopussa vähintään ± 0 Panostus (€) aktiiviseen maankäyttöön – valmiit alueet, kaavoituksessa olevat alueet, maanhankinta.
Toteutuminen	Uuraisten kunnan väestö kasvoi 40 henkilöllä (+1,1%). Kuntaan muutti 194 henkilöä ja 170 muutti pois. Uuraislaisia syntyi 52 ja poisnukkui 36. 31.12.2024 väkiluku oli 3655 henkilöä. Vuonna 2023 valmistuneen Sarkolan asemakaavan alueen omarantaisten tonttien myyntikampanja, tilanne 31.12.2024: 2 myytyä, 1 varattu tontti. Hirvikulman asemakaavamuutoksessa tavoitteena on osoittaa kunnan omistamalle Hirvikulma-kiinteistön alueelle 20-30 uutta omakotitalotonttia. Suunnittelualue on laajuudeltaan noin 20 ha. Tavoitteena oli saada kaava hyväksymiskäsittelyyn vuonna 2024, mutta hankkeen aikataulu on viivästynyt aiemmin suunnitellusta Natura-tarvearvioinnin vuoksi.	

Kriittinen menestystekijä: ansiotulo- ja kiinteistöveroprosentin pitäminen kohtuullisena ja nopea reagointi talouden muutoksiin.

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024
Tasapainoinen ja kestävä talous	Kohtuulliset veroprosentit	Tulovero 9,0 %, Kiinteistövero: yleinen 1,30 %, vaki- tuisten asuinrak. 0,48 %, muiden asuinrak. 1,30%, yleishyödyll.yhteisön 0,0%, rak. rakennuspaikan 3,0 % Kunnallisverotus kustannuspaikalta rahoitetaan kiin- teistöjen rekisteritietojen kehittämishanke, Valtuusto teki elokuussa 2021 strategisen periaatepäätöksen, että hanke toteutetaan koko kunnan alueella vaiheit- tain. Toimitilojen tilatehokkuus, tilapalvelujen tehokas toi- minta.
	Toiminnan tuottavuus ja tehok- kuus	Kustannustehokkuus verrattuna lähimpiin kuntaver- rokkeihin. Uusia toimia ja virkoja tulee perustaa, jos lainsää- däntö velvoittaa lisäämään henkilöstöä. Tästä poik- keavat tilanteet tulee perustella erityisen hyvin ja riittä- vän ajoissa ennen toimielinkäsittelyä.
	Varainhankinnan toimivuus ja lainakannan riittävä suojaami- nen korkoriskiltä	Varainhankinnan tavoitteena on turvata Uuraisten kunnan maksuvalmius kaikissa markkinatilanteissa. Pitkäaikaista lainaa otetaan vuonna 2024 enintään 2,0 miljoonaa euroa. Tilapäisrahoitusta otetaan kerralla enintään 3,0 milj. euroa. Tavoitteena on, että kunnan velka taloussuunnitelmavuosina 2024–26 on n. 4100 €/asukas (tilinpäätös 2021 taso) Vähintään 20 % lai- noista pyritään suojaamaan korkojen nousun varalta. Kunnanjohtaja päättää hallintosäännön mukaan kun- nanvaltuuston hyväksymissä rajoissa pitkäaikaisen lainoituksen hankkimisesta sekä tilapäislainan ottami- sesta.
	Sijoitussuunnitelma toteutus	Kunnan varojen sijoitustoimintaa määrittelee valtuus- ton hyväksymä sijoitussuunnitelma. Kunnan sijoituk- sista on mahdollista kotiuttaa talousarviovuoden ai- kana enimmillään 1,0 milj. euroa. Kotiutettuja sijoituk- sia käytetään ohjeellisen käyttösuunnitelman mukai- sesti investointien rahoittamiseen ja käyttötalous- osassa olevan investointiavustuksen kattamiseen. Kunnanhallitus hyväksyy erikseen ohjeellisen käyttö- suunnitelman, mikäli sijoitusten kotiuttaminen on tar- peellista.

Toteutuminen

	Tunnusluku ☐ Asukasluku 31.12. ☐ Investointien omahankintamenot, €/as. ☐ Investointien tulo-rahoitus-% ☐ Kassan riittävyys, pv ☐ Kertynyt yli-/alijäämä, €/as. ☐ Lainakanta, €/as. ☐ Lainanhoitokate ☐ Lainasaamiset, €/as. ☐ Omavaraisuusaste, % ☐ Poistot ja arvonalentumiset, €/as. ☐ Rahavarat, €/as. ☐ Suhteellinen velkaantuneisuus, % ☐ Tilikauden tulos, €/as. ☐ Toiminnan ja investointien rahavirta, €/as. ☐ Toimintakate, €/as. ☒ Toimintakulut, €/as. ☐ Toimintatuotot %a toimintakuluista ☐ Toimintatuotot, €/as. ☐ Tulovero-% ☐ Valtionosuudet, €/as. ☐ Verorahoitus yhteensä, €/as. ☐ Verotulot, €/as. ☐ Vuosikate %a poistoista ☐ Vuosikate, €/as. KUTTI Kuntien ja kuntakonsernien avainluvut Kunta Karstula 2018 7340 Karstula 2019 8850 Karstula 2020 7598 Karstula 2021 8193 Karstula 2022 9060 Karstula 2023 3907 Petäjävesi 2018 6627 Petäjävesi 2019 7182 Petäjävesi 2020 7295 Petäjävesi 2021 7903 Petäjävesi 2022 8226 Petäjävesi 2023 4064 Toivakka 2018 6498 Toivakka 2019 8016 Toivakka 2020 6451 Toivakka 2021 7151 Toivakka 2022 7730 Toivakka 2023 3950 Uurainen 2018 6097 Uurainen 2019 6455 Uurainen 2020 6360 Uurainen 2021 6833 Uurainen 2022 7462 Uurainen 2023 4229 0 t. 5 t. 10 t. Arvo Kuntakonserni Karstula 2018 14587 Karstula 2019 1644 Karstula 2020 15288 Karstula 2021 16401 Karstula 2022 1 Karstula 2023 4535 Petäjävesi 2018 8676 Petäjävesi 2019 9345 Petäjävesi 2020 9458 Petäjävesi 2021 10197 Petäjävesi 2022 10867 Petäjävesi 2023 4661 Toivakka 2018 8382 Toivakka 2019 9949 Toivakka 2020 8388 Toivakka 2021 9271 Toivakka 2022 10005 Toivakka 2023 4427 Uurainen 2018 7786 Uurainen 2019 8281 Uurainen 2020 8141 Uurainen 2021 8832 Uurainen 2022 9446 Uurainen 2023 5358 0 t. 10 t. Arvo
	Vuonna 2024 pitkäaikaista lainaa otettiin 2 000 000 euroa, jolla maksettiin pois vuonna 2023 otettuja lyhytaikaisia lainoja. Pitkäaikaisia lainoja on 31.12.2024 14 177 268,95 euroa ja lyhytaikaisia 700.000 euroa, eli yhteensä 14 877 268,95 euroa. Velka per asukas on 4070 euroa tavoitteen mukaisesti. Lainoista kiinteäkorkoisia on 8 500 00 euroa ja tämän lisäksi korkotukilainaa 1 203 823 euroa. Kokonaislainamäärästä on siten kiinteäkorkoisia 57% ja jos lasketaan mukaan korkotukilainat, niin 65 %. Tavoitteen mukaisesti lainat on hyvin suojattu korkojen nousun varalta. Sijoitettujen varojen vuotuinen tuotto oli ka. 8,7 %, mikä oli sijoitussuunnitelmassa asetetun tavoitteen mukainen (tuottotavoite 3-4 % /vuosi). Varoja ei ole kotiutettu kassaan vuonna 2024.
	Kriittinen menestystekijä:

1

Kuntaorganisaatio:

#sujuva
toimintakulttuuri
ja digiloikka

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024																					
Sujuva toiminta-kulttuuri ja digi-loikka	henkilöstökysely	Tulokset vähintään hyvällä tasolla (asteikko 4,2–4,9)																					
	Tyhy/tyky toiminnan uudistukset ja lisäpanostukset; Epassi 100 €/hlö ja työsuhdepyöräetu ym.	Haluamme olla paras kuntatyöyhteisö sekä kilpailukykyinen ja houkutteleva työpaikka																					
		Arvostamme työntekijöitämme ja kannustamme heitä huolehtimaan omasta hyvinvoinnistaan.																					
		Toivomme tällä olevan vaikutuksia hyvään työilmapiiriin, tuottavuuteen ja sairaspöissaolojen määrään.																					
	Sähköinen verkkokauppa	Helpottaa käyttäjää palveluiden ja tilojen ostotahtumassa																					
		Vähentää kirjanpitoon liittyviä toimenpiteitä ja vapauttaa henkilöstöresursseja																					
		Toivottavasti lisää tilojen käyttöastetta entisestään																					
Toteutuminen	-Henkilöstökyselyn tulokset: ka. tulos 4,7, toteutui tavoitteen mukaisesti. - epassi 100 €/hlö, käyttöaste 2024: 76,7 % <table><tr><td>2024</td><td>Flex</td><td>226</td><td>184</td><td>81,4 %</td><td>22 840,00</td></tr><tr><td></td><td>Liikunta & Kulttuuri</td><td>226</td><td>145</td><td>64,2 %</td><td>-</td></tr><tr><td></td><td>Hyvinvointi</td><td>226</td><td>72</td><td>31,9 %</td><td>-</td></tr></table> - polkupyöräetu toteutettu n. 10 henkilöä hyödyntänyt etua. Verkkokaupan kokonaistavoitteena on ollut sujuvoittaa sen piiriin kuuluvia palveluita. Olemme luoneet automatisoituja prosesseja esimerkiksi taloushallintoon ja kulunvalvontaan vapauttaen henkilöstöresursseja, virtaviivaistaen palveluiden hankintaan sekä parantaneet käyttökokemusta.					2024	Flex	226	184	81,4 %	22 840,00		Liikunta & Kulttuuri	226	145	64,2 %	-		Hyvinvointi	226	72	31,9 %	-
2024	Flex	226	184	81,4 %	22 840,00																		
	Liikunta & Kulttuuri	226	145	64,2 %	-																		
	Hyvinvointi	226	72	31,9 %	-																		

	Liikuntapalveluissa tavoitteena on ollut sujuvoittaa kuntosalimaksujen vastaanottoa, kuntosalin käyttökokemusta, lisätä maksuvaihtoehtoja. Asiakaspalaute on ollut pääsääntöisesti positiivista ja uusia toimintoja on voitu ottaa käyttöön nopeasti asiakkaiden toiveiden mukaan. Kunnan liikuntasaleille sekä hankkeessa määritellyille liikuntapaikoille on luotu verkossa olevat kalenterit, joiden avulla kuntalaiset sekä sen ulkopuolelta tulevat voivat maksaa ja saada tiloja käyttöönsä ilman kiinteiden avaimien luovuttamista sekä kontaktia koulun henkilöstöön. Kunnan ruokapalvelut ovat ottaneet käyttöön sisäisen verkkokaupan, joka on vapauttanut ruokapalvelujen esihenkilön resursseja merkittävästi vuositasolla sisäisesti tilattujen ruoka- / kahvi- / elintarviketilausten käsittelystä. Samalla verkkokauppa on sujuvoittanut hankintaprosessia aina tilausten tekemisestä kirjanpitoon vientiin saakka. Lisäksi ruokapalvelut ovat ottaneet käyttöön mobiilimaksun henkilökuntaruokailun toteuttamisessa, joka on virtaviivaistanut ruokailua aina ostotapahtumasta kirjanpitoon saakka. Yhteenveto verkkokaupasta: Henkilöstöresursseja vapautunut, prosessit virtaviivaistuneet Verkkokauppaa on kehitetty asiakaspalautteen mukaan, virtaviivaistanut ostotapahtumaa ja toimitusta (Uurasposti) Tuloja verkkokaupan myynnin kautta n. 37.000 euroa. Tavoitteet ovat toteutuneet.	
Kriittinen menestystekijä: 2 Kuntalaiset ja yritykset: #viihtyisä, hyvinvoiva ja kestävä Uurainen		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024
Työhömmme ja palveluihin tyytyväiset asiakkaat	Asiakaspalaute ja -tyytyväisyyskyselyt.	Sen näkee suun muodosta eli tuloksena 😊

Elinvoimaiset yritykset ja hyvä työllisyyskehitys Elinkeinotoiminnan kehittäminen; elinkeino on toimeentulon hankkimiseen tähtäävää toimintaa sisältäen yritystoimintaa, työllistymistä ml. maahanmuuttajien kotoutumista. Vuonna 2025 Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen vastuulla on työllistämispalveluiden viranomais tehtävät. Äänekosken kaupungin palvelukseen siirtyy liikkeenluovutuksella te-palveluiden viranhaltijoita, joiden työpanosta suunnataan Uuraisille sovitun mukaisesti	työ- ja elinkeinopalvelut palvelevat uuraislaisia yrityksiä ja kuntalaisia. Kehitetään Uuraisten alueen taloutta, luodaan positiivista muuttovirtaa ja lisätään työpaikkojen määrää Kuntaan rekisteröityjen yritysten määrän kasvu Työttömyysprosentin pysyminen Keski-Suomen keskiarvon alapuolella Kunnan asukasluvun kasvu Yrittäjä voi hankkia juuri omaan tarpeeseensa sopivaa asiantuntemusta ja neuvontaa. Matkailun, erityisesti luontomatkailun edistäminen Rahoitusta uuraislaisten yhteisöjen kehittämiseen Yrittäjäyyskasvatus yhdessä opetustoimen ja yritysten kanssa Uuraislaiset nuoret saavat kesätyöpaikkoja yrityksistä tai oman 4H-yritystoiminnan kautta	ensisijaisena painopisteenä on yrityspalvelu- ja neuvonta. Työsuunnittelijan toimimike on muutettu elinkeinoneuvojaksi. Painopiste brändätään paremmin ja selkeämmin. Kunnan palvelukseen jäävä elinkeinoneuvoja tulee olemaan omien lähipalveluiden edustaja työllisyysalueella Yrityspalveluseteli Hankitaan Gradian Yritysidean alkavien yritysten neuvontapalveluja (sopimuspohjainen) maakunnallisen matkailuorganisaation ja kunnan välinen yhteistyö Yhdessä kunnan kanssa yritykset hyödynävät aktiivisesti erilaisia rahoituslähteitä toimintansa kehittämiseen mm. Jyväsrähi. Elinkeinotoimi osallistuu Yrityskyläkonseptin rahoittamiseen. Tuetaan nuorten kesätyöllistämistä Notkeat toimintatavat elinkeinopalvelujen tarjoamisessa ja kehittämisessä Uurainen on toimintaympäristönä houkutteleva sekä yrityksille että osaavalle työvoimalle
Toteutuminen	Asiakastyytyväisyys Laajaa tyytyväisyyskyselyä ei ole toteutettu, varhaiskasvatus on toteuttanut oman kyselyn. Lisäksi käytössä on ollut Happy or Not –laite, jonka kautta on saatu yksittäistä palautetta toiminnan kehittämiseksi Uuraspostissa ja Nuokkarilla. Uuraspostin toimintaan ollaan kyselyn perusteella tyytyväisiä. Palvelut yrittäjille ja kuntalaisille	

	Tarjolla on ollut yritysneuvonnan palveluja (elinkeinoneuvoja) Yhteismarkkinointia kunnan kanavissa Yrittäjätapahtumat (aamukahvit ja kesätapahtuma) K-S Yritysidean palvelut käytössä aloittaville yrittäjille Visit Jyväskylä Region -yhteistyö Muuttovoittoa 24 henkilöä (194 muuttanut kuntaan, 170 pois) Työttömyysprosentti Edelleen Keski-Suomen keskiarvon alapuolella, ka 10 % Yrityspalveluseteli Saadun palautteen perusteella yrityspalveluseteli koetaan erittäin hyödylliseksi Yrittäjäyyskasvatus Yrittäjäyyskasvatusta annetaan peruskoulun 6-9-luokkalaisille Yrityskylä- ja 4H-yrittäjäteemoilla. Tulokset ovat olleet opetussuunnitelman mukaisia Kesätyöllistäminen Kunta työllisti kesätöihin yhteensä 14 nuorta Y-tunnuksen haltijoille maksettiin kesätyöllistämistukea 20 nuoren työllistämiseen 4H-yrittäjistä kesätyöllistämistukea sai 34 nuorta	
Kriittinen menestystekijä: 3 Katse ulospäin: #tunnettu Uurainen		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024
Säännöllinen markkinointiviestintä eri kanavissa ja eri työkaluilla.	kävijä-, tykkäys-, klikkaustilastot näkyvyys netti- ja printtijutuissa	Viestintätiimin aktiivinen toiminta: Moniammatillinen ja poikkihallinnollinen viestintätö

Toteutuminen	Verkkosivut Keskimäärin 200 käyntiä vuorokaudessa / vuosi Käytetyimmät sivut: kirjasto, liikunta, sivistystoimi ja hallinnolliset teemat Sosiaalisessa mediassa viikoittain 2-3 julkaisua Huippujulkaisut saavuttavat jopa yli 8000 katselua ja myös kansainvälistä huomiota Syötimme aktiivisesti juttuaihioita mm. uutiskirjeiden kautta. Näkyvyyttä on tullut esimerkiksi Keski-suomalaisessa sekä Yleisradion radio- ja TV-kanavissa Viestintätiimi on kokoontunut säännöllisesti käsittelemään markkinointiin ja viestintään liittyviä asioita
---------------------	--

Tuotannolliset tavoitteet (taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet)

Tavoite	Mittari	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TP 2024
Yleistavoitteet					
1. Talous					
Tulorahoituksen riittävyys	vuosikate €/asukas		300	≥ 300	452
Vieraan pääoman (velan) määrä	konsernin laskennallinen lainanhoidokate		1	≥ 1	1,1
Elinvoima					
Yrittäjätalaisuudet	kpl	2	5	2	8
Uudet yritykset	kpl	17	5	5	16
Yrityspalvelusetelin käyttö	kpl	4	5	3	4
Kontaktoidut yritykset (yritystonttien markkinointi)	kpl			10	50
Asiakastyytyväisyys	asteikolla 1-5	3	4	3	-

Toteutuminen					Asiakastyytyväisyyttä ei kyetty mittaamaan, koska yrittäjien kunta-barometriin ei vastannut tarvittavaa vähimmäismäärää yrittäjiä (10 vastausta on vähimmäismäärä).
--------------	--	--	--	--	---

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle:

Omistajapolitiikkaan liittyvät riskit - vieraan pääoman määrään eli lainoihin liittyvä velkariski, sijoitusriski ja takausriski – hallittiin tilikaudella 2024.

Loppuvuodesta 2023 ilmoitettuihin kuntien valtionosuuksien leikkauksiin kunta varautui tilikauden aikana mm. talouden tasapainottamissuunnitelman laadinnalla.

Sote-kiinteistöihin liittyvä riski ei realisoitunut vuonna 2024. Hyvinvointialueen palveluverkkouudistuksen johdosta yksiköjä ei lakkautettu, ainoa poikkeus oli työpajan tilat, jonne tilapalvelut sai uuden vuokralaisen.

Työllistäminen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Työllistämisen alle luetaan omille kustannuspaikoilleen jaetut työllistäminen sekä työmarkkinatuen kuntaosuus.

Hyvän Tuulen pajan toiminta siirtyi vuoden 2023 alussa Keski-Suomen hyvinvointialueen vastuulle. Samalla kunnan oikeus järjestää kuntouttavaa työtoimintaa päättyi. Myös nuorten työpaja lakkautettiin kunnan omana toimintana. Työpajatoiminnan päättymisen myötä työllistämisen tilikartasta karsittiin kustannuspaikat työpajoilta sekä kuntouttavalta työtoiminnalta. Vuosi 2024 oli viimeinen, jolloin TE-toimistosta osoitettiin velvoitetyöllistettäviä kunnille. Työllistämislaitoksia saapui, mutta työllistettävät työllistyivät muualle tai velvoite raukesi. Kaikkiaan palkkatuettuihin työsuhteisiin budjetoitiin 75 000 euroa. Vuosi 2024 oli myös viimeinen, jolloin palkkatukea oli saatavilla kunnan omaan työllistämistoimintaan. Vuodelle 2025 palkkatukea ei tähän tarkoitukseen enää myönnetä.

Nuorten kesätyöllistämisen tuki siirtyi vuonna 2020 työllistämisen osaksi. Uuraisten kunta tukee yrityksiä ja muita y-tunnuksellisia tahoja nuorten työllistämiseksi vähintään kahden viikon ajaksi. Nuoren tulee olla 13–24-vuotias ja kirjoilla Uuraisilla. Työllistetty nuori saa palkkaa Tutustu työelämään ja tienaa -mallin mukaan. Palkka kahden viikon työsuhteessa oli vuonna 2024 vähintään 380 euroa sisältäen lomakorvauksen. Työllistävä yritys tai muu y-tunnuksellinen taho sai uuraislaisen nuoren työllistämiseen kunnan kesätyöllistämistukea 150 euroa kahden viikon ja 300 euroa neljän viikon mittaiseen työsuhteeseen. Kesätyöllistämistuki koski myös 4H-yrittäjiä, joiden yritys toimi 1.6.–31.8. välisenä aikana ja yrittäjä voi kirjanpitoonsa perustuen osoittaa liikevaihtoa syntyneen vähintään 100 euroa. Liikevaihtoraja nousi vuodelle 2025. Kaikkiaan nuorten kesätyöllistämistukea varattiin 6 000 euroa.

Työmarkkinatuen kuntaosuuksiin oli varattu 200 000 euroa. Tällä varauduttiin ilmiönä koko maata koskevaan pitkäaikaistyöttömyyden kasvuun. Vuoden 2025 alussa voimaan astuneen TE-palvelu-uudistuksen valmistelutehtäviin suositeltiin varattavaksi euro per kunnan asukas. Näin ollen Äänekosken kaupungin vetämään Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen valmisteluun varattiin yhteensä 3 592 euroa.

Erityisesti seurattavia asioita

Seurannassa oli yleinen talouden suhdannetilanne ja taantumien uhka. Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi jo työllisyystilanteen ollessa lähiaikojen huipussaan, eikä välitöntä helpotusta ole näköpiirissä. Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksujen kasvu pysähtyi vuonna 2024, mutta TE-palvelu-uudistus uhkaa kääntää kuntaosuusmaksut taas huomattavaan kasvuun. Keski-Suomessa on aloittanut kolme työllisyysaluetta, joista Uurainen kuuluu Äänekosken kaupungin vastuukuntamallilla johtamaan pohjoiseen työllisyysalueeseen.

Uuraisten kunta on vastaanottanut ja majoittanut elokuusta 2022 alkaen tilapäisen suojelun perusteella Suomessa oleskelevia ukrainalaisia. Heille on tarjottu työllistymistä edistäviä palveluja yhteistyössä Jyväskylän vastaanottokeskuksen ja Keski-Suomen TE-toimiston kanssa. Erityisessä seurannassa on ollut Ukrainan sodan kehitys ja sen vaikutukset Uuraisille majoitettavien ukrainalaisten määrään ja heidän tarvitsemiinsa palveluihin. Ukrainalaisten työllistymistä ja muiden palvelujen tarvetta on seurattu ja tarvittavia palveluja pyritty järjestämään käytettävissä olevien resurssien puitteissa ja yhteistyökumppaneita hyödyntäen. Ukrainalaisten jääminen Uuraisille on mahdollistettu esimerkiksi tukemalla heitä vuokra-asunnon löytämisessä sekä erilaisten Kelan maksamien etuuksien hakemisessa. Kotouttamispalveluiden tuotot ja kulut on budjetoitu kustannuspaikalle 20195.

Strategiset tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024
1. Kunnassa kirjoilla olevien pitkäaikaistyöttömien määrän vähentyminen.	Vaihtuvuus ja määrien vähentyminen työmarkkinatuen kuntaosuuslistalla.	Työmarkkinatuen kuntaosuuden pienentyminen. Työttömien aktivointiin panostetaan erityisesti työkokeilujen sekä osa-aikaisten työsuhteiden osalta.
2. Sujuva yhteistyö Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa.	Palautekeskustelut ja asiakas-tilanteen kehitys.	Asiakkaiden luonteva siirtyminen kunnasta hyvinvointialueen palveluihin. Elämänhallintaa edistävien toimenpiteiden tarjoaminen ja kehittäminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.
3. Tilapäisen suojelun perusteella saapuneiden työllistyminen.	Ulkomaan kansalaisten työllistyminen tai pääsy ammatillisiin opintoihin.	Tilapäisen suojelun perusteella saapuneet työllistyvät ja löytävät paikan suomalaisesta yhteiskunnasta. Kohderyhmää tuetaan opiskeluun ja työllistymiseen liittyvissä asioissa.
Toteutuminen	Työmarkkinatuen kuntaosuutta maksettiin hieman yli 1000 euroa edellisvuotta vähemmän. Palkkatukea hyödynnettiin työllistämisessä, kaikkiaan kuntaan työllistettiin kuusi henkilöä. Työkyvyn tuen tiimin toiminta keskeytyi syksyllä terveydenhuollon edustajien kiireiden vuoksi. Ukrainalaisia työllistyi yrittäjäksi ja yritysten palvelukseen.	

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Työllistettävien palkkatuen merkittävä vähentyminen olisi voinut vaikuttaa työllistämistoimintaan, sillä suuri osa menoista aiheutuu palkkakustannuksista. Tämä riski ei toteutunut vielä vuonna 2024. Kunta ei voinut enää järjestää kuntouttavaa työtoimintaa itse, joten yhteistyön hyvinvointialueen kanssa oli toimitava sujuvasti. Myös monialaista palvelua tarvitsevien TYP-asiakkaiden siirtyminen hyvinvointialueen hoidettavaksi edellytti sujuvaa yhteistyötä.

Valtakunnallisella tasolla suurin riski oli yleinen talouden suhdannetilanteen heikkeneminen, mikä myös näkyi yt-neuvotteluina ja irtisanomisina. Uuraisten kunta ei ole työpaikkaomavarainen ja osa kuntalaisista käy töissä ympäristökunnissa, erityisesti Jyväskylässä. Ympäristökuntien työpaikkojen väheneminen vaikutti myös Uuraisilla. Pidemmän aikavälin seuraus on pitkäaikaistyöttömien määrän kasvu.

2200 Maa- ja metsätilat

Määrärahat

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	279 001	337 000	-82 432	254 568	236 628	-17 940
Toimintakulut	-108 006	-131 258	0	-131 258	-113 339	17 919
Toimintakate	170 995	205 742	-82 432	123 310	123 289	-21

Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja

Toiminnan kuvaus: Maa- ja metsätilojen toimintakate on toteutunut muutetun talousarvion mukaisesti (valtuusto 10.2.2025 § 6 Määrärahamuutokset vuoden 2024 talousarvioon).

Kustannuspaikka sisältää myös Uuraisten, Petäjäveden, Multian kuntien ja Keuruun kaupungin yhteisen Läntisen Keski-Suomen ilmastosuunnitelma –hankkeen toimintatuotot ja -kulut. Ympäristöministeriö on valtionavustuslain (688/2001) mukaisena valtionapuviranomaisena myöntänyt hakijalle (Uuraisten kunta) valtionavustusta ilmastolain (423/2022) 14 a §:n mukaisen kunnan ilmastosuunnitelman valmisteluun. Avustusta myönnettiin 100 % hankkeen toteutuneista kokonaiskustannuksista, kuitenkin enintään 180 000 euroa ja enintään 45 000 euroa per kunta. Tuotot ja kulut on kirjattu Uuraisten kunnan eli vastuukunnan kirjanpitoon. Vastuukunta laskutti kustannuksia sopimuskunnilta.

Vapaamuotoinen väliraportti lähetettiin Ympäristöministeriöön 28.6.2023 ja se hyväksyttiin. Ensimmäinen 30 % avustuserä 54 000 € maksettiin väliraportin hyväksymisen jälkeen. Viimeinen maksatuserä 70 % maksetaan ilmastolain 14 a §:n vaatimusten mukaisen ilmastosuunnitelman valmistumisen ja maksatushakemuksen hyväksymisen jälkeen. Maksatushakemus toimitetaan ympäristöministeriöön viimeistään 1,5 kuukautta hankkeen päättymisen jälkeen, eli 15.8.2025.

Vuonna 2024 toimintatuotot ovat 72 000 euroa ja kulut 78 000 euroa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset sekä tavoitteiden toteutuminen:

Kunnan metsäsuunnitelman 2027 mukaisesti puuta myytiin ja metsänhoitotöitä teetettiin. Kunnan noin 1420 ha metsäomistuksia hoidetaan kestävän periaatteen mukaisesti, mikä ohjasi tavoitteiden toteuttamista. Kunnan ja metsänhoitoyhdistyksen kesken laadittiin metsäomaisuuden hoitosopimus, jonka tarkoituksena on järjestää sopimuksen tehneen metsänomistajan metsien hoito ja käyttö mahdollisimman helpoksi, sujuvaksi ja metsänomistajan tavoitteiden mukaiseksi. Sopimuksella parannetaan metsätalouden kokonaistulosta varmistamalla metsänomistajalle liittyvien palvelujen saatavuus, paras mahdollinen asiantuntemus ja hoitotöiden oikea-aikainen toteutus, sekä varmistetaan kulloinkin paras mahdollinen puun hintataso kilpailuttamalla puukaupat.

Neljän läntisen Keski-Suomen ilmastosuunnitelma –hankkeelle lokakuussa 2023 palkattu ilmastokoordinaattori valmistelee ilmastosuunnitelmat Uuraisten, Multian ja Petäjäveden kunnille sekä Keuruun kaupungille. Ilmastosuunnitelmien laadinnassa hyödynnettiin alueella toteutettua ilmastokyselyä, johon vastasi 454 henkilöä. Kysely osoitti, että kuntalaiset odottavat konkreettisia ilmastotoimia ja haluavat mahdollisuuksia osallistua ekotekoihin. Lisäksi valtuutettuja ja henkilökuntaa osallistettiin työpajan avulla.

Kuntien ilmastosuunnitelmat ovat luonnosvaiheissa. Kuntien valitut lautakunnat ja hallitukset sekä valtuustot käsittelevät ilmastosuunnitelmat, jonka jälkeen ne etenevät päätöskierroksille.

Valmiilla ilmastosuunnitelmilla luodaan selkeä ja suunnitelmallinen toimintamalli kuntien tulevaisuuden ilmastotyölle. Suunnitelmat implementoidaan osaksi kuntien strategioita. Suunnitelman toteutumista seuraa kunnan ilmastotyöryhmä, ja se päivitetään valtuustokausittain. Ilmastosuunnitelmiin kirjattujen toimenpiteiden ja tavoitteiden toteutumista seurataan ilmastopolkutyökalun avulla.

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Metsäomaisuuteen liittyviä riskejä myrskyn, tulipalon, saastumisen tai muun luonnonkatastrofin johdosta ei esiintynyt.

Puunmyyntitulojen vaihteluihin liittyvä riski toteutui tilikaudella 2024, puunmyyntituloarviota pienennettiin talousarvionmuutoksella yli 80 000 eurolla. Jatkossa talousarvion laadinnassa on kiinnitettävä asiaan huomiota. Ensisijaisena on kestävä, metsäsuunnitelma mukainen metsänhoito ja toissijaisena puunmyyntitulot, jolla katetaan muun palvelutuotannon kuluja.

2300 Maankäytön suunnittelu

Määrärahat

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	76 257	80 000	0	80 000	103 679	23 679
Toimintakulut	-91 802	-112 864	0	-112 864	-106 251	6 613
Toimintakate	-15 545	-32 864	0	-32 864	-2 572	30 292

Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja

Toiminnan kuvaus: Uuraisten kunnan kaavoituksen keskeiset tavoitteet pohjautuvat kunnanvaltuuston hyväksymään kuntastrategiaan. Kunnan omien tavoitteiden lisäksi kaavoitusta ohjaavat maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) sekä –asetus (MRA), valtioneuvoston asettamat valtakunnalliset alueidenkäyttötaavoitteet, jotka vaikuttavat ohjaamalla maakuntatason kaavoitusta. Maakuntakaava puolestaan ohjaa osaltaan yleis- ja asemakaavoitusta. Kunta on asettanut tavoitteekseen toimivan ja houkuttelevan elinympäristön luomisen sekä yritysten liiketoiminnan kasvun edellytysten turvaamisen.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset:Aluearkkitehtitoiminta:

Aluearkkitehtitoiminta ostetaan Saarijärven kaupungin kaavoituspalveluilta.

Kaavoitus

Vuonna 2024 jatkettiin aiemmin aloitettuja kaavahankkeita. Uusina hankkeina käynnistettiin kaavoituskatsauksen yhteydessä Keskustan aseman muutos (pienet kohteet), Mursketien asemakaavan muutos sekä Keskustan yleiskaavan muutos Ranta-Toivola tilan alueella.

Uuraisten kunnan vesistöjen rantaosayleiskaavan muutos ja laajennus Akonniemen alueella on käynnistynyt tarpeesta päivittää alueen käyttötarkoituksia. Kaavamuutos on ollut ehdotuksena nähtävillä vuonna 2021. Kaavahanke on keskeytetty vuonna 2022, eikä hankkeen jatkosta ole tehty päätöstä.

Akonniemen asemakaavan tavoitteena on ollut lisätä omakotitalotonttitarjontaa alueella. Alueen toteutukseen liittyy Marjoniementien liittymän siirron tutkiminen sekä liikenneturvallisuuden että toiminnallisuuden kannalta. Asemakaavaehdotus on ollut nähtävillä vuonna 2022, jonka jälkeen kaavahanke on keskeytetty, eikä hankkeen jatkosta ole tehty päätöstä.

Keskustan asemakaavanmuutoksen tavoitteena on päivittää vanhentuneen rakennuskaavan käyttötarkoituksia urheilukentän läheisyydessä sekä mahdollistaa alueelle mm. seniori- ja /tai palveluasumista, asuin-, liike ja toimistorakennusten aluetta sekä urheilu- ja virkistystoimintaa. Asemakaavalla tutkitaan myös suunnittelualueelle sijoittuvien, yleiskaavoituksella suojeltujen rakennusten suojelumääräykset sekä niiden taso. Kaavaluonnosaineistoa on valmisteltu pitkälle, mutta kaava-aineistoa ei viety vielä nähtäville maanomistajaneuvottelujen keskeneräisyyden vuoksi.

Hirvikulman asemakaavamuutos on pääosin kunnan omistamalle maa-alueelle sijoittuva hanke, jonka tavoitteena on mahdollistaa uutta asuinrakentamista vt 4 ja Hirvaskankaan koulun läheisyyteen. Kaavamuutos oli tavoitteena saada kaava hyväksymiskäsittelyyn vuonna 2024, mutta johtuen vt 4 tiesuunnittelun tilanteesta ja Natura-arvioinnin tarpeesta, kaavamuutosta ei saatu vielä ehdotusvaiheeseen vuonna 2024.

Mursketien asemakaavamuutos käynnistettiin kaavoituskatsauksen yhteydessä vuonna 2024. Kaavatyö liittyy Vehniä-Äänekoski välillä tehtävään valtatie 4:n kehittämishankkeeseen ja uuteen rinnakkaistiehen Mursketien asemakaava-alueella. Kaavatyötä tehdään yhtä aikaa ELY:n tiesuunnittelun kanssa. Vuonna 2025 kaavamuutos yhdistetään vt 4 rinnakkaistien edellyttämään Hirvaskankaan asemakaavamuutokseen. Tavoitteena on, että kaavatyö on valmis v.2025-2026.

Hirvaskankaan asemakaavamuutos Hirvaskylän alueella oli tavoitteena käynnistää vuonna 2024. Kaavatyössä päivitetään kaavaa vastaamaan vt 4 rinnakkaistien suunnitelmia sekä vastataan alueen yritystonttien kehittämistarpeisiin. Vt 4 tiesuunnitelmaluonnos valmistui vuoden 2024 lopulla, minkä vuoksi Hirvaskankaan asemakaavamuutoksen käynnistyminen siirtyi vuoden 2025 alkuun.

Keskustan osayleiskaavan muutostyö Toivola-tilan alueella käynnistettiin vuonna 2024. Kaavatyön tavoitteena on tutkia alueen asuinrakentamisen mahdollisuuksia.

Keskustan aseman muutos (pienet kohteet) käynnistettiin vuonna 2024 kaavoituskatsauksen hyväksymisen yhteydessä. Asemakaavaa on tavoitteena päivittää vastamaan toteutuneita katualueita (Urheilutie). Urheilukentän alueella on tarpeen päivittää virkistysalueen rajauksia, johtomerkintöjä ja osoittaa huolto-ajoyhteysmerkintä Uuraistentielle. Yksi erillinen muutostyö on Multiantien varressa oleva tontin kulkuyhteyden määrittäminen.

Tonttimyynti

Kunnan omistamien tonttien osalta myytävät alueet pyritään rakentamaan valmiiksi infrastruktuurin osalta ennen tonttien myyntiä. Tonttien markkinointi ja myynti on viestinnän yksi kärkiteemoista.

Strategiset tavoitteet (valtuustoon nähden sitovia strategiasta johdettuja toiminnallisia tavoitteita)

Kriittinen menestystekijä: Väestökehitys		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024
Väestökasvu	Vetovoimainen tonttitarjonta. Kohtuuhintaisia ja erikokoisia tontteja tarjolla riittävä määrä. Käynnissä olevien kaavahankkeiden määrä Kunnan maanomistuksen jakautuminen alueellisesti kunnan sisällä. Kaavamääräykset. Kaavoista saadun palautteen määrä ja sisältö. Toimiva ja houkutteleva elinympäristö. Maankäytön suunnitellulla mahdollistetaan hyvinvointia lisäävän elinympäristön toteuttamista. Uusissa hankkeissa huomioidaan aikaisempaa paremmin elämänlaatuun vaikuttavat seikat suunnittelun aikana.	Omarantaisia asuinrakentamistontteja 5 kpl, muita n. 50 kpl. Tonttimarkkinointi yhteistyössä yksityisten maanomistajien kanssa. Tuotannollisissa tavoitteissa mainitut kaavahankkeet. Määritellään maanhankinnan painopistealueet. Kaavoitus, jossa huomioidaan osalliset lain edellyttämää määrää enemmän.
Toteutuminen	tonttitarjontaa on toteutettu tavoitteen mukaisesti kaavahankkeissa osallisia on tiedotettu ja kuultu lain velvoitetta enemmän. Hirvikulman asemakaavatyössä on huomioitu erityisesti liikenteen meluvaikutukset asumiseen ja elämänlaatuun.	

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle:

Yllättävien selvitystarpeiden esiinnousu kesken hankkeen (budjetti)

Henkilövaihdokset

Esteellisyys päätöksenteossa ja huolehditaan esteellisyysasiat

Kaavaprosessin MRL:n mukainen eteneminen: huolehditaan, että ei tule prosessiin virheitä.

Kaavaprosessin hallinnollinen käsittely: huolehditaan, että päätösprosessi etenee hallintosäännön mukaisesti

Kaavojen vahvistamista viivästyttävä muutoksenhaun mahdollisuus.

Tuotannolliset tavoitteet (taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet)

Strategisten tavoitteiden lisäksi toimialat voivat täydentää tavoitteita toiminnallisilla tavoitteilla, jotka eivät kaikilta osin ole valtuustoon nähden sitovia.

Tavoite	Mittari		TA2024	TP 2024
1. Akonniemen yleiskaavamuutos	Kaikissa kaavan vaihe		Keskeytetty	Keskeytetty
2. Akonniemen asemakaava			Keskeytetty	Keskeytetty
3. Keskustan asemakaavamuutos (palvelutalo)			Ehdotus	Luonnos
			Hyväksyminen	Luonnos
4. Hirvikulman asemakaavamuutos			Ehdotus	Käynnistäminen
5. Mursketien asemakaavamuutos			Ehdotus	Käynnistäminen
6. Hirvaskankaan asemakaavamuutos Hirvaskylän alueella			Ehdotus	Käynnistäminen
7. Keskustan osayleiskaavan muutos Toivola-tilan alueella			Vireilletulo	Vireilletulo
8. Asuintonttien myynti (kunnan omistamat) kpl			5	2 (2 varausta)
9. Työpaikka-rakentamisen tonttien myynti (kunnan omistamat) kpl			1	-

Sisäisen valvonnan suunnitelma vuodelle 2024

maankäyttösopimukset ja maanhankinta-asiakirjat

tilojen osto- ja myyntiasiakirjat

kaavoitukseen liittyvät asiakirjat

3100 KESKUSVIRASTO

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutok- set	TA 2024 muu- tosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	7 865	0	0	0	6 017	6 017
Toimintakulut	-672 209	-654 772	0	-654 772	-625 719	29 052
Toimintakate	-664 343	-654 772	0	-654 772	-619 702	35 069

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

Toiminnan kuvaus: Keskusviraston vastuulla on sisäinen ja ulkoinen asiakaspalvelu. Kunnan puhelin-vaihdetoiminnalla, neuvonnalla, tiedotuksella ja markkinoinnilla vastataan kunnan ulkoisesta kuvasta. Keskusviraston sisäinen asiakaspalvelu vastaa muun muassa taloushallinnon, henkilöstöhallinnon, IT-tuen ja arkistohoidon tukipalveluista.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset:

Henkilöstössä oli oppisopimusopiskelija koko vuoden. Hän toimi myös osa-aikaisena postin työntekijänä, jolloin postin toiminta saatiin turvattua hyvin koko vuoden ajan. Lisäksi postissa työskenteli osa-aikaisesti toimisto- ja viestintäassistentti. ICT-kehittäjä on kehittänyt kunnan ICT-palveluja strategian mukaisesti ja toimii mm. ICT-suunnittelijan varahenkilönä. Taloushallinnon palvelut tuottaa Kuntalaskenta Oy. Kunnassa toimii edelleen oma laskentasihteeri ja teknisen toimen toimistosihteeri tekee toimialansa laskutusta ym. valmistavia taloushallinnon töitä. Hallinnon asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta vastaa hallinto- ja HR-asiiantuntija. Kunnan taloushallinnon johtaminen on edelleen ollut peruspalvelujohtajan vastuulle. Toimistosihteeri on ollut työlomalla heinäkuusta 2024 lähtien ja irtisanoutunut tehtävästään vuoden 2025 puolella. Hänen tehtäviään hoitamaan ei ole palkattu uutta työntekijää. Vuoden 2024 aikana järjestettiin onnistuneesti kahdet eri vaalit: presidentin vaali (kaksi kierrosta) ja europarlamenttivaalit.

Strategiset tavoitteet:

Kriittinen menestystekijä: Palvelutuotannon muutosten toimeenpano ja muutosjohtaminen		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024
ICT-palveluiden kehittäminen	Arviointikriteerit: -johtamisen, prosessien kehittäminen -riittävät resurssit	Tietojärjestelmäkokonaisuuden perusteellisempi kartoitus kehittämisen ja muutoshallinnan parantamiseksi (ml. tietovirrat) - ICT-toimintojen onnistumisen ja kokonaistaloudellisen

Digitalisaation jalkauttaminen kunnan työpaikolle.	-käyttöoikeuksien hallinta ja toteutus on tarkemmin ohjattua /seurannassa -suunnitelmallisempi laitteiden ja ohjelmistojen elinkaaren hallinta -johdon/toimialojen ja ICT:n vuorovaikutus lisääntyy -ICT-palvelut ja -prosessit sekä niihin liittyvät roolit, vastuut ja tehtäväkuvat selkeästi määriteltä (ml. yhteistyökumppanien osuudet) -ICT:n taloudellinen kokonaisvaikutus on systemaattisemmin arvioitavissa Entistä useampi työntekijä osaa käyttää perustietotekniikkaa.	vaikuttavuuden systemaattinen seuranta (mittaaminen) - ICT:n hyödyntämiseen liittyvän strategisen tahtotilan ja tavoitteiden kirkastaminen - Kehityssuunnitelma tahtotilan saavuttamiseksi (realistisella aikataululla) ICT-kehittäjän työpanoksen hyödyntäminen kehitystoiminnassa vuonna 2024.
Toteutuminen ICT:n hyödyntämisen strategista tahtotilan ja tavoitteiden kirkastamista on tehty ICT-kehittäjän, ICT-suunnittelijan ja hallinnon yhteistyönä. Tietojärjestelmäkokonaisuuksien kartoitusta on tehty ja tietoturva on parannettu mm. kaksivaiheisen tunnistautumisen käyttöönotolla. Tiedonhallintamallin rakentamista on jatkettu. Kunnan henkilöstölle tarkoitettua uudistettua intranettiä on käytetty aktiivisesti. Sen sisältöä ja ajantasaista tiedottamista on tehty jatkuvasti. ICT-kehittäjä on tuonut lisää resursseja kehittämiseen ja neuvontaan, myös av-puolelle. Kunnan digiloikkaa on edistetty strategian mukaisesti. ICT-yhteistyö Äänekosken kaupungin kanssa on päättynyt yhteisten palvelimien ja verkon osalta. Kunnan omia fyysisiä palvelimia on korvattu virtuaalipalvelimilla. Taloushallinnon ProEconomica -ohjelma on viety pilveen ja on nyt saatavilla saas-palveluna.		

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Riskeinä muun muassa pieni henkilöstömäärä ja mahdollisuus vaarallisen työn yhdistelmiin. Uusia ohjelmistoja on tullut paljon ja pääkäyttäjiä on harvalla: riski tietotaidon ja ohjeistuksen saamiseen esimerkiksi pitkissä sairauslomatapauksissa. Kuntakonsernin kokonaisriskit vaikuttavat kassan riittävyteen ja reskontran toimimiseen.

Sisäinen valvonta: Sisäistä valvontaa on suoritettu ohjeiden mukaisesti eikä mistään poikkeuksista ole raportoitu.

3300 HENKILÖSTÖHALLINTO

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	43 290	27 900	0	27 900	54 072	26 172
Toimintakulut	-162 195	-131 587	0	-131 587	-129 407	2 180
Toimintakate	-118 906	-103 687	0	-103 687	-75 334	28 353

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

Toiminnan kuvaus: Henkilöstöhallinnon vastuulla on työterveyshuollon järjestäminen, työkykyä ylläpitävä toiminta (tyhy-toiminta) ja työsuojelu.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset: Uuraisten kunnan työterveyshuollon järjestää edelleen Työterveys Aalto Oy, jonka osakas Uuraisten kunta on. Työterveyshuollon painopiste on vuonna 2024 lakisääteisessä, ennaltaehkäisevässä toiminnassa pitäen sisällään työntekijän palvelut, etäavustaanoton, työpaikkatoiminnan, yritysjohton palvelut. Kaikki työkykyyn liittyvät pitkittyneet sairaudet kuuluvat lakisääteiseen palveluun, jossa arvioidaan työ- ja toimintakykyä. Lakisääteinen työterveyshuolto käsittelee lääkärin vastaanottoja keskimäärin n. 1 x /kk, työterveyshoitaja 1 x/vko, fysioterapeutin 1 x/kk ja työpsykologin tarvittaessa. Myös työnantajan kustantama sairaanhoito on mahdollista vuonna 2024, mutta hoito keskittyy työperäisiin sairauksiin.

Kunnassa toimii työsuojelutoimikunta sekä yhteistoimintaelin, jotka molemmat kokoontuvat säännöllisesti. Tyhy-toimintaa järjestetään ja tuetaan vuosittain kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti. Henkilöstön työhyvinvointia tuetaan myös ePassin avulla. Henkilöstöohjelmassa määritellään muut työhyvinvointia tukevat toimenpiteet. Kunnanhallitus palkitsee vuosittain harkintansa mukaan työntekijäjoukon hyvästä työtuloksesta.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Henkilöstön tyytyväisyys ja hyvin johdettu työpaikka		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024
Uuraisten kunta on arvostettu ja tavoiteltu työnantaja.	Arviointikriteeri: Henkilöstökysely Kehityskeskustelut	Panostus tiedonkulkuun, hyvään esimiestyöhön, työkykyjohtamiseen, koulutukseen sekä hyvään sisäiseen asiakaspalveluun. Jatketaan edelleen henkilöstökyselyn perusteella syntyneiden kehitysasioiden seuraamista.
Toteutuminen		
Kunta tuki henkilöstön lounasruokailua kolmella eurolla/ateria. Henkilöstön hyvinvointia tuettiin jatkamalla sähköisen ePassi-sovelluksen käyttöä. Passin arvo oli 100 €/työntekijä.		
Esimiehille järjestettiin esimiesinfoja parin kuukauden välein koko vuoden ajan ja infoissa käytiin läpi ajankohtaisia esimiestyöhön vaikuttavia ja siinä huomioitavia asioita. Kunnan intranetin aktiivista käyttöä ja sisällön tuotantoa on jatkettu.		
Kehityskeskustelut on hajautettu eri toimialoille ja niitä on pidetty tarpeen mukaan. Kunnassa on toteutettu koko kunnan henkilöstöä koskeva henkilöstökysely Feelback Oy:n toteuttamana		

syksyllä 2024. Kyselyn perusteella eri toimialat jatkavat toimintansa kehittämistä kuntastrategian mukaisesti.

Vuoden 2024 aikana on järjestetty esihenkilöille tarkoitettu vuorovaikutuskoulutus.

Kunnanhallitus päätti palkita vuoden 2023 hyvästä työtuloksesta ruokapalveluyksikön henkilökunnan.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Palvelutuotannon muutosten toimeenpano ja muutosjohtaminen.		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024
Palvelutuotannon muutosten henkilöstönäkökulman huomiointi sekä muutosjohtamisen kehittäminen	Arviointikriteerit: - Viestinnän toimivuus - Palvelutuotannon muutosten toteutumisprosessien sujuvuus	-Palvelutuotannon muutokset; tehokas tiedottaminen ja osallistava valmistelu.
Toteutuminen Uuraisten kunnassa on jatkettu palvelutuotantoa edellisen vuoden tapaan ilman sote-palveluja. Vuosi on kulunut hallinnon kannalta melko hyvin eikä suurempia ongelmia ole ollut. Kunnan viestintä on ollut toimivaa ja monipuolista. Kunta on viestinyt (sekä ulkoinen- että sisäinen) mm. kotisivujen ja intranetin jatkuvalla kehittämisellä ja ajan tasalla pitämisellä. Myös sosiaalisen median käyttöä ja näkyvyyttä siellä on jatkuvasti lisätty. Kuntaan on perustettu erillinen poikkihallinnollinen viestintäryhmä, joka on mukana viestinnän kehittämistyössä.		

Tuotannolliset tavoitteet

Tavoite	Mittari	TP 2023	TA 2024	TP 2024
1. Sairauspoissaolojen vähentäminen	sairaspäivien lkm (kalenteripäivät)	3 465 kpv	3 000 kpv	2 562 kpv
2. Vaikuttavan työsuojelun järjestäminen	Työsuojelun toimintaohjelman toteuttaminen Vaara- ja läheltäpiti-tilanneilmoitusten lkm/v	Haitta- ja vaaratekijöiden kartoituksessa saatuihin tuloksiin on puututtu vuoden aikana.	alle 10 kpl	0 kpl

Toteutuminen: Sairauspoissaoloja onnistuttiin vähentämään edelleen koko kunnan osalta. Sairauspoissaolojen määrä väheni noin 900 kalenteripäivää. Kunnan työntekijämäärä pysyi suunnilleen edellisvuoden tasolla.

61 %:lla henkilökunnasta on ollut 0 päivää sairauspoissaoloja. 6 % henkilöstöstä muodostaa 58 % koko organisaation sairauspoissaoloista. Vuonna 2024 on 36-45 -vuotiaiden ikäryhmässä ollut eniten sairauspoissaolopäiviä.

Sisäinen valvonta: Henkilöstön sairauspoissaolomääriä ja sitä kautta työhyvinvointia on seurattu. Esi-
miesten ja työterveyden kanssa on tehty asian osalta yhteistyötä.

5001 SIVISTYSLAUTAKUNTA

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	654 260	366 550	0	366 550	515 474	148 924
Toimintakulut	-11 586 853	-11 395 099	-122 000	-11 517 099	-11 439 228	77 871
Toimintakate	-10 932 592	-11 028 549	-122 000	-11 150 549	-10 923 754	226 795

Tilivelvollinen: peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus:

Sivistyslautakunnan tehtävänä on luoda kunnan kouluille edellytykset perusopetuslain sekä opetus- ja työsuunnitelmien mukaiseen koulutyöhön perusopetuksessa. Lisäksi toimitaan yhteistyössä eri tahojen kanssa kuntalaisten tarvitsemien muiden koulutuspalveluiden kehittämiseksi. Sivistyslautakunnan toimialueeseen kuuluvat myös vapaa-ajan, kulttuurin ja kirjaston palvelut.

Tilikauden olennaiset tapahtumat: kts peruskoulutus, muu opetustoimi ja joukkoliikenne

Tavoitteet ja mittarit: kts peruskoulutus, muu opetustoimi ja joukkoliikenne.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Perusopetuksen oppilasmäärä on vuonna 2019-2020 616 oppilasta, 2020-2021 615 oppilasta, 2021-2022 594 oppilasta, 2022-2023 591 oppilasta ja lukuvuoden 2023-2024 oppilasmäärä on 599. Lukuvuoden 2024-2025 oppilasmäärä 596. Opetussuunnitelman kehittämistä on jatkettu mm. arviointia kehittämällä.

Osana Uuraisten kunnan talouden tasapainottamisohjelmaa vuosille 2025 – 2028 kunnanvaltuusto päätti 17.6.2024 § 27 perusopetuksen kehittämistyöryhmän valmisteleman lähikouluperiaatteeseen siirtymisen. Siirtyminen olisi tarkoittanut Kyynämöisten koulun lakkauttamista. Asiassa suoritettiin laaja kuuleminen ja vaikutusten arviointi. Tämän pohjalta sivistyslautakunta päätti 6.11.2024 §105, että kouluverkkoon ei tehdä muutoksia. Kunnanhallitus 25.11.2024 § 236 päätti esittää valtuustolle, että poiketen valtuuston hyväksymän tasapainottamisohjelman lähikouluperiaatteen toteuttamisesta, ettei Kyynämöisten koulun toiminta lakkaa 31.7.2025. Kunnanvaltuusto hyväksyi 9.12.2024 § 43 kunnanhallituksen esityksen.

Sivistyslautakunnan muutettu talousarvio alittui 2,1%-yksikköä, eli 226 795 euroa. Alkuperäinen talousarvio alittui yhden prosenttiyksikön, eli 104 795 euroa.

Seutuyhteistyö on jatkunut ja siitä on muodostunut pysyvä yhteistyörakenne, johon Uuraisten kunta osallistuu omalla asukasmäärään suhteutetulla maksuosuudellaan (opetustoimen seutustrategian jatko, verkostokaupunkiyhteistyö, hankinnat, henkilöstön täydennyskoulutus). Etsivän työ osalta on käyty yhteistyöneuvotteluja Petäjäveden ja Multian kuntien kanssa. Nuoriso- ja kulttuuritoiminnossa on selvitetty myös yhteistyön syventämistä.

Stategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Kuntalaisten hyvinvointi		
Kuntalaisten hyvinvoinnin kohtaminen	Mittari arviointikriteeri:	Tavoitetaso 2024
Laajan hyvinvointikertomuksen laatiminen yhdessä hallintokuntien kanssa	Laajan hyvinvointikertomuksen mittaristo	Hyvinvoinnin kohoaminen kaikissa keskeisissä tavoitteissa, erityisenä painopisteenä lapset, lapsiperheet ja nuoret
Toteutuminen		

Laaja hyvinvointikertomus laadittu. Hyvinvointia on seurattu koululaisten osalta mm. terveyskyselyn tulosten muodossa. Koulukiusaaminen on valtakunnallisten tilastojen mukaan Uuraisilla selvästi keskimääräistä vähäisempää

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen äkilliset kysyntämuutokset.

Sisäinen valvonta: Vuonna 2024 sisäisen valvonnan painopistealueena on sopimusten hallinta ja sopimusten valvonta. Sivistystoimen sisäisessä valvonnassa keskitytään lisäksi erillistilien tarkistamiseen ja omaisuuden turvaamiseen.

5100 Sivistystoimi

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	10	10
Toimintakulut	-95 058	-91 839	-10 000	-101 839	-103 162	-1 323
Toimintakate	-95 058	-91 839	-10 000	-101 839	-103 152	-1 313

Tilivelvollinen: peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus:

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on ohjata ja tukea koulujen opetustyötä kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen ja sivistyslautakunnan antamien linjojen ja päätösten mukaisesti, sekä ohjata vapaa-aika-, kulttuuri- ja kirjastotoimea. Lisäksi toimitaan yhteistyössä eri tahojen kanssa kuntalaisten tarvitsemien muiden koulutuspalveluiden kehittämiseksi.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Edistettiin erityisesti seuraavia asioita:

- Lähikouluperiaatteen läpikäynti eri kuulemis- ja päätöksentekovaiheineen, sekä talouden tasapainottamistoimet
- Jyväskylän sivistystoimen yhteistyön ja verkostokaupunkiyhteistyön jatkaminen ja alueellisten yhteistyömuotojen kehittäminen; yhteisiin hankkeisiin osallistuminen
- henkilöstön hyvinvointi ja jaksaminen (koulutus, koulujen hyvinvointi-iltapäivät, työnohjaus, tyhy-toiminta, kuntien yhteiset vesot ja hyvien käytänteiden vaihto)

5200 Perusopetus

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	266 479	135 050	0	135 050	212 589	77 539
Toimintakulut	-6 763 225	-6 478 934	-84 000	-6 562 934	-6 680 767	-117 833
Toimintakate	-6 496 746	-6 343 884	-84 000	-6 427 884	-6 468 178	-40 294

Tilivelvollinen: peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus:

Toiminnan kuvaus: Peruskoulun tehtävänä on antaa laadukasta yleissivistävää perusopetusta oppivelvollisille ikäluokille. Perusopetuksen ja kasvatuksen tavoitteena on kehittää oppilasta monipuolisesti henkisesti, sosiaalisesti ja fyysisesti. Muutettu talousarvio ylitettiin 0,6%, eli 40 294 euroa ja alkuperäinen

talousarvio 2%, eli 124 294 euroa. Suurin yksittäinen ylitys oli rakennusten sisäisissä vuokramenoissa ja asiakaspalvelujen ostoissa kunnilta.

Uuraisten kunnan koulut antavat hyvää, opetussuunnitelman mukaista, yksilön huomioivaa perusopetusta turvallisessa, oppimista tukevassa ympäristössä. Oppimisympäristöjen tilat ja välineet ovat pääsääntöisesti ajanmukaisia ja niitä on huollettu ja täydennetty vuosittain. Kouluissa on hyvä työskentelyilmapiiri. Koulutuksella ja työnohjauksella on huolehdittu henkilökunnan ammattitaidon ylläpitämisestä ja työssä jaksamisesta.

Yhteistyö esiopetuksen, seurakuntien, kunnan hallintokuntien ja muiden keskeisten yhteistyötahojen kanssa toimii ja on tarkoituksenmukaista. Koulut ja kodit tekevät toimivaa yhteistyötä: kouluilla pidetään riittävästi vanhempainiltoja ym. tapaamisia sekä opettajan, oppilaan ja huoltajien yhteisiä arviointikeskusteluja, huoltajia kutsutaan koulujen erilaisiin tilaisuuksiin. Sähköpostiyyhteydet toimivat koulun arjessa. MultiPrimus ja Kurre opiskelija- ja kouluhallinto-ohjelma (mahdollistaa mm. oppilastietojen siirron sähköisesti kunnan koulujen välillä) on käytössä kaikilla kouluilla. Lisäksi kouluilla on käytössä www-liittymä Wilma, jota voivat käyttää; opettajat, huoltajat, koulun henkilökunta, oppilashuolto, kouluterveydenhuolto ja oppilaat. Wilmalla voidaan merkitä/kuitata poissaoloja, nähdä lukujärjestykset, ilmoittaa oppilaiden kokeet, tehdä oppilasarvioinnit, tiedottaa yms.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Lähikouluperiaatteen läpikäynti eri kuulemis- ja päätöksentekovaiheineen, sekä talouden tasapainottamistoimet.

Kouluterveydenhoitaja ja -kuraattoripalvelut toimivat kaikilla kouluilla. Koulukuraattoritoimintaa on viitenä päivänä viikossa. Koulupsykologitoiminnan hyvinvointialue on pystynyt toimittamaan vain osittaisena ostopalvelutoimintana ja osittain korvannut sitä Kouluterveydenhoitaja ja -kuraattoripalveluja laajentamalla. OPS 2016 arviointikäytäntöjä edelleen kehitettiin.

Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestettiin ostopalveluna (palveluntuottajana 4H-yhdistys). Iltapäivätoimintaryhmät olivat Kirkonkylässä Koulukeskuksen koululla, sekä Hirvasen koululla. Toimintaan osallistui yli 40 lasta.

Uurainen osallistui v. 2024 alla mainittuihin hankkeisiin: Koulujen kerhotoiminnan kehittämiseen, Opiskeluhuollon kehittämiseen, Covid 19, Tasa-arvo perusopetukseen, yhteisöllisen opiskeluhoollon kehittämiseen ja riittävä tuki oppimiseen ja hyvinvointiin.

Stategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Uuden teknologian hyödyntäminen		
Tavoite	Mittari arviointikriteeri:	Tavoitetaso 2024
Perus- ja esiopetuksen opettajien perehdyttäminen välineistöön, ohjelmistoihin ja käyttöön perusopetuksessa.	Perehdytyspäivien määrä	Jokaisessa opetusryhmässä on opetussuunnitelman mukainen taso opetuksessa
Toteutuminen Opettajille on järjestetty perehdytys välineistöön, ohjelmistoihin ja käyttöön. Crombookit vaihdettiin leasingilla rahoitettaviksi. Laitteistoja uudistettiin vuoden aikana kaikilla kouluilla.		

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Laitteistot ja ohjelmistot eivät toimi suunnitellusti, esim. sähköinen oppimateriaali. Resursointi opettajien perehdytykseen ei ole riittävä ja perehdytettävien motivaatio ei ole riittävä.

Toteutuminen: Laitteistoihin ja ohjelmistoihin perehdytys toimii kaikilla kouluilla.

Tuotannolliset tavoitteet (taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet)

Tavoite	Mittari	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
1.Laadukas perusopetus	Tuntikehys/ tuntia /koulu - yleisopetus - erityisopetus - kerhotyö - tukiopetus	Tunti-indeksi HI 1,63 HÖ 1,83 KYY 1,74 KK alakoulu 1,45 yläkoulu 1,87 k.a alakoulut 1,61 Yleisopetus kevät 987 vkt syksy 1013 vkt Erityisopetus kevät 171 vkt syksy 174 vkt Kerhot 392 h Tukiopetus 272 h	Tunti-indeksi HI 1,73 HÖ 1,89 KYY 1,92 KK alakoulu 1,41 yläkoulu 1,82 k.a alakoulut 1,65 Yleisopetus kevät 1023 vkt syksy 1018 vkt Erityisopetus kevät 167 vkt syksy 167 vkt Kerhot 514,5 h Tukiopetus 266,25 h	Tunti-indeksi / tavoite: HI 1,81 HÖ 1,77 KYY 1,98 KK alakoulu 1,55 yläkoulu 1,75 k.a alakoulut 1,775	Tunti-indeksi HI 1,81 HÖ 1,79 KYY 1,76 KK alakoulu 1,44 yläkoulu 1,81 k.a alakoulut 1,67 Yleisopetus kevät 1025 vkt syksy 1018 vkt Erityisopetus kevät 175 vkt syksy 175 vkt Kerhot 306 h Tukiopetus 258 h
2. Kodin ja koulun yhteistyö		Vanhempainillat 10 kpl Arviointikeskustelut 454 kpl Juhlat/retket 4 kpl	Vanhempainillat 15 kpl Arviointikeskustelut 394 kpl Juhlat/retket 31 kpl	Vanhempainillat Arviointikeskustelut Juhlat/retket	Vanhempainillat 14 kpl Arviointikeskustelut 350 kpl Juhlat/retket 27 kpl
3. Pätevät opettajat		Yksi päätoiminen opettaja muodollisesti epäpätevä	Kaikki päätoimiset opettajat muodollisesti kelpoisia	Kaikki päätoimiset opettajat muodollisesti kelpoisia	Kaikki päätoimiset opettajat muodollisesti kelpoisia
4. Hyvät oppimistulokset		Kaikki (9. lk) saivat päättötodistuksen ja pääsivät jatkamaan opiskelua toisen asteen tai muissa oppilaitoksessa Ruotsin ja englannin valtakunnallisiin kokeisiin osallistuttu, tulokset valtakunnallista keskitasoa	Kaikki (9. lk) saavat päättötodistuksen ja pääsevät jatkamaan opiskelua toisen asteen tai muissa oppilaitoksessa Ruotsin ja englannin valtakunnallisiin kokeisiin osallistuttu, tulokset valtakunnallista keskitasoa	Kaikki (9. lk) saavat päättötodistuksen ja pääsevät jatkamaan opiskelua toisen asteen tai muissa oppilaitoksessa	Kaikki (9. lk) saavat päättötodistuksen ja pääsevät jatkamaan opiskelua toisen asteen tai muissa oppilaitoksessa Ruotsin ja englannin valtakunnallisiin kokeisiin osallistuttu, tulokset valtakunnallista keskitasoa
5. Tarkoituksenmukainen kouluverkko		2 perusopetusta vuosiluokille 1-6 antavaa koulua, 1 perusopetusta vuosiluokille 1-4	2 perusopetusta vuosiluokille 1-6 antavaa koulua, 1 perusopetusta vuosiluokille 1-4	2 kpl perusopetusta vuosiluokille 1-6 antavaa koulua, 1kpl 1-4 perusopetusta antava koulu. 1 yhtenäistä	2 perusopetusta vuosiluokille 1-6 antavaa koulua, 1 perusopetusta vuosiluokille 1-4 antava

UURAISTEN KUNTA • Tilinpäätös 2024

		antava koulu, 1 yhtenäistä perus- opetusta toteuttava 1-9 luokilla opetusta antava koulu (Koulu- keskus)	antava koulu, 1 yhtenäistä perus- opetusta toteuttava 1-9 luokilla opetusta antava koulu (Koulu- keskus)	perusopetusta to- teuttava 1-9 luokilla opetusta antava koulu (Koulukeskus).	koulu, 1 yhtenäistä perus- opetusta toteuttava 1- 9 luokilla opetusta an- tava koulu (Koulukes- kus)
6. Yhtenäisen perusopetuksen kehittäminen		Yhtenäisen perus- opetuksen mukai- nen toiminta jatkuu Kaikilla kunnan kou- luilla on käytössä yhteinen Multi- Pri- mus opiskelija-hal- linto/työjärjestys oh- jelma. Uuden ops:in mukai- set tavat otettu käyt- töön, arvioinnin ke- hittäminen jatkuu edelleen.	Yhtenäisen perus- opetuksen mukainen toiminta jatkuu Kaikilla kunnan kou- luilla on käytössä yhteinen Multi- Pri- mus opiskelija-hal- linto/työjärjestys oh- jelma. Uuden ops:in mukai- set tavat otettu käyt- töön, arvioinnin ke- hittäminen jatkuu edelleen.	Yhtenäisen perus- opetuksen mukainen toiminta jatkuu. Kaikilla kunnan kou- luilla on käytössä yh- teinen Multi- Primus- opiskelijahallinto/työ- järjestys ohjelma. Wilma www-ohjelma. Yhteisiä opettajia (ala-/yläkoulu) ja kunnan eri koulujen kanssa. Kehittämishankkeet Yrittäjyyskasvatus Ops-päivitykset Tiimit	Yhtenäisen perusope- tuksen mukainen toi- minta jatkuu Kaikilla kunnan kou- luilla on käytössä yh- teinen Multi- Primus opiskelija-hallinto/työ- järjestys ohjelma. Uuden ops:in mukai- set tavat otettu käyt- töön, arvioinnin kehit- täminen jatkuu edel- leen.

Oppilasmäärät kouluittain, ei sisäl- lä kunnan ulkopuo- lella käyviä erityis- oppilaita kuluineen	2021-2022 20.9.2022	2022-2023 20.9.2023	2023-2024 20.9.2024	Menot/oppilas 2022(netto)	Menot/oppilas 2023(netto)	Menot/oppilas 2024(netto)
Hirvanen	150	149	149	9418	10541	10699
Höytiä	53	53	55	12077	12455	11905
Kyynämäinen	51	42	44	12345	14262	13273
Koulukeskus 1- 9 luokat	337	355	348	9526	9781	9760
Kaikkien koulujen oppilasmäärä yht.	591	599	596			
Menot/oppilas k.a				9971	10521	10452

Kunnan perusopetusta antavissa kouluissa opiskeli vuonna 2024 yhteensä 596 oppilasta. Vuonna 2023 oppilasmäärä oli 599.

Henkilöstö toteutui pääosin henkilöstösuunnitelman mukaisesti. Henkilöstömenot ylittyivät Hirvasen kou-
lulla. Valtion antamalla koronatuella pystyttiin palkkaamaan lisähenkilöstöä etäopetuksen haittavaikutus-
ten pienentämiseen. Keittiö- ja siivoushenkilökunta kuuluu ruoka- ja siivouspalveluyksikön alaisuuteen.
Kiinteistönhoidosta vastaa kunnan tekninen toimi.

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Opetus pystyttiin toteuttamaan suunnitellusti.

Sisäinen valvonta: Sivistystoimen sisäisessä valvonnassa keskitytään erillistilien tarkistamiseen ja omaisuuden turvaamiseen.

5300 Varhaiskasvatus

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	284 069	182 000		182 000	221 629	39 629

Toimintakulut	- 3 768 538	-3 884 392		-3 884 392	-3 719 714	164 678
Toimintakate	-3 484 469	-3 702 392	0	-3 702 392	-3 498 085	204 307

Tilivelvollinen: varhaiskasvatusjohtaja

Toiminnan kuvaus:

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa pedagogista kokonaisuutta. Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus on lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä ja syrjäytymistä ehkäisevä palvelu. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun. Uuraisten varhaiskasvatusta järjestetään kunnallisissa ja yksityisissä päiväkodeissa, perhepäivähoidossa ja varhaiskasvatuksen kerhotoimintana. Koulun aloitusta edeltävä esiopetus sekä täydentävä varhaiskasvatus on toiminnallisesti ja hallinnollisesti osa varhaiskasvatusta.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Varhaiskasvatuksen asiakasmäärä vuoden 2024 lopussa oli 251 lasta. Kunnallisissa palveluissa oli 251. Varhaiskasvatuspalveluita käyttävien lasten määrä pysyi vuoden 2024 aikana lähes samalla tasolla kuin vuonna 2023. Kotihoidontukea saavien perheiden määrä oli 39, joissa lapsia oli yhteensä 74 sekä joustavaa hoitorahaa sai 11 ja osittaista hoitorahaa 6 perhettä. Kotihoidon kuntalisää sai 37 lasta.

Varhaiskasvatuspaikkoja myytiin muille kunnille kaksi paikkaa (Jyväskylä, Saarijärvi). Palvelusetelien myöntämisperusteiden linjausta tarkennettiin ja 1.8.2024 alkaen palvelusetelitä ei myönnetty, jos varhaiskasvatuspaikkaa oli mahdollista tarjota kunnan omasta palvelusta. Näin kunnan oma palveluntuotanto tuli tehokkaampaan käyttöön ja tyhjiä paikkoja oli aiempaa vähemmän. Palvelusetelitä ei ollut tarvetta myöntää syksyllä 2024. 1.8.2024 Uuraisilla otettiin käyttöön kotihoidon kuntalisä. Kuntalisen kustannukset toteutuivat arvioitua pienempinä.

Kokonaisuudessaan varhaiskasvatuksen toimintatuotot toteutuivat odotettua paremmin, ollen 39 629 € arvioitua enemmän. Varhaiskasvatuksen toimintatuottoja lisäsi palvelusetelillä olleiden lasten siirtyminen kunnalliseen palveluun, jolloin asiakasmaksut siirtyivät kunnan perittäviksi. Daisy-järjestelmän tulorekisteriyhteydellä asiakasmaksujen tulotietojen tarkistus helpottui. Lisäksi tuottoja lisäsivät myyntituotot muilta kunnilta, valtionavustukset tasa-arvo-hankkeeseen, DIGIvaka- ja Valssi-hankkeeseen.

Palkkakustannukset kasvoivat maltillisesti. Henkilöstön poissaoloja oli vuonna 2024 runsaasti. Päiväkodin johtajien aktiivisella yhteistyöllä sijaistarvetta pystyttiin paikkaamaan osittain omalla henkilöstöresurssilla, mikä vähensi sijaiskuluja. Uuraisilla on pieniä yksiköitä (3–4 ryhmää), jotka sijaitsevat etäällä toisistaan. Tämä aiheuttaa haasteita henkilöstöresurssin riittävyydelle ja suhdelukujen takaamiselle koko varhaiskasvatusyksikön toiminta-ajan ajaksi etenkin työntekijöiden pitkien poissaolojen aikana (mm. eri pituiset sairaslomat, jotka aiheuttavat henkilöstömenoihin reilusti päällekkäistä palkkamenoa). Tämän vuoksi eri yksiköissä on tarve palkata sijaisia säännöllisesti paikkaamaan henkilöstövajetta.

Vuonna 2023 varhaiskasvatuksen johtamisjärjestelmää muutettiin niin, että kunnassa toimii kolme päiväkodin johtajaa, joiden alaisuudessa on päiväkotit ja esiopetus. Muutoksen toivottiin vastaavan henkilöstön toiveeseen lähijohtamisen lisäämisestä. Varhaiskasvatustlain (540/2018) 1 §:ssä tarkoitetulla päiväkodilla tulee olla toiminnasta vastaava johtaja, jolla on kelpoisuus johtajan tehtävään. Johtajuusjärjestelmä tulee toteuttaa niin, että johtajalla on todelliset mahdollisuudet vastata sekä pedagogiikan että työntekijöiden pedagogisen osaamisen johtamisesta. Tämän lisäksi päiväkodin johtajan tehtävä on vastata henkilöstöjohtamisesta ja varhaiskasvatuksen laadusta. Rungas poissaolojen määrä ja sijaisten saamisen haasteet kuormittavat päiväkodin johtajien työtä ja vievät suuren osan työajasta. Päiväkodin johtaja vastaa myös yksiköidensä työvuorosunnittelusta, mikä on haasteellista, koska lasten hoitoajat saadaan melko myöhään ja niihin tulee usein muutoksia. Myös lasten hoitoajat ovat pitkiä, joten haasteena on taata henkilöstön riittävyys koko päiväkodin aukioloajalle.

Varhaiskasvatuksen strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Varhaiskasvatuspalvelut järjestetään asiakaslähtöisesti		
Tavoite: Varhaiskasvatuspalveluita järjestetään siinä laajuudessa ja siinä muodoin kuin on tarpeen.	Mittari: Perheet saavat päätöksen varhaiskasvatuspalvelusta lain asettamassa aikataulussa. Päätöksenteossa otetaan huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet.	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024: Perheet saavat varhaiskasvatuspäätöksen viimeistään 2 vkoa ennen toivottua hoidon alkua. Perheet saavat hoitopaikan kohtuullisen matkan päästä kotoa/työpaikkaa.
Toteutuminen: Varhaiskasvatuslain mukaisesti päätös hoitopaikasta tulee tehdä viimeistään kaksi viikkoa ennen haettua aloittamisajankohtaa. Jos perheen palveluntarvetta ei tiedetä ennakoon ja palvelua tarvitaan äkillisesti työllistymisen tai opiskelun aloittamisen vuoksi, tulee hoitopaikka järjestyä kahden viikon kuluessa. Keväällä 2024 esiopetuspaikkaa hakeneet perheet saivat päätökset 31.3.2024 mennessä. Vähintään 4 kuukautta ennen hoidon aloitusta (hoidon aloitus aikaisintaan 1.8.2024 alkaen) palvelua hakeneet perheet saivat päätöksen varhaiskasvatuspaikasta kesäkuun aikana. Kesken toimintakauden aloittaneet lapset ovat useimmiten äkillisen varhaiskasvatuksen tarpeessa, jolloin palvelu on järjestetty välittömästi tarpeen mukaan, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa tarpeen ilmeneisestä. Poikkeuksena tästä ovat ne perheet, joiden palveluntarve on ennakoitavissa ja heille päätökset ovat lähteneet 2–3 viikkoa ennen aloitusajankohtaa. Varhaiskasvatuksen kerhotoiminta on vastannut hyvin niiden perheiden varhaiskasvatuspalveluiden tarpeeseen, joilla ei ole työn tai opiskelun vuoksi tarvetta esimerkiksi päiväkotipaikalle. Ryhmissä on ollut jonkin verran muutoksia toimintakauden aikana esim. varhaiskasvatukseen siirtymisen tai paikkakunnalta muuton vuoksi. Syksyllä 2024 kerholaisten määrä on vähentynyt merkittävästi, eikä kaikkia paikkoja ole saatu täytettyä. Kokonaisuudessaan tavoite on toteutunut hyvin.		

Kriittinen menestystekijä: Laadukas pedagoginen varhaiskasvatus		
Tavoite: Varhaiskasvatuspalvelulla ja -toiminnalla tavoitetaan sille asetetut tavoitteet.	Mittari: Henkilöstö ja perheet osallistuvat toiminnan arviointiin. Henkilöstön kelpoisuudet ja koulutustaustat.	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024: Asiakastytyväisyys- ja henkilöstökyselyt järjestetään 2 kertaa vuodessa. Tulosten tavoite on < 3 (mittari 1–5) Ryhmässä vähintään yksi pedagogisen koulutuksen omaava varhaiskasvatuksen opettaja
Toteutuminen: Vuonna 2024 asiakastytyväisyyskyselyä ei järjestetty kertaakaan. Perheiden kokemuksia varhaiskasvatuksessa kerättiin hankkeisiin liittyvillä kyselyillä. Asiakastytyväisyyteen tulisi kehittää muita arviointikeinoja ja menetelmiä, koska valtakunnallisesti on huomattu, että asiakkaat vastaavat enimmäksin vähemmän asiakaskyselyihin. Varhaiskasvatuksen arviointia tehdään yksiköiden arjessa mm. havainnoimalla ja kuuntelemalla lasten ja perheiden tarpeita ja toiveita sekä osallistamalla lapsia ja perheitä varhaiskasvatuksen toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen. Varhaiskasvatusyksiköissä toimintaa ja sen laatua arvioidaan ja kehitetään koko toimintakauden ajan. Lasten osallisuuden arviointi huomioitiin yksikkötasolla varhaiskasvatuksen toiminnan suunnittelussa ja sen kehittämisessä.		

Jokaisessa ryhmässä työskentelee vähintään yksi varhaiskasvatuksen opettaja. Kelpoisuuden omaavan henkilöstön rekrytointi on edelleen haasteellista, joten kunnan varhaiskasvatuksen veto-voimaisuuteen tulisi kiinnittää huomiota sekä mahdollistaa työntekijöiden kouluttautuminen. Veto-voimatekijöiden lisäksi tulisi kiinnittää huomiota myös pitovoimatekijöihin, kuten työskentelyolosuhteisiin ja työhyvinvointitekijöihin.

Kokonaisuudessaan tavoite on toteutunut hyvin.

Kriittinen menestystekijä: Hyvinvoiva työyhteisö

Tavoite:
Työyksikön työtä johdetaan pedagogisesti ja työyhteisön sisäiset haasteet ratkaistaan ennaltaehkäisevästi.

Mittari:
Henkilöstökyselyt ja sairauspoissaolojen määrä

Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024:
Sairauspoissaoloihin reagoidaan nopeasti ja varhaisen tuen puuttumisen mallin mukaisesti. Työn mielekkyyteen kiinnitetään huomiota ja vastuu työnjohtamisesta jalkautetaan mahdollisuuksien mukaan lähelle työntekijää. Kyselyissä tulosten tavoite on < 3 (mittari 1–5).

Toteutuminen:

Vuoden 2024 henkilöstökyselyn perusteella varhaiskasvatuksen kehittämistavoitteeksi tulisi asettaa tiedonkulun, koko kunnan johtamisen- ja työkyvyn parantaminen.

Yhteistyötä työterveyshuollon kanssa on tiivistetty varhaisen tuen puuttumisen mallin kautta. Kuitenkin kokonaisuudessaan sairauspoissaolojen määrä on ollut suuri ja sitä kautta myös sijaisia sekä työntekijöiden joustavuutta on tarvittu suunniteltua enemmän.

Kehityskeskustelut henkilöstön kanssa ovat toteutuneet suunnitellusti.

Kokonaisuudessaan tavoite toteutui kohtalaisesti.

Tavoite	Mittari	TP 2022	TP2023	TA 2024	TP2024
Palveluiden järjestämisen kustannukset kehittyvät maltillisesti	Palvelun hinta/yksikkö €				
	Perhepäivähoito	107,63	78,43	48,87	79,43
	Pikkula (sis. vuoro-hoito)	82,83	100,15	77,39	91,85* (104,64)
	Hirvanen	83,56	70,77	64,98	88,70* (76,14)
	Oikarin Helmi	82,66	92,46	57,07	94,47
	Esiopetus	59,37	61,64	52,30	55,59
	Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus	28,49	29,11	29,76	30,08

	Kerhotoiminta	45,80	43,79	48,84	38,53
	Yksityinen varhaiskasvatus (31.7.2024 asti)	51,64	52,18	49,33	64,64
Todellisten läsnäolopäivien määrät jäivät poissaolojen ja muun sairastavuuden vuoksi osittain huomattavasti paljon arvioitua pienemmiksi, minkä vuoksi yksikkökohtaiset hinnat ovat osalla yksiköistä toteutuneet arvioitua suurempina. Poissaolot eivät olleet ennakoitavissa, vaan niihin varattiin varausten mukaisesti lakisääteinen resurssi. Pikkulan päivähintaan vaikuttavat täyttämättä olleet paikat sekä vuorohoidon tarpeen vaihtelu. Vuorohoitoa ei ollut syksyllä 2024 ollenkaan. Tuen tarpeen kasvu näkyy varhaiskasvatuksessa henkilöstökulujen nousuna. Perhepäivähoitajista toinen jäi pois ja tämä näkyy päivähinnan nousussa, kun lapset olivat Pikkulassa. Pääomavuokrat nousivat ja ne on sisällytetty toimintakuluihin, joka myös nostaa yksikkökohtaisia hintoja. Yksityisen varhaiskasvatuksen osalta palveluseteiltä ei myönnetty 1.8.2024 alkaen, koska kunnalla oli tarjota varhaiskasvatuspaikka kunnan omassa palvelussa. *Tilakustannukset korjattu Hirvasen ja Pikkulan päiväkotien välillä vastaamaan todellisia kustannuksia. Kokonaisuudessaan tavoite toteutui hyvin.					
Tavoite	Mittari	TP 2022	TP2023	TA 2024	TP2024
Yksikkökohtaisen palvelun hinnan kustannukset kehittyvät maltillisesti	Toteutuneet hoitopäivät				
	Perhepäivähoito	962	1098	1200	817
	Pikkula (sis. vuorohoito)	8225	9095	13 052	8832
	Hirvanen	8081	9325	12800	8989
	Oikarin Helmi	3026	7037	10000	6842
	Esiopetus	9610	8839	11000	9302
	Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus	5960	6652	6300	6728
	Kerhotoiminta	1270	1178	1 440	1 101
	Yksityinen varhaiskasvatus (31.7.2024 asti)	5264	1864	1 935	836
Todelliset varhaiskasvatuksen läsnäolopäivät ovat toteutuneet paljon arvioitua alhaisempina. Tätä selittää lasten poissaolojen kasvanut määrä. Hoitoa varataan paljon enemmän kuin käytetään, tämä korostuu erityisesti loma-aikoina. Esiopetuksen läsnäolopäivät toteutuivat arvioitua korkeampina, mitä selittää täydentävän varhaiskasvatuksen kasvanut tarve.					

Käyttöastetavoitteet ovat näin ollen jääneet osittain saavuttamatta. Kokonaisuudessaan tavoite toteutui kohtalaisesti.

5400 Muu opetustoimi

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-75 762	-76 500	0	-76 500	-72 877	3 623
Toimintakate	-75 762	-76 500	0	-76 500	-72 877	3 623

Tilivelvollinen: peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus: Kansalais- ja musiikkiopistotoiminta, sekä perusopetuksen jälkeinen koulutus ns. toisella asteella (lukiot ja ammatilliset oppilaitokset).

Ala-Keiteleen musiikkiopiston toimintaan osallistuttiin seuraavasti:

Perusopinnot: 21 oppilasta, varhaisiän musiikkikasvatukseen 14 oppilasta, yhteensä 35 oppilasta osallistui eri opintoihin.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Musiikin opetuksessa ei muutoksia. Musiikkikasvatuksen oppilasmäärä kasvoi kahdella.

Stategiset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Tp 2023	Ta 2024	Tp 2024
Tarvittavien toisen asteen koulutuspalveluiden saannin turvaaminen ja annettavan koulutuksen kehittäminen yhteistyössä naapurikuntien ja oppilaitosten kanssa.		Jyvässeudun yhteistyötä 2. asteen koulutuksen kehittämisessä jatkettu	Jyvässeudun yhteistyö 2. asteen koulutuksen kehittämisessä	Jyvässeudun yhteistyö 2. asteen koulutuksen kehittämisessä
Laadukkaan harrastustoiminnan ja yleissivistävän koulutuksen tarjoaminen kohtuuhinnalla kysynnän mukaan (kansalaisopisto)		Kansalaisopiston tuntimäärä Uuraisilla n. 1080 tuntia, hinta 38€/h	Kansalaisopiston tuntimäärä Uuraisilla n. 1310 tuntia, hinta 35€/h	Kansalaisopiston tuntimäärä Uuraisilla 1157 tuntia, hinta 37,50€/h

5500 Joukkoliikenne

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-16 994	-15 500	-4 000	-19 500	-19 736	-236
Toimintakate	-16 994	-15 500	-4 000	-19 500	-19 736	-236

Tilivelvollinen: peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus: Kunta lisäsi omaa panostustaan, joilla vuoroliikenne saatiin turvattua. Joukkoliikenteen kuljetuksia hoitaa Taksi Ahola kutsutaksiperiaatteella. Kuntalaisilla on myös mahdollisuus käyttää koululaisliikenteen taksi- ja linja-autovuoroja. Kuljetusten kilpailutuksesta valittiin markkinaoikeuteen, josta saatiin lainvoimainen päätös tammikuussa 2025. Väliaikaispäättös järjestämisestä muuttuu pysyväksi. Menojen ylitys aiheutuu pääosin yhden pysäkkikatoksen ennakoinnattomista vuokrakustannuksista.

6100 Kirjastotoimi

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta-tuotot	2 098	0	0	0	2 469	2 469
Toimintakulut	-231 938	-243 800	0	-243 800	-223 863	19 937
Toimintakate	-229 840	-243 800	0	-243 800	-221 394	22 406

Tilivelvollinen: kirjastonjohtaja - kulttuurituottaja

Suunnitelmapoistot €
Laskennalliset erät €

Tilivelvollinen: Kirjastonjohtaja - kulttuurituottaja

Toiminnan kuvaus:

Kirjastolain mukaan kunnan tehtävä on kirjastotoiminnan järjestäminen.

Laissa määritellään yleisen kirjaston tehtäviksi:

- 1) tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin
- 2) ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa
- 3) edistää lukemista ja kirjallisuutta
- 4) tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon
- 5) tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan
- 6) edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua

Kirjaston tavoitteena on laadukkaiden, pääosin maksuttomien kirjasto- ja tietopalveluiden sekä sähköisten palveluiden tuottaminen ja oheistoimintojen kehittäminen. Uuraisten kirjasto on kunnan ainoa jatkuvatoiminen kulttuurilaitos, jolla on tärkeä merkitys ja vaikuttavuus osana kunnan hyvinvointipalveluja. Uuraisten kirjasto kuuluu Keski-kirjastoverkkoon ja PiKe-alueeseen, jonka alueellisesta kehittämistehtävästä vastaa Tampere.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kirjaston osalta määrärahatarvetta nostaa sisäisten vuokrien korotus, sisältäen mm. ilmanvaihdon nuohouksen säästöineen. Vuonna 2023 kustannuksia nostaa yleisen hintatason nousu sekä energiakustannusten arvioitu huomattava nousu.

- hyödynnetään entistä monitoimisempia tiloja: aineistot hyvin esille, erotelut lajityyppiluokat, lasten ja nuorten entistä profiloitummat osastot,
- avara lehtialue hiljaisemmalla sijainnilla
- asiakastekniikkaan panostetaan; kirjastojen tehtävä digituessa on ensisijaisesti tarjota tilat ja laitteet
- lainaus monipuolistuu ja asiakkaalle tarjotaan uusia lainauskohteita kirjaston kautta
- keskitytään markkinoimaan kirjastotilaa tehokkaasti eri toimijoiden käyttöön
- kehitetään edelleen sähköisiä palveluja kuten tekniikan toimivuus, digitaaliset toiminnot ja palvelut (esim. kirjavinkit, kirjailijavierailut verkossa tms.)
- somen hyödynnys
- tulevassa hanketyössä keskitytään digitaalisten palvelujen parantamiseen ja aineettoman aineiston tallentamiseen sekä virtuaalisten kirjailija- ja kirjavinkkarivierailujen kehittämiseen kouluyhteistyössä

- yhteistyö muiden kirjastojen ja hallintokuntien sekä muiden toimijoiden kanssa, pyrkimys asiakasavusteisuuteen erityisesti hanketyössä
- senioriväestön määrä kasvussa: kartoitetaan kirjaston kotipalvelun käynnistysmahdollisuuksia: aineistot kasaavat kirjasto ja yhteinen työntekijä toisen hallintokunnan kanssa / kuljetus ostopalveluna
- selvitetään tilastojen avulla mahdollisuutta lisätä omatoimiaikaa.

Strategiset tavoitteet (valtuustoon nähden sitovia strategiasta johdettuja toiminnallisia tavoitteita)

Kriittinen menestystekijä 1.1 : Aineistokokoelman kehitys		
	Mittari Arviointikriteeri: Kokoelmassa riittävästi uutta ja houkuttavaa materiaalia sekä toimiva kirjastotila	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024 Aineistokokoelma palvelee kaikkia käyttäjäryhmiä palvelu- ja omatoimiaikana. Aineiston oltava hyvin esillä. Kirjastossa on erilaisia tiloja eri käyttötarkoituksiin.
Toteutuminen	Molemmat toimenpiteet ovat toteutuneet. Aineiston esilläoloa on lisätty ja näyttelyitä modernisoitu. Samoin opastekyltit on uudistettu.	
Kriittinen menestystekijä 1.2 : Riittävä, ammattitaitoinen ja jaksava henkilökunta		
	Mittari Arviointikriteeri: Kirjaston henkilöstö määrä on riittävä ja henkilöstö omaa tiedolliset ja taidolliset valmiudet muuttuvassa tehtäväympäristössä; työolot ja ergonomia	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024 Senioriväestön määrän kasvu kunnassa vaatii digilaitteiden neuvontapalvelujen kehittämistä. Osallistutaan erityisesti PiKe-kirjastojen koulutuksiin ja verkostoidutaan tilanteen mukaan. Ergonomialla, riittävällä henkilö-resurssilla ja henkisen kuormituksen tiedostamisella ja rajoittamisella esim. työjärjestelyin voidaan taata henkilökunnan jaksamista ja kirjastopalvelun toimivuutta.
Toteutuminen	Kirjaston henkilöstömäärässä on ollut kattava miehitys koko vuoden 2024, johtuen siitä, että apukäsinä on ollut kirjastovirkailijan tutkintoa Keudan kautta suorittava koulutussopimuksella ja 4 päivää viikossa työn ohessa opiskelemissa ollut henkilö.	
Kriittinen menestystekijä 1.3 : Yhteistyö eri toimijoiden kanssa		
	Mittari Arviointikriteeri: Kirjastossa kehitetään paikallista ja laajempaa yhteistyötä, myös hankkeet	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024 Keskitytään erityisesti kouluyhteistyön ylläpitoon ja seniorityön kehittämiseen eri hallintokuntien yhteistyöllä sekä yhteistyöhön nuoriso- ja kulttuuritoimen kanssa.
Toteutuminen	Kouluyhteistyötä on lisätty uusien palvelukokonaisuuksien käyttöönotolla. Näihin lukeutuvat kirjaston osallistuminen kulttuurikasvatussuunnitelman puitteissa eri ikäluokille suunnattuun toimintaan. Esimerkkeinä kirjaston kevätpäivä 5 luokkalaisille ja satutunnit ja koululaisille suunnatut kirjavinkkaukset niin kyläkouluille kuin keskuskoululle sekä uutena palvelumuotona eskarien ja pienten satutunnit.	
Kriittinen menestystekijä 1.4 : Teknisten innovaatioiden hyödyntäminen		
	Mittari Arviointikriteeri: Omatoimikirjastopalvelun kehittäminen	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024 Tilaa käytetään mahdollisimman monipuolisesti. Selvitetään omatoimiajan lisäämistä.

		mobiilikirjastokortin käytön lisäämistä ja tiedonhaun omatoimisuuteen opastamista.
Toteutuminen Suurimpia teknisiä ja sisällöllisiä ratkaisuja oli valtakunnalliseen e-kirjastoon siirtyminen huhtikuun alusta sekä seutuvarausjärjestelmän uudistuminen. Verkkokirjaston käytön lisääntyminen. Kirjaston fyysiset tilat ovat jatkuvassa käytössä ja vuoden aikana on kokeiltu mm. koululaisten mahdollisuutta eväiden syöntiin kirjastolla. Omatoimiaikaa ei ole järkevää lisätä, kapasiteetin ollessa täysiaikaisesti käytössä jo nyt.		
Kriittinen menestystekijä 1.5 : Tiedottaminen ja markkinointi		
	Mittari Arviointikriteeri: Tiedottaminen ja markkinointi myös ei-kirjastonkäyttäjiä tavoittavaksi	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024 Tiedotus monikanavaisesti ja edullisesti.

Toteutuminen

Toteutuu hyvin. Kirjaston sivut kaikissa käytetyissä kanavissa on kävijämäärältään korkeatasoinen, kunnan eniten käytetyt palvelusivustot.

Tavoite	Mittari	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
1.Kirjastoaineiston laajuus	Hankintamääräraha €/as Kirjojen määrä Muun aineiston määrä	9,7 30943 3739	 31059 4142	9,5 30 000 4000	10,91 32 146 4142
2. Kirjaston käyttö	Lainaaajien määrä Lainaaajia asukasmäärästä % Lainauksien määrä Kirjastokäyntejä/asukas Aukiolotunteja viikossa	1134 32 % 62810 kaikki 54869 kirjat 5,8 käyntiä 85 tuntia auki	1207 33,4% 67113 kaikki 59019 kirjat 20975 fyys.käyntiä 17,3 käyntiä/asiakas 5,8/asukas verkkokäynnit erikseen 24241 kpl 85h/auki	1300 35% 70 000 kaikki 10 käyntiä 85 sis. kaiken aukiolon	1252 34,25% 71893 kaikki 63 498 kirjat 23802 fyys. käyntiä 19,6 käyntiä/asiakas 6,5/asukas verkkokäynnit erikseen 26705 kpl 85h/auki
3.Taloudellisuus	toimintakulut/asukas €	3,64	3,37	-	3,19
4.Oheistoiminnot	tapahtumat kirjasto päävast. järjest. osallistujamäärä	74 66 1103	29 19 1214		43 34 1689

6200 Kulttuuritoimi

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	3 637	0	0	0	3 376	3 376
Toimintakulut	-59 323	-75 399	0	-75 399	-66 849	8 550
Toimintakate	-55 686	-75 399	0	-75 399	-63 473	11 926

Suunnitelmapoistot €

Laskennalliset erät €

Tilivelvollinen: kirjastonjohtaja-kulttuurituottaja

Toiminnan kuvaus:

Kunnan tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa. Tämän tehtävän toteuttamiseksi kunnan tulee:

- 1) edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä;
- 2) luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle;
- 3) edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa;
- 4) tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen;
- 5) edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa;
- 6) edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa;
- 7) edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.

Kunnan tulee 1 momentin mukaisia tehtäviä ja niihin liittyviä palveluita järjestäessään ottaa huomioon paikalliset olosuhteet ja voimavarat sekä eri väestöryhmien tarpeet.

Kunta voi järjestää kulttuuritoiminnan itse taikka yhteistyössä toisten kuntien kanssa tai muulla tavoin.

Kuntien kulttuuritoiminnan järjestämisessä tulee olla riittävää ja monipuolista asiantuntijaosaamista.

Kunnan tulee kulttuuritoimintaa järjestäessään ottaa huomioon toiminta, joka perustuu yleisistä kirjastoista annettuun lakiin (1492/2016), taiteen perusopetuksesta annettuun lakiin (633/1998), museolakiin (729/1992), teatteri- ja orkesterilakiin (730/1992) ja vapaasta sivistystyöstä annettuun lakiin (632/1998).

Kulttuuritoimen tehtävänä on koordinoita, edistää ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa.

Kulttuuripalvelujen järjestämisen tavoitteena on hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen tarjoamalla yhdenvertaisia mahdollisuuksia kulttuurin tekemiseen ja kokemiseen omassa lähiympäristössä. Näitä palveluja toteutetaan kunnan omana toimintana sekä yhteistyössä muiden hallintokuntien, järjestöjen, yhteisöjen, sisällöntuottajien ja maakunnallisten verkostojen kanssa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset: Kulttuuritoimi järjestää kulttuurilakiin nojaavat palvelut kunnassa. Kulttuuritoimen palveluihin kuuluvat pitkäjänteisen ja tavoitteellisen taiteellisen toiminnan edistäminen ja tukeminen; hyvinvointiin ja kuntalaisten viihtyvyyteen pohjautuvan harrastustoiminnan edistäminen; lasten- ja nuorten hyväksi järjestettävät kulttuuripalvelut, yhteisöllisyyteen ja järjestötoimintaan liittyvä palvelutuotanto ja sen koordinoiminen, ammatilliset ja alueelliset yhteistyöverkostot sekä kunnan strategian mukainen tapahtumatuotanto.

Tapahtumatuottajana kulttuuritoimi järjestää itsenäisesti kulttuurilakiin perustuvia kulttuuritapahtumia sekä koordinoi ja osatoteuttaa yhteistyössä kunnan tapahtumatuotantoa ja tähän liittyvää koulutusta, kuten Uuraisten viikkoa, Valon kylää ja kunnan virallista ja vuosikellon mukaista juhlatointia.

Toteuttaakseen Uuraisten kunnan strategiaa, kunnan kulttuuritoimi tarvitsee ajanmukaisen kulttuurisuunnitelman, jota toteuttamaan on perustettu vuonna 2022 työryhmä. Kaikkien kulttuuripalvelujen ja yhteistyönä tapahtuvien tapahtumien kehittäminen vaatii kulttuuritoimelta erityistä panostusta vielä vuonna 2024. Toimintamallit ja toimintatavat uudelleenorganisoidaan, joissa

huomioidaan myös elinkeinotoimen, matkailun sekä vähemmistökulttuurien tarpeet. Kulttuuritoimi on mukana aineettoman kulttuuriperinteen tallentamiseen liittyvässä hankkeistuksessa vuonna 2023 sekä kylien kulttuuripalvelujen kehittämisessä ja monipuolisten harrastusmahdollisuuksien säilyttämisessä. Kulttuuritoimi jakaa järjestöille ja muille toimijoille kohdeavustuksia paikallisen kulttuuritoiminnan tuottamiseen.

Lasten ja nuorten kulttuuriopetussuunnitelmaan perustuvaa toimintaa järjestetään KulttuuriKuukka -yhteistyönä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, kirjaston ja seutukunnallisen Lasten kulttuurikeskus Kulttuuriaitan kanssa. Lisäksi kulttuuritoimi on mukana Suomi harrastaa mallin -hankkeissa. Vuonna 2023 kulttuuritoimi pyrkii edistämään tavoitteellista ja aktiivista ja pitkäjänteistä lasten- ja nuorten taide- ja kulttuurialan harrastustoimintaa paikkakunnalla tuottaen myös alan ammattilaisten palveluja sekä lisäämällä yhteistyötä alueen järjestöjen kansalaisopiston ja musiikkiopiston sekä muiden hallintokuntien kanssa. Kulttuuritoimi tuottaa itsenäisesti tähän liittyviä palveluja pyrkimyksenä edistää mm. lasten- ja nuorten harrastajateatterin syntyä paikkakunnalle. Kulttuuritoimi vastaa ja toteuttaa osaltaan toiminnassaan ehkäisevää päihdetyötä. Kulttuuritoimi koordinoi vuonna 2024 vapaan sivistystyön toimintoja kuten kansalaisopistoa sekä musiikkiopistoa.

Strategiset tavoitteet (valtuustoon nähden sitovia strategiasta johdettuja toiminnallisia tavoitteita)

Kriittinen menestystekijä: Laadukkaat, saavutettavat ja monipuoliset kulttuuripalvelut kuntalaisille sekä paikallisen kulttuurituntemuksen edistäminen

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024
Hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä edistävän ja saavutettavan kulttuuritoiminnan järjestäminen, koordinointi ja osatoteuttaminen	Toimintojen ja palvelujen määrät, osallistujamäärät Tapahtuman luonteen mukaan voidaan kerätä laadullista palautetta Kotiseutumuseon aukiolopäivät ja kävijämäärät Henkilöstöresurssit ja yhteistyö	Kulttuuritoimi järjestää kehittää ja koordinoi yhteistyössä alueen ammattilaisten ja yhteistyöverkostojen kanssa hyvinvointiin ja saavutettavuuteen perustuvat tavoitteelliset kulttuuripalvelut asukkaille. Tätä pitkäjänteistä tavoitteellista ja yhteisöllistä toimintaa varten kulttuuritoimi luo kuntaa koskevan kulttuurisuunnitelman.
Toteutuminen	Kulttuurisuunnitelmatyöryhmän vuosille 2025-2028 laatimien tavoitteiden mukaisesti kokeilimme palvelujen järjestämistä jo vuonna 2024 valmistuneen kulttuurisuunnitelman mukaan.	

Kriittinen menestystekijä: Saavutettavat kulttuuripalvelut lapsille ja nuorille

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024
Saavutettavan ja yhdenvertaisuutta edistävän lasten ja nuorten kulttuuritoiminnan kehittäminen ja järjestäminen	Toimintojen ja palvelujen määrät, osallistujamäärät Lasten ja nuorten oman sisällöntuotannon määrä Laadullisen palautteen kerääminen Henkilöstöresurssit ja yhteistyö	Kulttuuriopetussuunnitelman puitteissa tarjottava järjestelmällinen kulttuurituotanto. Yhteistyö Kulttuuriaitan kanssa. Kulttuurineuvolatoiminta. Ilmaisukasvatuksen järjestäminen. Lapsille ja nuorille suunnatun tapahtumatuotannon kehittäminen. Massatapahtumien etäosallistuminen. Nuorisoteatterin perustamisen mahdollistaminen ja sekä sähköisiä välineitä hyödyttävään itseilmaisuun ja

		käsi kirjoittamiseen liittyvät työpajat. Vapaan sivistystyön kanssa tehtävä yhteistyö ja koordinointi Kunnan strategian mukainen kulttuurisuunnitelma
Toteutuminen	Toteutimme kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti palveluja eri ikäryhmille järjestelmällisesti. Tämä helpotti kaikkia järjestämiseen osallistuneita tahoja. Toteutimme taideleirin ja kirjoituskurssin	

Kriittinen menestystekijä: Tapahtumatuotanto

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024
Kunnan kulttuuritapahtumatuotanto: Uuraisten viikko, Valon kylä sekä kunnan viralliset juhlatapahtumat kuten Itsenäisyyspäiväjuhla, Äitienpäiväjuhla, veteraanipäivä... konsertit, teatteriesitykset, kulttuurivierailut,	Tapahtumien ja toimintojen määrät, toimijoiden ja osallistujien määrät. Tapahtuman luonteen mukaan voidaan kerätä laadullista palautetta Henkilöstöresurssit Yhteistyö	Kulttuuritapahtumille luodaan resurssit ja aikataulutuksen huomioiva vuosikello. Kulttuuritapahtumien organisointi yhtenäistetään ja kunnan strategian mukaisesti näkyvyyttä edistetään markkinoinnin, kunnan yleisilmeen, mielikuvien ja sisällöntuotannon kautta tavoitteena kävijämäärän, osallistujien ja kunnan näkyvyyden lisääminen. Mahdollisuus keskushallinnon kanssa toteutettavaan rallitapahtumaan huomioidaan myös kulttuuritoimen taloussuunnittelussa sen ollessa yhteydessä myös tulevaisuudessa kulttuurimatkailutapahtumaan eli Uuraisten viikkoon Kunnan strategian mukainen kulttuurisuunnitelma.
Toteutuminen	Kouluyhteistyönä toteutimme pajatoiminnan sekä taidetoiminnan ulottamisen kirjastolle sekä esitystoiminnan yhteistyömuodot vakan kanssa. Kulttuurisuunnitelman valmistuttua pystyimme toteuttamaan ja kokeilemaan toimintaa suunnitelman pohjalta.	

Kriittinen menestystekijä: Aineettoman kulttuuriperinnön tallentaminen

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024
Digitaalisen kulttuuriperinnön tallentaminen	Aineiston määrä ja sen tallentaminen ja säilyttäminen tuleville sukupolville ts. nykyhistorian tallentaminen digitaalisesti	Tarvittavien resurssien varaaminen ja hankkiminen aineiston säilyttämiseksi sekä tehtävän hankkeistaminen.

Kriittinen menestystekijä: Aktiivisen järjestötoiminnan, kylien elinvoiman ja hyvinvoinnin tukeminen kulttuuripalvelujen kautta

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024
---------	---------	-----------------------------------

Järjestöt, toimijat ja taiteen ammattilaiset tuottavat kunnalle kulttuuripalveluja yhteistyössä kunnan palvelurakenteen kanssa.	Jaetut järjestöavustukset Kunnan koordinoimien ja osatoteuttamien toimintojen määrä ja osallistujamäärät Palvelun luonteen mukaan kerätty laadullinen palaute Sisällön mukainen tuote palautteena Elokuvalisenssin käyttö	Järjestöt ja toimijat toteuttavat monipuolisesti kulttuuritoimintaa. Kulttuuritoimi tarjoaa järjestöille käyttöön elokuvalisenssin koulukeskuksen auditorioon.
Toteutuminen	Yhteistyö järjestöjen ja toimijoiden kanssa onnistui hyvin. Toteutimme mallinnusta ostopalvelusopimuksista ja vastikkeellisista avustuksista, jotka lisäsivät järjestöjen ja kylien kiinnostusta kulttuuritoiminnan palvelujen tarjoamiseen.	

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

- henkilöstöressurssien rajallisuus
- asianmukaiset puitteet ja tilat kulttuuritapahtumien järjestämiseen (esteettömyys, äänentoisto, tilojen käytettävyyys, digitaalisen palveluntuotannon osaamisen ohuus, yms.)

Tavoite	Mittari	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kulttuuritapahtumat	tapahtumien määrä	16	61	10	68
	osallistujamäärä	3020	4655		3016
	Uuraisten viikko	10	13 +2895	13	13 +2829
Kotiseutumuseo	aukioloaika (h)	24	24	70	48
	kävijämäärä	60	110	?	265
Lasten ja nuorten kulttuuritoiminta	tapahtumien määrä	14	37	15	37
	osallistujamäärä		4655		2989
Järjestöavustukset	euroa/asukas		1,65€	1,65€	1,65 €
Kulttuurin kokonaiskustannukset	euroa/asukas		15,40€	€ 11,45	€ 17,30€

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

- keskeiset tehtävät ja palvelut kulttuuritoimessa yhden työntekijän toteuttamana työaika 40%
- asianmukaiset puitteet ja tilat kulttuuritapahtumien (esteettömyys, äänentoisto yms.) ja erityisesti näyttelyjen järjestämiseen sopivat tilat puuttuvat.

Sisäinen valvonta:

Sisäisessä valvonnassa on kiinnitetty huomiota tapahtumien ja toimintojen määrään suhteessa olemassa oleviin henkilöstöressusseihin. Kulttuuritoiminnan turvallisuussuunnittelussa on kiinnitetty huomiota tapahtuman järjestäjän vastuisiin ja menettelyihin. Lisäksi toimijoita on tiedotettu, että tapahtumien päätuottajan vastuulla on tapahtuman turvallisuussuunnittelu ja turvallisuusasiakirjojen laadinta.

6300 Nuorisotoimi

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta-tuotot	48 362	18 500	0	18 500	21 422	2 922
Toimintakulut	-184 832	-135 991	-24 000	-159 991	-150 012	9 979
Toimintakate	-136 470	-117 491	-24 000	-141 491	-128 590	12 901

Tilivelvollinen: vapaa-aikasuunnittelija

Toiminnan kuvaus: Nuorisotoimen tehtävänä on järjestää nuorisotyön palveluita ja tiloja, tukea nuorisotyötä tekevien järjestöjen toimintaa sekä tehdä monialaista yhteistyötä. Nuorisotyön tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja harrastamista sekä tukea nuorten kasvua ja yhteisöllisyyttä toteuttamalla avointa, kasvatuksellista ja toiminnallista ohjaustoimintaa. Nuorisotyön tehtävänä on edistää yhdenvertaisuutta ja parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Nuorisotyön toimintaa toteutetaan kunnan omana toimintana sekä yhteistyössä järjestöjen, yhteisöjen ja maakunnallisten verkostojen kanssa.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Nuorisotoimi järjesti kasvatuksellista nuorisotilatoimintaa, jalkautuvaa työtä, kerhotoimintaa sekä erilaisia tapahtumia yhteistyössä toisten toimijoiden kanssa. Järjestöt, koulu ja Hyvän tuulen paja hyödynsivät tiloja omassa toiminnassaan. Nuorisotyöntekijä vaihtui kolme kertaa vuoden aikana.

AVI:n hankeavustuksella toteutettuja Suomen harrastamisen mallin kerhoja ja muita tavoitteita toteutettiin paikallisen järjestötoimijan kesken tehdyllä työllä sekä palkatuilla kerho-ohjaajilla.

Nuorisovaltuusto kokoontui säännöllisesti ja nuorisovaltuustolla oli edustus kunnanvaltuustossa ja lautakunnissa.

Nuorisotoimi vastasi yhdessä liikunta- ja kulttuuritoimen kanssa kunnan järjestöyhteistyöstä ja toteutti toiminnassaan ehkäisevää päihdetyötä. Nuorisotoimi jakoi järjestöille ja toimijoille järjestöavustuksia, joilla tuettiin paikallisten toimijoiden nuorisotoimintaa.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Laadukkaat tavoitteelliseen kasvatukselliseen ohjaukseen perustuvan perusnuorisotyön toteuttaminen		
Turvallinen, viihtyisä ja mahdollisuuksia sisältävä nuorisotilatoiminta Järjestää yhdenvertaisesti saatavutettavaa tapahtuma- ja retkitoimintaa Riittävät henkilöstöresurssit	Mittari arviointikriteeri: • nuorisotilan aukiolomäärät ja kävijämäärät sekä talotoimikunnan toiminta ja muu harrastustoiminta nuorisotilalla. Kerätään lisäksi laadullista palautetta toiminnasta (havainnointi, kyselyt yms.). • tapahtumien ja retkien määrät, osallistujamäärät. Kerätään lisäksi laadullista palautetta toiminnasta (havainnointi, kyselyt yms.). • henkilöstömäärään mitoitettu määrä toimintaa	Tavoitetaso 2024 • Järjestetään säännöllistä, avointa ja kasvatuksellista nuorisotilatoimintaa. Pyritään lisäämään harrastusmahdollisuuksia. • Järjestetään nuorten toiveisiin ja ideoihin perustuvaa sekä ennalta ehkäisevää tapahtuma- ja retkitoimintaa. • Tulevaisuudensuunnitelman laatiminen nuorisotyön henkilöstön resurssoinnista kuntaa ohjaavan Nuorisolain mukaisten tehtävien hoitamiseksi.
Toteutuminen Nuorisotalo Nuokkarilla toteutettiin avointa nuorisotilatoimintaa, jonka lisäksi eri toimijat varasivat tilaa omaan toimintaansa. Nuorisotoimi vastasi tilankäytön organisoinnista. Nuorisotaloa pyrittiin pitämään auki joka päivä arkisin ja aukioloaikoina oli aina kaksi työntekijää paikalla. Perusnuorisotyöntekijä vastasi jalkautuvasta nuorisotyöstä, kohdennetusta tilatyöstä sekä tapahtumien, pajojen ja kerhojen toiminnasta. Nuoria tavoitettiin myös digitaalisilla menetelmillä. Harrastamisen Suomen mallin kerhotoimintaa on ollut myös vuonna 2024. Nuorisotoimi on maksanut kerhojen omavastuuosuuden. Nuorisovaltuuston jäseniä oli toteuttamassa Valon kylän tapahtumaa nuokkarilla. Nuorisotyöntekijä jalkautui Summerpartyn aikaan keskustan alueelle. Nuorisotalolla on ollut avoimen tilatoiminnan aikaan kaksi työntekijää. Nuorisotyössä on ollut henkilövaihdoksia vuoden 2024 aikana.		

Kriittinen menestystekijä: Laadukkaat kouluttautumista, työllistymistä ja hyvää arkea edistävät etsivän nuorisotyön palvelut		
Osaava henkilöstö etsivässä nuorisotyössä Toimiva monialainen yhteistyö kunnan sisällä ja maakunnallisesti	Mittari arviointikriteeri - tavoitettavien nuorten määrä ja toiminnan laadulliset tulokset. - asiakastyön verkostot ja monialaisen yhteistyön mallit toiminnassa	Tavoitetaso 2024 - Toteutetaan varhaiseen tukemiseen perustuvaa kuntalaisten tuntemaa laadukasta etsivää nuorisotyötä. - Etsivä nuorisotyö on tunnettua ja monialaisiin verkostoihin kuuluvaa erityisnuorisotyötä paikkakunnalla ja maakunnallisissa verkostoissa.
Toteutuminen Nuorisotoimi toteutti etsivää nuorisotyötä koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleville ja muuten sosiaalista tukea tarvitseville nuorille. Etsivässä nuorisotyössä painotus oli yksilöohjauksessa. Uuraisten kunta teki yhteistyösopimuksen Etsivän nuorisotoiminnan järjestämisestä Petäjäveden ja Multian kanssa. Petäjävesi hallinnoi etsivän nuorisotyön järjestämistä. Etsivän nuorisotyöntekijän työpanoksesta kohdistui Uuraisille 60%.		

Kriittinen menestystekijä: Lasten ja nuorten kuuleminen kunnallisessa päätöksenteossa		
Kuntalain mukainen lasten ja nuorten kuuleminen päätöksenteossa	Mittari arviointikriteeri: - nuorisovaltuuston jäsenmäärä ja kokousten määrä. Nuorisovaltuuston toteuttama muut toiminta (esim. retket, vierailut, tapahtumat). - Nuorisovaltuuston edustus päätöksenteossa	Tavoitetaso 2024 - Toteutetaan nuorten osallisuutta vahvistavaa ja nuorten kuulemiseen perustuvaa nuorisovaltuusto toimintaa. Nuorisovaltuusto toteuttaa lisäksi itse toimintaa nuorten kasvu- ja elinolojen parantamiseksi. - Kunnassa on nuorisovaltuuston edustus kunnanvaltuustossa ja lautakunnissa. Nämä toimielimet toimivat käytänteissään aktiivisesti nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi.
Toteutuminen Nuorisovaltuusto kokoontui säännöllisesti vuoden aikana ja käsitteli nuoria koskevia asioita. Nuorisovaltuustolla oli edustaja kunnanvaltuustossa sekä lautakunnissa.		
Kriittinen menestystekijä: Aktiivisen järjestötoiminnan tukeminen nuorisotoiminnan järjestämiseksi		
Järjestöt ja toimijat toteuttavat nuorisotoimintaa Nuorisotoimi koollekutsuu säännöllisesti kunnassa ammatillista nuorisotyötä tekevät toimijat	Mittari arviointikriteeri: Jaetut järjestöavustukset ja niiden tuella toteutettu toiminta. Kunnan koordinoimien ja osatoteuttamien toimintojen määrä ja osallistujamäärät. Tapahtuman luonteen mukaan voidaan lisäksi kerätä	Tavoitetaso 2024 - Järjestöt ja toimijat toteuttavat kunnan tukemana nuorisotoimintaa, kuten säännöllistä harrastustoimintaa ja tapahtumia. - Kunnan alueella toimii aktiivinen ammatillisen nuorisotyön verkosto, joka edistää yhdessä nuorisotyön

	tapahtuman sisältöön liittyvää laadullista palautetta. Kokousten määrät, osallistujien määrät, yhteisesti sovitut ja toteutetut toiminnot ja niiden määrät ja sisällöt	toimintaa ja kehittymistä kunnan alueella.
Toteutuminen Nuorisotoimi jakoi järjestöavustuksia lasten ja nuorten tapahtuma- ja harrastustoiminnan tukemiseksi. Vapaa-aikatoimi tuotti Järjestö- ja toimijatiedotetta sekä koolle kutsui järjestöjen ja toimijoiden yhteiskokoukset ajankohtaisten asioiden ja yhteisen suunnittelun toteuttamiseksi.		

Tavoite	Mittari	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Nuorisotila-toiminta, avoin toiminta	aukiolopäivät	116	130	150	124
	kävijämäärä	877	1076	1500	1405
	muut käyttäjäryh- mät	5	2	2	2
Tapahtumat, retket, kerhot	määrä osallistujamäärä	4	2 50	4 200	1 150
Jalkautuva/ liikkuva nuorisotyö	jalkautumiskerrat kohtaamismäärät	5	20 200	40 1000	1 20
Etsivä nuorisotyö	tavoitettu (asiakkaat)	3	15	10	8
	kontakti / lyhyt asiakkuus	3	3	15	2
	ei tavoitettu				1
	tapaamiset peruuntuneet muu yhteyden- pito	0	121 4 1		104 22
	ryhmätoiminta, tapahtumat, tilai- suudet osallistujamäärä	0	15	15	15 257
Nuorisovaltuusto	jäsenet	20	20	14	12
	kokoukset	7	8	7	5
	lausunnot, kan- nanotot	-	-	2	-
Järjestöavustukset	euroa/alle 29- vuotiaat (1242)	10,06 €	10,66 €	9,66€ (12 000€)	9,48€ (11 774€)
Kokonaiskustannukset	euroa/alle 29- vuotiaat (1242)	81,07 €	103,93 €	94,60€	102,73€

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

- keskeiset tehtävät ja palvelut nuorisotoimessa yksittäisten työntekijöiden vastuulla.
- työntekijöiden vaihtuvuus
- Kahden nuorisotilan ohjaajan paikalla olo jatkuvasti

Sisäinen valvonta: Nuorisotoimessa kiinnitettiin huomiota toimintojen määrällisen ja laadullisen seurannan prosesseihin. Käytettiin seuranta- ja arviointityökaluja, kuten esimerkiksi Happyornot -arviointityökalu nuokkarilla. Vuonna 2024 otettiin käyttöön valtakunnallinen nuorisotyön tilastointiohjelma NuoDo.

6500 Liikuntatoimi

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta-tuotot	49 617	31 000	0	31 000	53 978	22 978
Toimintakulut	-391 182	-392 745		-392 745	-402 248	-9 503
Toimintakate	-341 565	-361 745	0	-361 745	-348 270	13 475

Tilivelvollinen: vapaa-aikasuunnittelija

Toiminnan kuvaus: Liikuntatoimen tehtävänä on luoda edellytyksiä asukkaiden liikunnan harrastamiselle. Tehtävän toteuttamiseksi liikuntatoimi järjestää terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntatoimintaa eri kohderyhmille, rakentaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja sekä tukee järjestöjen, seurojen ja muiden toimijoiden tuottamaa liikuntatoimintaa. Toiminnan tavoitteena on luoda mahdollisuuksia terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä ylläpitävälle liikuntatoiminnalle eri ikävaiheissa.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Ohjattua liikuntatoimintaa järjestivät pääsääntöisesti järjestöt ja seurakunnat, sekä sitä tuettiin ostopalveluna. Liikuntatoimi täydensi paikallisten järjestöjen ja seurojen tarjontaa järjestämällä kohdennettuja kuntoliikuntaryhmiä, lasten liikuntaleirejä, lasten uimakouluja ja liikkumista edistäviä liikuntatapahtumia omana toimintana tai ostopalveluna. Liikuntatoimen liikuntapaikkojen ja -alueiden ylläpidosta vastasi tilapalvelut yhteistyössä liikuntatoimen kanssa. Liikuntatoimi vastasi liikuntapaikkojen ja -alueiden varauksista ja käyttövuoroista sekä käyttömaksuista lukuun ottamatta kyläkoulujen sisäliikuntatiloja. Liikuntatoimen kalustohankinnat tehtiin yhteistyössä tilapalveluiden kanssa. Liikuntapaikkojen ja -alueiden ylläpitämiseksi tehtiin yhteistyötä myös järjestöjen ja seurojen kanssa. Liikuntapaikkoja ja -alueita on eri puolilla kuntaa.

Liikuntatoimi vastasi yhdessä kulttuuri- ja nuorisotoimen kanssa kunnan järjestöyhteistyöstä ja toteutti toiminnassaan ehkäisevää päihdetyötä. Liikuntatoimi jakoi järjestöille, seuroille ja toimijoille järjestöavustuksia, joilla tuettiin paikallisten toimijoiden toteuttamaa liikuntatoimintaa. Liikuntatoimi tarjosi lisäksi toimijoille tukea mm. tiedottamiseen ja hanketoimintaan.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Eri kohderyhmille soveltuvat terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä ylläpitävät liikunnan harrastamisen mahdollisuudet		
Liikuntaryhmien toteuttaminen (kuntosaliryhmät, lasten liikuntaleirit ja uimakoulut)	Mittari arviointikriteeri:	Tavoitetaso 2024
Kuntosalin omatoiminen käyttö, maksuton kuntosaliharjoittelu 75-vuotta täyttäneille	- ryhmien määrä, osallistujamäärät - käyttömäärät ja -aste - tapahtumien, seminaarien ja/tai kampanjoiden määrä osallistujamäärät	- Järjestetään kevät- ja syyskaudella kolme kuntosaliryhmää. Järjestetään kaksi lasten liikuntaleiriä ja uimakoulut - Laadukkaat kuntosalivälineistöt, joka lisää ja motivoi omaehtoista kuntosaliharjoittelua - Järjestetään 1–2 liikkumiseen motivoivaa
Liikkumiseen motivoivat tapahtumat, seminaarit ja/tai kampanjat		

		tapahtumaa, seminaaria ja/tai kampanjaa
Toteutuminen Liikuntatoimi järjesti omana toimintana, ostopalveluina ja yhteistyössä ohjattuja kuntosaliryhmiä, lasten liikuntakerhoja, liikuntaleirejä, uimakouluja sekä tapahtumia. Ikäihmisille järjestettiin Ikiliikkujaviikolla tapahtuma, jossa kerrottiin tasapainon tärkeydestä. Liikuntatoimen tarjonnassa hyödynnettiin myös paikallista liikuntaseurojen ja toimijoiden osaamista. Vuoden 2024 aikana järjestettiin toukokuussa kävelykampanja ja elokuussa pyöräilykampanja. Elokuussa olivat myös Uuraisten yleisurheilumestaruuskilpailut, jotka järjestettiin yhteistyössä Uuraisten Urheilijoiden kanssa. Kesäkuussa järjestettiin kahtena aamuna kehonhuoltoa kaikille kuntalaisille ja kunnassa vieraileville. Paikkana oli urheilukenttä. Lisäksi liikuntapalvelut järjesti yhteistyössä paikallisten osajien kanssa Hyvinvointipäivän Uuraisten viikolla. Tapahtumaan osallistui n.80 hlö. Syyslomalla oli kaikille avoin retki Leivonmäen kansallispuistoon (39 osallistujaa). Yhteisölliseen valoteokseen osallistui 100 hlö Valon kylässä.		

Kriittinen menestystekijä: Monipuoliset ja turvalliset liikunnan harrastamisen paikat ja alueet		
Sisäliikuntapaikat Ulkoliikunta-alueet ja muut ulkoilualueet	Mittari arviointikriteeri: - sisäliikuntapaikat ja määrä, tilojen käyttöaste - ulkoliikunta-alueet ja ulkoilualueet määrä, alueiden käyttöaste	Tavoitetaso 2024 - Hyvä tasoiset omatoimista ja ohjattua liikuntatoimintaa mahdollistavat sisäliikuntapaikat (koulukeskuksen liikuntasali, kuntosali) - Hyvä tasoiset omatoimista ja ohjattua liikuntatoimintaa mahdollistava ulkoliikunta-alueet - Tilojen helppo käytettävyyys. Tilojen varaamiskäytänteiden kehittäminen. - Liikuntatilojen maksuton käyttö alle 18-vuotiaiden ja eläkeläisryhmien ohjatulle ryhmätoiminnalle.
Toteutuminen Liikuntatoimi ylläpiti yhteistyössä teknisen toimen kanssa sisä- ja ulkoliikuntaan tarkoitettuja liikuntapaikkoja sekä tuki muiden toimijoiden toteuttamien liikuntapaikkojen kunnostusta ja ylläpitoa. Kunnossapito hoidettiin kunnan omana työnä ja ostopalveluina. Turvalliset ja käyttökunnossa olevat liikuntapaikat lisäävät kuntalaisten omaehtoista liikunnanharrastamista ja mahdollistaa urheiluseurojen ja muiden toimijoiden tuottamaa ohjattua liikuntatoimintaa. Liikuntatoimi vastasi liikuntatilojen käyttövuorojen jakamisesta eri toimijoille. Kuntosalin käytettävyyys mahdollistui verkkokaupan käytön myötä. Liikuntatilat olivat maksuttomia alle 18-vuotiaiden ja eläkeläisten ryhmätoimintaan, satunnaisvarauksista perittiin hinnaston mukainen maksu.		

Kriittinen menestystekijä: Aktiivisen järjestötoiminnan tukeminen liikuntatoiminnan järjestämiseksi		
Järjestöt, seurat ja toimijat toteuttavat kuntalaisille liikuntatoimintaa Monipuoliset ja turvalliset liikuntatoiminnan järjestämisen paikat ja alueet	Mittari arviointikriteeri: - Jaetut järjestöavustukset. - tilojen määrät, käyttöaste	Tavoitetaso 2024 - Järjestöt, seurat ja toimijat toteuttavat liikuntatoimintaa eri kohderyhmille. - Kunta tarjoaa ja ylläpitää monipuolisia liikuntatoiminnan

		järjestämisen paikkoja ja alueita järjestöjen, seurojen ja toimijoiden toimintaan. Paikkoja ja alueita ylläpidetään myös yhteistyössä.
Toteutuminen Paikallista järjestötoimintaa tuettiin järjestöavustuksilla. Liikuntasaliin ja kuntosalille myönnettiin käyttövuoroja liikuntaryhmien käyttöön sekä kilpailukäyttöön. Paikallisille alle 18-vuotiaiden ja eläkeläisten ryhmille vuorot olivat maksuttomia ja satunnaisvuorot alennetuilla hinnoilla. Vapaa-aikatoimi kutsui järjestöjen ja toimijoiden yhteiskokoukset ajankohtaisten asioiden ja yhteisen suunnittelun toteuttamiseksi.		

Tavoite	Mittari	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Liikuntaryhmien toteuttaminen	liikuntaryhmät/kerhot osallistujamäärä hlö osallistumiskerrat määrä	7 133	3 58	3 54	4 79 1000
	leiritoiminta (pv) osallistujamäärä	2/10 20	3/11 52	2/10 30	2/10 31
	uimakoulut osallistujamäärä	3 18	3 21	4	3 22
Kuntosali	henkilöasiakkaat käyntimäärä	350 +koululiikunta 7948	+ koululiikunta 11433	400 koululaisliikunta 8000	537 +koululaisliikunta 4364 +
	ryhmävuorot määrä talvi/kesä/syksy	7	5	7/2/7	7/1/9
	aukiolopäivät	363	363	361	361
Tapahtumat, seminaarit, kampanjat	määrät osallistujamäärät	11 193	18 231	2 100	6 301
Koulukeskuksen liikuntasali	vakiovuorot kevät/kesä/syksy	30/6/32	34/6/29	30/5/30	30/5/30
	Käyttötunnit vk kevät/kesä/syksy	35/6/44	35/8,5/29,5	50/9/50	34/7/34
	Satunnaisvaraukset kpl/h	12/97	22/125	20	31/163
Ulkoliikunta-alueet	urheilukentät beach volley-kentät tenniskentät	4 5 3	5 4 3	5 4 3	5 4 3
	uimarannat	5	5	5	5
	frisbeegolf-radat	2	2	2	2
	hiihtoladut kpl/km valaistut muut	3/15 6/70	3/15	3/15 6/70	3/15 5/56
	jääalueet	6	6	6	6
	maastopyörärata	1	1	1	1
	luontopolut	5	5	5	5

	pumptrack-rata	1	1	1	1
	skeittipaikka	1	1	2	2
Järjestöavustukset	euroa/asukas (3655)	3,40 €	3,59 €	3,56 € (13 000€)	3,55 €
Kokonaiskustannukset	euroa/asukas (3655)	89,93 €	94,48 €	100,71€	95,29€
	liikuntapaikkojen kunnossapito euroa/asukas (3655)	83,78 €	88,78 €	91,47€	90,91€

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

- keskeiset tehtävät ja palvelut liikuntatoimessa yksittäisen työntekijän vastuulla
- Verkkokauppa on käytössä, jonka vuoksi kuntosaliajan ostaminen on helpottunut. Kaikki eivät kuitenkaan käytä nettiä, jonka vuoksi järjestimme kolme kertaa verkkokauppaklinikan.

Sisäinen valvonta:

Liikuntatoiminnan järjestämiseksi tehtiin yhteistyötä paikallisten ja alueellisten seurojen, yrittäjien ja toimijoiden kanssa. Liikuntapaikkojen ja -alueiden turvallisuudesta ja turvallisuusmääräyksistä huolehdittiin ja tiedotettiin yhteistyössä teknisen toimen kanssa. Uimarantojen puhdistussukellukset suoritettiin keväällä sukeltajien toimesta. Vesinäytteitä otettiin kolme kertaa uimakauden aikana ja niiden avulla seurattiin uimaveden laatua (tekninen toimi). Sisäliikuntapaikkojen käyttäjiä ohjeistettiin ilta- ja viikonloppukäyttöön käyttövuoroja myönnettäessä. Kuntosalin alueella on käytössä valvontakamera. Kuntosalilaitteet huollettiin säännöllisesti ja vanhoja laitteita uusittiin.

7000 TEKINEN LAUTAKUNTA**7003 TEKINEN TOIMI**

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	5 370 663	5 008 442	-4 000	5 004 442	5 143 832	139 391
Toimintakulut	-5 372 125	-4 997 609	-5 000	-5 002 609	-5 145 822	-143 213
Toimintakate	-1 462	10 833	-9 000	1 833	-1 989	-3 822

Suunnitelmapoistot -1 123 450 €

Laskennalliset erät €

Huomioitavaa: Teknisen lautakunnan tulos näyttää – 1 989 € verrattaessa talousavioon 2024. On kuitenkin huomattu joitakin virheellisiä kirjauksia kirjanpidon sulkemisen jälkeen teknisen lautakunnan osalta. Esim. Auras- ja hiekoitus kustannuksia (3 300 €) ja sähköliittymän hankinta kustannus on kirjattu viemärlaitoksen käyttötalousmenoihin (1 600 €), kun sen tulisi olla taseessa. Korjatut kirjaukset näkyvät vuoden 2025 toteutumana +4 400 €.

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Teknisen lautakunnan tehtävänä on huolehtia kunnan asukkaiden ja elinkeinoelämän tarvitsemien yhdyskuntateknisten palvelujen tuottamisesta ja ylläpidosta sekä hoitaa siihen kuuluva hallinto suunnitelmallisesti. Tehtäviin kuuluvat kunnan rakennuttamisen, vesihuollon, liikenneväylien,

tilapalveluiden sekä ympäristötoimen alaisen rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun valmistelu- ja toimenpanotehtävät. Jätehuollosta koko kunnan alueella vastaa Sammakkokangas Oy. Vuonna 2023 hyvinvointialue-muutoksen myötä peruspalvelulautakunnan alaisuudesta siirtyi ympäristöterveydenhuolto ja löytöeläimet ympäristötoimen alaisuuteen. Vastaavasti pelastustoimi poistui teknisen lautakunnan palveluista hyvinvointialueelle.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Talouden tasapainotusohjelman laadinta keväällä 2024 oli teknisen toimen ”yhteistyöponnistus” ja yhteistyössä saimme merkittävät säästökohteet listattua.

Uuraisten kunta kuuluu Jyväskylän seutukuntaan ja on mukana yhteisesti hyväksytyssä seudun rakennemallin toteuttamisessa. Rakennemallissa käsitellään asumista, liikennettä ja maankäyttöä seudullisesta näkökulmasta. Uurainen on mukana myös Jyväskylän kaupunkiseudun yhteistyössä MAL-sopimusmenetelyssä.

Vuonna 2024 sote- ja pela kiinteistöjen kohdalta yhtiöittämisselvityksen valmistelu- ja selvitystyö käynnistyi. Keskeisimmät muutokset henkilöstöpuolella kohdistuivat teknisen hallinnon henkilöstömuutoksiin ja uusiin rekrytointeihin. Tekninen johtaja aloitti virassa helmikuussa 2024 ja ympäristösihteeri / vesilaitos-asiantuntija irtisanoutui heinäkuussa 2024, mikä aiheutti uusia työjärjestelyitä loppuvuoden ja rekrytointivaiheen ajaksi. Lisäksi palvelusihteeri jäi työlomalle heinäkuussa 2024 ja irtisanoutui tehtävästään alkuvuodesta 2025, hänen työpanos oli 0,5 tekniselle toimelle. Palvelusihteerin tilalle ei palkattu työloman ajaksi sijaista, vaan tehtävät jaettiin henkilöstön kesken. Pitkäaikainen palvelusihteeri eläköityi keväällä 2024 ja hänen tilalleen rekrytoitiin uusi henkilö, mutta muista irtisanoutumisista ja työlomista johtuen palvelusihteerin toimenkuva on laajentunut valtavasti. Henkilöstömuutosten takia uusien ohjelmistojen opettelu (eFina ja Finzilla) taloushallintapuolella aiheuttivat haasteita. Loppuvuodesta etäluettavien vesimittareiden vaihtaminen Uuraisten kunnan vesilaitoksen asiakkaille toi hetkellistä työpainetta tekniselle toimelle.

Vesihuoltolaitoksen taloutta ja toimintaa tehostettiin edelleen toteuttamalla vesityöryhmässä tehtyjä linjauksia yhteistyössä vesiosuuskuntien kanssa. Tammikuussa 2024 pidettiin vesihuoltotyöryhmä, jossa sovittiin, että vesiosuuskunnat, jotka haluavat olla mukana yhdistymisselvitystyössä, sopivat asiasta omissa hallituksissaan. Kaikki vesiosuuskunnat, jotka sijaitsevat kokonaisuudessaan Uuraisten kunnan alueella, ilmoittivat halukkuutensa lähteä selvitystyöhön mukaan. Selvitystyö koskee Vesiosuuskunta Uuraista, Kyy-nämöisten ja Hankalan vesiosuuskuntia ja Hirvaskylän vesihuolto-osuuskuntaa. Yhdistymisselvitystyö sisältää teknisen, juridisen ja taloudellisen selvitystyön ja siihen palkattiin ulkopuolinen asiantuntija. Selvitystyötä edistetään konsultin ja yhdistymisselvitystyötä varten perustetun ”työnyrkin” kesken. Lisäksi hankkeelle saatiin avustusta ELY-Keskukselta 30 000 €. Yhdistymisselvitystyön toteutus jakautui viiteen osaan. Osa 1 Vesihuoltolaitosten tekniset ja toiminnalliset tiedot, sekä osa 2 Vesihuoltolaitosten taloudellinen tilanne valmistuivat vuoden 2024 puolella ja selvitystyön on määrä valmistua 30.6.2025 mennessä.

Rakennusvalvonnan toiminnassa jatkettiin hyvin toimivaa yhteistyötä Saarijärven kaupungin kanssa. Henkilöstöresurssit jakautuivat seuraavasti rakennustarkastaja 2 pv/vko ja toimistos sihteeri 3 pv/vko. Rakentamislakiuudistus, mikä astui voimaan 1.1.2025, työllisti erityisesti rakennustarkastajaa vuonna 2024 koulutusten muodossa.

Puistojen ja yleisalueiden osalla oli varattu rahaa viheralueiden ja yleisilmeen kohentamiseen. Hallinnon palkkamäärärahoissa varauduttiin 9 kk:n osalta vihertyötekijän palkkaukseen, joka tekee 50 % työajasta kiinteistörekisterihankkeen tehtäviä ja 50 % vihertöiden työnjohtamista ja käytännön töitä. Kiinteistörekisterihanke päätettiin syyskuussa 2024.

Ruoka- ja siivouspalvelu on kirjattu teknisen toimen tila- ja tukipalveluiden yhteyteen vielä erikseen selkeyden vuoksi, sillä se on kokonaisuutena ollut vasta vuoden 2020 alusta teknisen lautakunnan alaisuudessa. Määrärahat on sisällytetty kuitenkin tuki- ja tilapalvelu -kustannuspaikan alle.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Asiakaslähtöinen toiminta, sujuvuus, toiminta on inhimillistä, hyväntuulista ja uudistuvaa		
Osaaminen on ajan tasalla Tehokas verkostotoiminta Joustavuus ja mutkattomuus asiainnissa	Mittari arviointikriteeri: Lakiopillisesti oikea neuvonta: valitusten ja oikaisuvaatimusten vähyys. Tehokkaat ja taloudelliset toimintamallit Tyytyväiset asiakkaat, aikatauluissa pysyminen	Tavoitetaso 2024 Koulutustarpeet kartoitetaan ja osallistutaan koulutuksiin määrärahojen puitteissa Ratkaisujen etsiminen lähialueiden eri toimijoiden ja viranomaisten kanssa matalan kynnyksen palvelu, yhden luukun periaate
Toteutuminen Koulutuksiin osallistuttiin lähinnä webinaarien ja Teams-yhteyksien kautta. Yhteistyö lähikuntien viranhaltijoiden ja toimijoiden kanssa sujui hyvin ja sitä pyritään lisäämään jatkossa. Toiminta on joustavaa pienistä henkilöresursseista huolimatta. Kiire vaikeuttaa aikataulussa pysymistä.		

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Henkilöstöresurssit ovat erittäin pienet ja organisaatio on haavoittuvainen. Yksikin pidempi poissaolo voi vesittää hankkeiden etenemisen. Ohjelmistojen opettelu ja kirjanpidon ulkoistaminen lisäsivät työkuormaa hallinnon osalta. Henkilöstövaihdokset teknisellä osastolla sekoittavat rutiineja ja uusien toimintatapojen omaksuminen vie aikansa. Tiedon siirtyminen ja hankkeiden hallinta horjuu henkilövaihdosten yhteydessä. Tehtävänkuvien/vastuualueiden epäselvyydet ja kiire aiheuttavat epäselvyyttä ja asioita voi jäädä huomaamatta.

Lainsäädännön muutokset ja niiden huomioon ottaminen aiheuttaa haasteita ajankäytöllisesti. Investoinnit ja niiden hallinta pienillä henkilöstöresursseilla aiheuttavat ongelmia, hankkeissa vaadittaisiin todella monipuolista tietotaitoa, jotta asiat menisivät kunnan kannalta edukkaimmalla tavalla. Uuden kunnan tavoille opettelu ja ympäristösihteerin tehtävien sijaistaminen vei merkittävän osan työajasta tekniseltä johtajalta, joka vaikuttaa henkilöjohtamiseen ja töiden organisointiin negatiivisesti.

7101 Hallinto ja muu toiminta

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muu- tosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta- tuotot	35 224	36 100	0	36 100	36 453	353
Toimintakulut	-279 899	-259 876	-5 000	-264 876	-244 577	20 299
Toimintakate	-244 675	-223 776	-5 000	-228 776	-208 124	20 652

Suunnitelmapoistot 0 €

Laskennalliset erät €

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Hallinto- ja muu toiminta kattaa teknisen toimen virastotyöntekijöiden palkkamenot sekä tarvikehankinnat ja kaluston. Tavoitteena on hoitaa asetetut tehtävät tehokkaasti / taloudellisesti talousarvion puitteissa. Teknisen toimen hallinnon osalla palkkakulut on muutettu vastaamaan tilapalvelun, ympäristötoimen, vesihuoltolaitoksen ja rakennusvalvonnan toiminnan henkilöstömuutoksia ja työmäärää. Ympäristösihteeri / vesilaitosasiantuntija irtisanoutui heinäkuussa 2024, mikä aiheutti uusia työjärjestelyitä loppuvuoden ja rekrytointivaiheen ajaksi. Lisäksi palvelusihteeri jäi työlomalle heinäkuussa 2024 ja irtisanoutui tehtävästään alkuvuodesta 2025, hänen työpanoksensa oli 0,5 tekniselle toimelle. Palvelusihteerin tilalle ei palkattu työloman ajaksi sijaista, vaan tehtävät jaettiin henkilöstön kesken. Pitkäaikainen palvelusihteeri eläköityi keväällä 2024 ja hänen tilalleen rekrytoitiin uusi henkilö, mutta muista irtisanoutumisista ja työlomista johtuen palvelusihteerin toimenkuva on laajentunut valtavasti. Rakennusrekisterihanke päättyi syyskuussa 2024.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Hallinnon osalla vuotta 2024 väritti henkilöstömuutokset. Minimaalisen resurssoinnin takia poissaolotilanteet kerryttivät työtaakkaa. Huomattavissa oli, että nykyorganisaatiolla saadaan tehtyä asioiden hoitumisen kannalta pakolliset ja lakisääteiset tehtävät, mutta toiminnan kehittämiselle ja projektien hoitamiselle ei jäänyt aikaa. Henkilöstömuutoksien vaikutuksia ja sen aiheuttamia tarpeita seurataan, sekä reagoidaan tilanteeseen tarpeen mukaan.

Rakennusvalvonnan lakisääteisten tehtävien ostopalvelusopimuksen vakinaistaminen on ollut merkittävä tekijä toiminnan jatkuvuuden takia. Järjestelyjen myötä painopisteenä on toiminnan tehokkuus ja rakennusvalvonnan toiminnan saaminen kehittyvälle tasolle. Tehokkaiden toimintatapojen edistämiseksi etätyötä on voinut tehdä aina tilanteen vaatimassa määrin. Etätyön avulla on osoitettu työn tehostumista ja työssäjaksaminen on parantunut.

Tilapalvelun osalla pyritään noudattamaan vuosikelloa, jonka mukaisesti tehtiin taloudellista seuranta ja asiakkaiden tiedottamista. Kiinteistökannan salkutusta aloitettiin tekemään ja HVA-muutoksen myötä otettiin käyttöön uusi Skenarios- ohjelma kiinteistökannan hallintaan.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Henkilöstön ja osaamisen riittävyys, sujuvuus, uudistuvuus		
Nykyinen henkilöstö pystyy hoitamaan työnsä ajallaan Työvälineet ja ohjelmistot ajan tasalla, uudet palvelut asiakkaille	Mittari arviointikriteeri: Asiakaspalaute, työtehtävien kasaantuminen, työhyvinvointi Työtehtävistä suoriutuminen, tehokkuus, etätyön lisääminen	Tavoitetaso 2024 Koulutukset, tehtäväkuvien tarkistaminen, työnjako, kehityskeskustelut Ergonomia ja työolosuhteet asianmukaiset, uudenlaiset toimintamallit asiakaspinnassa
Toteutuminen: Vuonna 2024 mm. eri ohjelmistojen opettelu lisäsi työkuormaa, joka aiheutti hallinnon tehtävien priorisointia. Koulutuksiin osallistuttiin mahdollisuuksien mukaan. Etätyömahdollisuus tuo joustavuutta työtehtävien edistämiseen.		

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Muutosten aiheuttama epävarmuus, resurssipula normaalien työtehtävien järjestämiselle (ylityöt ja kuormitus). Määrärahojen riittämättömyys ja osaa-
van työväen löytäminen tilapäisten työjärjestelyjen hoitamiseksi. Minimaaliset henkilöstöresurssit (työnjako voi osoittautua mahdottomaksi), työssäjaksaminen.

7200 Pelastustoimi

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-532	0	0	0	-875	-875
Toimintakate	-532	0	0	0	-875	-875

Väestönsuojelun menoja, kuten Virve liittymä.

7300 Vesihuoltolaitos

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	434 042	424 000	0	424 000	457 883	33 883
Toimintakulut	-446 844	-449 601	0	-449 601	-459 547	-9 947
Toimintakate	-12 803	-25 601	0	-25 601	-1 664	23 937

Suunnitelmapoistot -120 402 €

Laskennalliset erät €

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on tuottaa ja toimittaa toiminta-alueellaan oleville kiinteistöille laatuvaatimukset täyttävää talousvettä mahdollisimman häiriöttömästi. Viemärlaitos huolehtii toiminta-alueellaan jätevesien johtamisesta ja puhdistamisesta sille asetettujen vaatimusten mukaisesti. Uuraisten kunta ei itse käsittele jätevesiä vaan jätevedet johdetaan kirkonkylästä, Jokihaarasta ja Kynämöisiltä Nenäinniemen jätevedenpuhdistamolle Jyväskylään. Kangashäkin alueen jätevedet johdetaan Äänekosken Energian jätevesipuhdistamolle.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Tavoitteena oli pitää veden laatu tavoitearvoissa ja ylläpitää mahdollisimman häiriötöntä vedenjakelua. Kuluttajien kannalta haitallisimpia asioita ovat nimenomaan toimituskatkokset ja niiden jälkeiset laatuhäiriöt käyttövedessä. Lähtökohtana on, että uusien tonttialueiden infraverkko rakennetaan valmiiksi ennen tonttien myyntiä ja rakentamiskustannukset huomioidaan tonttien myyntihinnoissa.

Vesihuoltolaitoksen yhtenä investointina oli etäluettavien vesimittareiden asennus kaikille käyttöpaikoille. Sopimuskumppanina toimi Alva-yhtiöt ja asennuksen Uuraisten alueella urakoi VMH-Kalibro Oy. Kokonaisurakka meni hyvin ja investoinnille varatut määrärahat alittuivat.

Toinen suuri vesihuoltolaitoksen investointi oli Saarijärventien varrella olevan linjan saneeraus. Taloudellisesti urakka meni hyvin ja varatut määrärahat myös alittuivat. Käytännössä linja oli haasteellinen saneerata vilkkaan liikenteen, sekä haastavan Kuukantien alituksen takia. Keväällä 2025 urakoitsija käy vielä siistimissä kaivujälkiä.

Vesilaitoksen toiminta-alueella oli alkuvuodesta 2024 suuri vesivuoto, joka aiheutti merkittävää haittaa vesilaitoksen toiminnalle, sekä kuormitti teknisen henkilöstön työpanosta usean viikon ajan. Vesivuoto löytyi kylmillään olevasta kiinteistöstä, jossa vesimittari oli jäänyt ja haljennut. Vuotovettä ei kuitenkaan ole päässyt vuotamaan lattiakaivojen kautta viemäriverkostoon, joten jäteveden puolella vahingosta ei aiheutunut lisäkustannuksia. Vuotovedenmäärä oli laskennallisesti 5 500 m³.

Peltokankaan päävedenottamon lähdekaivojen ympärille asennettiin terveystarkastajan määräyksen mukaisesti metallirakenteiset aidat syyskuussa 2024. Vesilaitoksen oma vesivarallisuus on pysynyt hyvänä koko vuoden 2024, eikä näin ollen varavettä ole tarvinnut ostaa Saarijärven vesihuoltolta eikä Alva-yhtiöiltä. Runkoviemäritukoksia oli vuoden 2024 aikana muutamia. Merkittävimpänä mainittakoon tukos, joka sijaitti Niittylammen ja pikku-kuukka järven välisen joen ylityskohdassa. Tukoksen seurauksena jätevettä pääsi jokeen vähäinen määrä, joka johti pikku-kuukan uimarannan muutaman päivän käyttökieltoon. Vuoto tapahtui uimakaudella. Asia hoidettiin Jyväskylän ympäristöviranomaisten kanssa yhteistyössä.

Vuonna 2024 alkoi myös selvitystyö vesiosuuskuntien yhdistymisestä Uuraisten kunnan vesihuoltolaitokseen. Yhdistymishankkeeseen saatiin avustusta ELY-keskukselta 30 000 €. Yhdistymishanke on kesken ja sen on määrä päättyä 30.6.2025 mennessä.

Käyttömaksun perusteena on kiinteistön käyttämän veden määrä. Se mitataan laitoksen asentamalla vesimittarilla. Käyttömaksu peritään erikseen veden hankinnasta ja viemäroinnista. Maksut sisältävät arvonnäköveron. Jos kiinteistössä ei ole vesimittaria, käyttömaksu määräytyy henkilöluvun mukaan, sekä vedelle että jätevedelle 50 m³/hlö/vuosi. Vuonna 2024 veden- ja jäteveden käyttömaksuihin, perusmaksuihin, sekä liittymis- ja palvelumaksuihin tuli 5 % korotus.

Sako- ja umpikaivolietteiden käsittelymaksuja nostettiin myös 5 % (Tekninen lautakunta 10.10.2023 § 61).

Vesi v. 2023: 2,01 e/m³ (alv 0 %),

Jätevesi 2023: 2,98 e/m³ (alv 0 %),

Vesi v. 2024: 2,11 e/m³ (alv 0 %),

Jätevesi 2024: 3,13 e/m³ (alv 0 %)

Vesihuollon laskutus:

Vesihuoltolaitoksen laskutus	Puhdasvesi m3	Jätevesi m3	Puhdasvesi €	Jätevesi €
Vesiosuuskunnat	26560	22108	56042	69198
Kunnan omat kiinteistöt	7218	7218	15193	22537
Muut asiakkaat	23858	23673	50265	73977
Yhteensä	57636	52999	121500	165712

Merkittävimmät kustannukset vuonna 2024:

Alva Yhtiöt Oy:n jätevesien johtaminen puhdistamolle -139577€

Puhtaan veden ostaminen -10074€

Peltokankaan vedenottamon varavedensyötön rakentaminen Lanneveden verkostoon on otettu käyttöön 1.2.2019. Saarijärven Vesihuolto Oy:ltä on ostettu vettä vuoden 2024 aikana 8760 m³. Vuoden 2024 kulut ostovedestä yhteensä olivat 10 074 € (alv 0%). Alva-yhtiöltä ei ole vuoden 2019 jälkeen ollut tarvetta ostaa talousvettä, Lanneveden putken valmistuttua. Talousvesisopimuksen mukainen perusmaksu kuitenkin ve-loitetaan kuukausittain.

Kunnossapidettävää verkostoa:

Vesi- ja viemäriverkostoa kunnan vesilaitoksen alueella (keskustan alueella) **33 km**.

Siirtolinjat:

Jyväskylä-Uurainen 12,7km. Uurainen - Kelloperä 3,7km. Pölykankaantie- Remulanraitti 4,5km. Uurai-nen-Peltokankaan vedenottamo 4,1 km. Siirtolinjoja yhteensä **25 km**.

Yhteensä koko verkosto 58 km.

Vesilaitoksella on myös ylläpidettäviä jäteveden pumppaamoja 20 kpl sekä yksittäisiä kiinteistöpumppaa-moja.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Vesihuollon toimivuus, sujuvuus, viihtyisyys		
Tavoite	Mittari arviointikriteeri	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024
Vedensaannin turvaaminen kaikissa olosuhteissa	Asiakaspalaute, häiriötilanteet	Verkoston rakenteet kunnossa, riittävästi vedenottamoita ja va- rajärjestelmiä Vesityöryhmä

Yhteistyö kunnan alueella toimivien vesiosuuskuntien kanssa	Palaute muilta vesihuoltolaitoksilta	
Pumpatun jätevesimäärän vähentäminen	Jäteveden siirron ja käsittelyn kustannukset	Jätevesimäärän vähentäminen, taksan pitäminen ajan tasalla.
Jätevesipumppaamoiden toimivuus	Ylivuodot, häiriötilanteet	Hälytysjärjestelmät, toimintakortit, henkilökunnan osaaminen
Toteutuminen	Vesiosuuskunnilta hyvää palautetta yhteistyöstä. Käyttömaksujen nosto, perusmaksujen nosto. Varautumisasioiden läpikäynti ja toimintakorttien päivitys, 1 kpl vedenjakelun keskeytys Saarijärventien saneeraus investoinnin yhteydessä. Pieniä pumppaamojen toimintahäiriöitä (pienet pumppaamot).	

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Vesijohtoverkoston vanhimman osan kunto ja verkoston vuototilanteisiin liittyvät riskit. Pitkät välimatkat, vesilaitoksen antoisuus ja veden laatuhäiriöt, onnettomuudet ja ilkvallan uhka. Viemäriverkoston kunto, jätevesipumppaamoiden toiminta, hulevedet. Pienten henkilöresurssien takia vesihuollon asiat siirtyvät ja asiat ei pysy ajan tasalla, hankkeiden edistäminen pitkittyy. Mittarikaivojen asentamisen myötä kloorauskaivojen ja huuhteluyhteiden tilanne vesiosuuskuntien yhdyshaaroista on parantunut. Pienet henkilöresurssit ja useille vesilaitoksille jakautunut ylläpitovastuu.

7501 Tuki- ja tilapalvelut

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	4 812 270	4 456 742	0	4 456 742	4 564 146	107 404
Toimintakulut	-4 012 044	-3 697 937	0	-3 697 937	-3 813 250	-115 313
Toimintakate	800 226	758 805	0	758 805	750 896	-7 908

Suunnitelmapoistot -732 728 €

Laskennalliset erät €

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus

Tilapalvelu: Kunnan omistamien kiinteistöjen ylläpito pohjautuu säännölliseen kiinteistönhoitotyöhön. Kiinteistöjä kunnostetaan ja ylläpidetään vuosittain siten, että tiloissa mahdollistetaan käyttäjäryhmien edellyttämä toiminta turvallisessa ja terveellisessä ympäristössä. Tuleviin saneerauksiin ja rakennushankkeisiin

varaudutaan ennakolta teknisten käyttöikien edellyttämällä syklillä sekä toimialoilta tulevien tarve-esitysten pohjalta. Tilapalvelun kustannukset koostuvat kiinteistönhoidon tuottamiseen tarvittavan henkilöstön ja kaluston kuluista, sekä kiinteistöjen ylläpidon vaatimista kuluista. Tilapalvelut on myynyt kiinteistönhoidon palvelut Uuraisten vuokratalot Oy:lle v. 2022 alkaen. HVA-muutoksen takia kunta vuokrasi ns. sote-kiinteistöt ja tilat hyvinvointialueelle 3+1 pituisilla vuokrasopimuksilla. Sopimuksen kolmas vuosi on vuosi 2025 ja HVA on ilmoittanut ettei se käytä optiovuotta 2026 osalta. Tilojen hallintaa varten otettiin käyttöön uusi Skenarios- ohjelmisto.

Tukipalvelut: Tukipalvelujen osalla tuotettiin sisäisenä laskutustyönä laaja tehtäväkenttä muille toimialoille. Tukipalveluiden kulut koostuvat henkilöstö- ja kalustomenoista, joita tarvitaan tuottamaan mm. vesilaitoksen, puistojen, katujen, tiestön, yleisten alueiden, leikkikenttien, ruoka- ja siivouspalvelujen sekä liikunta- paikkojen ylläpitotehtävät.

Kiinteistöjen ylläpidon toimintamalli muuttui vuosien 2020 ja 2021 aikana kokonaisvastuulliseen tilapalvelu-malliin. Ensimmäisten toimintavuosien jälkeen olemme saaneet vertailukelpoista aineistoa. Uusina ylläpidon kohteina tulivat vuonna 2022 Oikarin Helmi sekä Touhula- kiinteistö Hirvaskankaalta.

HVA-muutokset vaikuttivat merkittävästi ruoka- ja siivoustoimeen vuokrattujen kohteiden ylläpidon siirryttyä hyvinvointialueen hoidettavaksi. Siivoustoimessa siirryttiin siivouksen osalla ostopalvelusopimuksesta omaan tuotantoon Hirvasen koulun ja päiväkodin sekä Oikarin Helmen osalla.

TILAPALVELU

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Tilapalveluiden osalta henkilöstömuutokset aiheuttivat vuonna 2024 haasteita. Pitkäaikaisen toimistosihteerin eläköityminen, puoliksi konsernipalveluiden kanssa olleen toimistosihteerin pois jäänti sekä ympäristösihteerin/vesiasiantuntijan irtisanoutuminen vaikuttivat kuormittavasti olemassa olevaan henkilöstöön. Uusien ohjelmistojen haltuunotto on ottanut oman aikansa, näistä mainittakoon uusien etäluentamittareiden ohjelmisto. Tilapalveluiden osalta isoimmat investoinnit olivat Höytiän punaisen koulun kattoremontti, sekä Uuraisten koulukeskuksen ullakkoluokan remontti. Muita investointeja olivat mm. Kuukankodin lukoston ja kulunvalvonnan saneeraus iLOQ lukostoon, sekä Uuraisten koulukeskuksen kiinteistöautomaatiojärjestelmän uusiminen, sekä verkkokaupan perustaminen.

Ennakoimattomat ja akuutit asiat myös toivat yllättäviä menoja kiinteistöille, näistä mainittakoon kunnanviraston kulunvalvonnan saneeraus, sekä Uuraisten terveysaseman neuvolan wc:n vesivahinko. Osa vuodelle 2024 suunnitelluista investoinneista jäi tarkoituksella tekemättä, muun muassa Pikkulan päiväkodin märkäeteisen remontti sekä piharemontti, jotka vaativat tarkempaa suunnittelua ja tarkastelua ennen toteuttamista. Kevät talvi 2024 oli luminen ja pitkä, vielä huhtikuun lopulla jouduttiin auraamaan kiinteistöjen pihoja, vastapainoksi syystalvi 2024 oli vähälumisempi kuin aiempi syystalvi. Vuonna 2024 kilpailutettiin aurauspalvelut. Aurausurakoitsija vaihtui 1.11.2024 alkaen. Uusi sopimus on mallia 5+1 vuotta.

Työajanseurantaa parannettiin vuoden 2024 aikana uudella kellokortti ohjelmistolla. Tästä on saatu positiivisia kokemuksia vuoden aikana.

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Vähentyneen henkilöstön takia epävarmuus tiedon puutteesta ja riskit töiden tekemättä jäämisestä. Las- kutuksien venyminen vaikuttaa muiden toimialojen talousseurantaan. Yllättävien menojen määrä- rahojen ylittäminen ja talousarvion ylitykset. Tulopuolella toimitiloille ei ole kysyntää tai vapaat toimitilat eivät ole muunneltavissa käyttäjien tarpeita vastaaviksi (kysyntä ja tarjonta eivät kohtaa). Vaikeasti täytet- tävät tehtäväkuvat ja osaamisen löytäminen. TE muutoksen myötä kunnat eivät enää saa valtion

palkkatukea. Palkkatukityöllistettyjä on käytetty tehokkaasti tähän asti, mutta jatkossa tämä työpanoksen puuttuminen tulee vaikuttamaan merkittävästi, varsinkin kesäajan ulkoalueiden kiinteistönhoitoon.

TUKIPALVELU

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Tukipalveluiden osalta vuoden 2024 merkittävimpana investointina oli rantapuistohankkeen ensimmäinen vaihe, joka aloitettiin syksyllä 2024. Yllättäviä kalustomenoja aiheutui tukipalveluiden kalustolle, joka alkaa olla melko iäkästä (traktorit ja latukone). Luontopolkujen kunnostusta tehtiin Höytiän talkoovuoren luontopolulla, yhteistyössä paikallisen kyläyhdistyksen kanssa. Projektityöntekijän/vihertyöntekijän määräaikainen työsuhte loppui syksyllä 2024 talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti.

Henkilöstön puolelta ylityksiä palkkakustannuksissa tuli pitkäaikaistyöllistettyjen palkkakulujen osalta, työllistettyjä työllistettiin läpi 2024 vuoden 4 henkilöä, joihin jokaiseen saatiin valtion palkkatukea maksimimäärä, eli 70% palkkakustannuksista. Nuorten kesätyöllistämishojelman mukaisesti tekninen toimi palkkasi kesä-heinäkuulle yhteensä 5 nuorta kuntalaista. Näiden palkkakustannukset alittivat varatun määrärahan.

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Toiminnan rajapintojen vastuiden epäselvyys ylläpitoa tilaavan vapaa-aikatoimen ja teknisen toimen välillä aiheutti ajoittain hankaluutta. Historiasta epäselvinä siirtyneet vastuut eivät ole kaikilta osilta selkeitä. Liikuntapaikkojen osalta yhden henkilön varassa oleva ylläpitopalvelu on haavoittuvainen. Ylläpitokaluston osalta riski isoihin koneremontteihin on merkittävä. Koneiden määräaikaishuolloista huolehditaan, mutta käyttötuntien ja iän tuomat yllättävät remontit ovat todennäköisiä. Projektityöntekijän puuttuminen, joka myös kehitti kunnan viheralueiden tasoa-> 2025 tämä kehitys hidastuu.

Ruoka- ja siivouspalveluyksikkö (palveluyksikkö 2: 7545 ja 7550)

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 133 703	1 144 837	0	1 144 837	1 109 502	-35 335
Toimintakulut	-1 107 516	-1 132 302	0	-1 132 302	-1 156 781	-24 479
Toimintakate	26 187	12 535	0	12 535	-47 279	-59 814

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Ruoka- ja siivouspalvelut toimivat tukipalveluina Tilapalvelussa ja ne tuottavat ruoka- ja siivouspalveluita pääosin kunnan omaan käyttöön. Valmistuskeittioita on yksi koulukeskuksella. Lounaita valmistetaan n. 920 / päivä. Koulukeskuskeittiössä valmistetaan kaikkien koulujen ja päiväkotien ateriat. Palvelukeittioita, joihin toimitetaan ruoka koulukeskuskeittiöstä, on Hirvasen koululla, Kyynämöisten koululla, Höytiän koululla, päiväkot Pikkulassa, Hirvasen päiväkodilla ja päiväkot Helmessä. Siivouspalvelu huolehtii omana työnä kunnan toimitilojen siisteydestä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset:

Vuosi oli erityisen haasteellinen vaihtelevien henkilöstötilanteiden takia. Keskeytyksiä ja muita tapahtumia oli paljon. Tämän takia varsinkin henkilöstökulut ovat ylittyneet. Ihan aina ei kuitenkaan ollut sijaisia saatavana ja silloin jouduttiin työskentelemään vajaalla henkilöstömäärällä. Varsinkin, jos useampi henkilö oli yhtä aikaa pois, niin saattoi olla haasteellista löytää tarpeeksi sijaisia.

Vakituinen siivooja irtisanoutui tehtävästään marraskuussa. Tilalle palkattiin määräajaisesta oppisopimuksella toimitilahuoltajaksi opiskeleva, joka valmistuu marraskuussa v. 2025. Loppuvuodesta käynnistettiin rekrytointi: Hirvasen päiväkodin määräaikainen palveluvastaava ajalle 10.2.- 31.12.2025.

Ruokapalvelussa varsinkin varhaiskasvatuksen asiakasmäärien vaihtelu talousarvioon verrattuna on vaikuttanut tuloja laskevasti. Esim. Pikkulassa lasten lounasta oli 3211 kpl vähemmän

arvioon nähden. Tämä on 12 523 € tulojen alenema.

Kunnan verkkokauppa tuli käyttöön toukokuussa. Ruokapalvelun osalta merkittävä uudistus on kunnan sisäinen verkkokauppa, jonka kautta asiakkaat tilaavat ns. tilaustarjoilut. Verkkokaupan valmistelu oli aika työläs, mutta valmistuttuaan helpottanut ja sujuvoittanut merkittävästi laskutusta. Tilauksia on vuoden aikana todella paljon ja nyt ei enää tarvitse tehdä niistä erillisiä laskuja. Laskujen käsittely työllisti ennen kaksi henkilöä: laskun tekijän ja kirjanpitäjän. Myös henkilökunnan aterialiput ostetaan verkkokaupasta.

Kuulumme maito- ja maitotaloustuotteiden osalta Jyväskylän hankintarenkaaseen. Uusi hankintasopimus kilpailutettiin Jyväskylän toimesta.

Allekirjoitettiin Hanselin puitejärjestelyihin liittyvät hankintasopimukset:

Hanselin puhtaanapidon tarvikkeet 2024–2026 (2028)

Hanselin elintarvikkeet ja non-food- tuotteet. Sopimuskausi on 1.2.2024- 31.12.2027.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Asiakkaiden hyvinvoinnin ja viihtyvyyden vahvistaminen		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2024
Terveelliset ruokailutottumukset	Ruoan menekki = Vain syöty ruoka ravitsee	Oman ravitsemussuunnitelman mukaisten tavoitteiden toteutuminen (varsinkin kouluilla) mm: Tehdään eri tavoin tutuksi hyvä arkiruokailu ja sitä tukevat valinnat. Pyritään lisäämään kasvien tarjoamista ja menekkiä. Ruokalistoja päivitetään lisäten kasviksia, kalaa ja tuoretta leipää. Etsitään ja kokeillaan uusia hyviä kasvis- ja kalaruoka reseptejä. Järjestetään ja osallistutaan välillä erilaisiin ruokaan ja ruokailuihin liittyviin teemapäiviin

		ja kampanjoihin. Ne ovat jääneet ”kiireen jalkoihin” Kunnan nettisivuille lisätään infoa eri ikäryhmien ravitsemuksesta mm. ravitsemussuositukset. Pyritään siihen, että eri toimialojen yhteisen ravitsemuskasvatusryhmän toiminta jatkuisi. Se lisää ja helpottaa myös eri toimipaikkojen välistä yhteistyötä sekä palautekeskustelua. Korostetaan yhteistä, osallistavaa suunnittelua ja keskustelua. Perehdytään Maa- ja metsätalousministeriön julkaisemaan kouluruoan kehittämissuunnitelmaan, joka käy läpi keskeisimmät kouluruokailun kehittämistä ja uudistamista vaativat osa-alueet ja ehdotukset niiden kehittämiseksi. Hyödynnetään Webropol-kyselytyökalua asiakastyytyväisyys kyselyissä ainakin kouluilla Siivouksesta pyydetään palautetta joka toimipaikalta vähintään 1 krt / v. Joka toimipaikan siivous tehdään pääosin omana työnä v. 2023 päivitettyjen siivousmitoitusten mukaisesti.
--	--	--

Viihtyvyys Viihtyisät tilat	Asiakastyytyväisyys Tilojen siisteys	
Toteutuminen	Kouluruoka maistuu Uuraisilla. Yle uutisoi 5.3.2024, kuinka kouluruoka maistuu 8.–9. luokkalaisille eli käyvätkö syömässä koululounaan päivittäin. Uurainen sijoittui valtakunnallisesti jaetulle neljännelle sijalle. Tulokset perustuvat v. 2023 kouluterveyskyselyyn. Ruokapalvelu sai asiakkailta ja yhteistyötahoilta asiaan liittyen kiitosta ja positiivista palautetta. Tämä oli koko kunnalle myönteistä julkisuutta. Kuulumme Hanselin elintarvikkeiden hankintasopimukseen, jossa on määritelty tuotteille mm. ravitsemukselliset laatuvaatimukset. Valikoimassa on paljon myös sydänystävällinen merkityjä tuotteita ja luomutuotteita. Käytämme vain lihaa, jonka alkuperämaa on Suomi. Koulujen ja päiväkotien ruokalistat päivitettiin kesällä. Valmistuskeittiön henkilökunta osallistui suunnitteluun. Koulukeskuksella tarjotaan joka päivä kasvisruoka toisena vaihtoehtona. Sivukouluille ja päiväkodeille toimitetaan kasvisruokaa tilauksesta. Joka viikko on ainakin yksi kasvisruokapäivä kaikille. Juhlapyhät ja jotkin erikoispäivät mm. laskiainen huomioitiin myös koulujen ruokalistalla. Kouluilla yksi juhlapäivä huomioitiin asiakkaan toiveesta tortilloilla. Päiväkotien ruokalistalla huomioitiin erikoispäiviä lisäksi aamu- tai välipalalla mm. ystävänpäivä, laskiainen, Vappu, yhteissynttärit. Hedelmien ja leivän menekki on kouluilla tällä hetkellä pienempi, kuin mitä on joskus aiemmin ollut. Se saattaa vaihdella vuosittain. Hyvä kuitenkin, että pääruoka maistuu. Koulukeskuksessa tarjottiin välipalalla aluksi usein hedelmiä, mutta se pitikin minimoida epäasiallisen käyttäytymisen takia. Päiväkodeilla tarjotaan tuoretta leipää joka aterialla. Päiväkodeilla on oltu erityisen tyytyväisiä monipuoliseen hedelmätarjontaan. Päiväkodeilla toteutettiin ruokailuun liittyvä asiakastyytyväisyyskysely loppuvuodesta. Suurin osa lapsista pitää päiväkodin	

	ruokaa hyvänä ja saa ruokaa riittävästi. Kyselyssä kysyttiin myös: lempiruoka, ruoka, josta ei pidä, mitä toivoisi aamupalalle ja välipalalle, lempi marja, hedelmä ja vihannes. Ravitsemuskasvatusryhmä ei kokoontunut resurssipulan takia. Vuosi oli usein haasteellinen eri syitten takia ja resurssipulan takia kaikkia suunniteltuja tavoitteita ei pystytty toteuttamaan. Tärkeintä oli pystyä suoriutumaan perustehtävistä. Ruokakasvatusverkosto Keski-Suomen kokoontumisessa oli tauko, mutta 6.3.2025 tapaamiset alkavat jälleen. Siivous tehtiin pääosin omana työnä v. 2023 päivitettyjen siivousmitoitusten mukaisesti. Hirvasen koulun liikuntasalipääty siivottiin ulkopuolisen toimijan avulla. Hirvasen siivousaika on kuitenkin mitoituksen mukainen. Työterveys teki siivouspalvelun työpaikkakäynnin ja työpaikkaselvitysraportin.
--	--

Tuotannolliset tavoitteet (taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet)

Tavoite	Mittari	TP 2023	TA 2024	TP 2024
kustannusten maltillinen kehitys	tuotettujen aterioiden hinta €/ateria	3,33 €	3,21 €	3,22 €
	siivottavien neliöiden kustannukset / vuosi	26,94 /m ² /v.	27,89 €/m ² /v.	30,44 €/m ² /v
palvelutarpeen seuranta / järjestyvä tuottaminen	tuotettujen aterioiden määrä	208586	223659	219041
	siivousneliöt (ei huomioi siivouskertoja)	14 836 m ²		14 822 m ²

			14 822 m ² (v. 2023 päivi- tetyt siivous- mitoituksen mukaiset ne- liöt)	
--	--	--	---	--

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle:

Sijaisten saaminen voi olla välillä haasteellista ja se voi joskus heijastua myös palvelun laatuun. Niissä tilanteissa joudutaan keskittymään siihen, että saadaan peruspalvelut hoidettua, eikä silloin ole aikaa li-
sätehtäville esim. suunnittelulle tai teemapäiville. Ruokapalvelun kuudessa palvelukeittiössä työskennel-
lään yksin ja sijaistaminen saatava järjestymään.

Asiakasmäärien vaihtelu talousarvioon verrattuna mm. varhaiskasvatuksessa voi vaikuttaa tuloihin laske-
vasti.

7600 Liikenneväylät

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muu- tosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta- tuotot	1 075	1 600	0	1 600	842	-758
Toimintaku- lut	-304 894	-278 430	0	-278 430	-300 475	-22 045
Toimintakate	-303 819	-276 830	0	-276 830	-299 633	-22 803

Suunnitelmapoistot -260 338 €

Laskennalliset erät €

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Liikenneväylien hoidossa pyritään turvaamaan kuntalaisille turvallinen, esteetön, hy-
väkuntoinen ja viihtyisä liikenneympäristö. Uusien kaava-alueiden katujen ja tonttialueiden tiet sekä katu-
valaistus rakennetaan valmiiksi ennen tonttien myyntiä ja pyritään huomioimaan myyntihinnoissa.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Katualueilla toteutettiin vuonna 2024 Niittylammentien asfaltointi, sekä perusparannettiin Hirvasen asema-kaava-alueen katujen hiekkapäälysteisiä osuuksia. Saarijärventien varteen aloitettiin katuvalaistuksen jatko niin, että osuus olisi valaistu Keskisenraitin risteyksen ohi. Urakan alkuvaiheessa oli jo selvää, että urakkaan varatut rahat eivät tule riittämään. Tähän vaikutti ELY-Keskuksen vaatimukset katuvalaisinpylväiden mallista, sekä maaperän kallion läheisyydestä. Hiekkatiestön osalla ylläpitoon panostettiin lanauksilla ja suolauksilla hyvän hoitotason saavuttamiseksi. Talvikunnossapidon kilpailutus järjestettiin kesällä 2024 ja jokaiselle neljälle urakka-alueelle valikoitui uusi sopimuskumppani. Sopimus kausi on pituudeltaan 5+1 vuotta, joka astui voimaan 1.11.2024 alkaen. Myös hoitotasoa laskettiin lumen lähtörajojen osalta uudelle sopimuskaudelle. Sopimuskumppaneilla on käytössään KIHON seurantajärjestelmä, jonka avulla työn laatua ja laskutusperusteita on jatkossa helpompaa seurata.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Toimivat ja turvalliset kulkuyhteydet, sujuvuus, viihtyisyys, vetovoima		
Kunnossapito	Mittari	Tavoitetaso 2024
	arviointikriteeri:	
Kevyen liikenteen väylät ja valaistus riittävät	Valitukset kunnossapidosta, yleisesti palautteet	Panostetaan kunnossapitoon määrärahojen puitteissa, reagoidaan välittömästi
Onnettomuuksien määrän vähentäminen	Onnettomuuksien määrä	Kevyen liikenteen väylien valaistus riittävä
		Minimoidaan onnettomuudet asianmukaisella kunnossapidolla.
Toteutuminen: Tietyömaat saatiin toteutettua turvallisesti, onnettomuuksia ei sattunut. Valituspalautteita saatiin kuitenkin jossain määrin, lähinnä talvikunnossapidosta.		

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Poikkeukselliset sääolosuhteet ja niiden aiheuttamat vauriot liikenneväyliin. Liukkaudentorjunta ja niiden aiheuttamat henkilövahingot. Määrärahojen puute, resurssien puute (ei ehditä reagoida tarpeeksi ajoissa). Käyttäjien oma toiminta.

7700 Puistot ja muut alueet

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	201	201
Toimintakulut	-61 540	-47 920	0	-47 920	-66 125	-18 205
Toimintakate	-61 540	-47 920	0	-47 920	-65 924	-18 004

Suunnitelmapoisto -9 982 €

Laskennalliset erät €

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Puistojen ja leikkikenttien kunnossapito. Yleisten alueitten osalta pyritään luomaan kirkonkylän alueesta siisti ja viihtyisä ympäristö, johon panostettiin varaamalla määräraha materiaaleihin ja tarvikkeisiin n. 10 000e sekä määräaikaisen vihertyöntekijän palkkarahalla (9 kk, 50%) sekä vihertyöryhmän avulla. Projektityöntekijä toimi työnohjaajana, joka vastasi työllistämistukisista kasatun vihertyöryhmän toiminnasta.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Vuonna 2024 uudistettiin jälleen yksi leikkikenttä investointina. Tänä vuonna vuorossa oli mansikkamäen leikkipuisto. Työ tehtiin omana työnä lukuun ottamatta konetyötä. Vuoden 2024 merkittävimpänä investointina oli rantapuistohankkeen ensimmäinen vaihe, joka aloitettiin syksyllä 2024 ja saatetaan loppuun keväällä 2025.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä:		Viihtyisät ja turvalliset lähivirkistysalueet, uudistuvuus, viihtyisyys
Toimivat lähivirkistysalueet	Mittari arviointikriteeri: Asiakaspalaute	Tavoitetaso 2024 hyvin hoidetut ja huolletut alueet, leikkikenttien vuosittainen uusiminen
Toteutuminen Yleisten alueiden ja puistojen osalla tehty vihertyö sai erinomaista palautetta ja työn jälki näkyy heti katukuvassa. Leikkipuiston saneeraus onnistui ja sai hyvää palautetta.		

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Pienet henkilöstöresurssit, jolloin määräaikaistarkastukset jäävät tekemättä ja voi syntyä onnettomuusriskejä. Riittämättömät määrärahat esim. vieras-lajitorjuntaan ja tarvittavien välineuusimisten tekemiseen.

7800 Sorakuopat

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	34521	30000	0	30000	31219	1219
Toimintakulut	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	34521	30000	0	30000	31219	1219

Suunnitelmapoistot 0 €

Laskennalliset erät €

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Kunnalla on soranottoaikkana Rajalan tila Höytiällä.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Sorakuoppa pyritään pitämään tuotannollisessa käytössä. Selvitettiin kalliolouhinnan kannattavuutta Rajalan tilalla ja alueelle haettiin uusi ympäristö- ja maa-aineslupa, joka on voimassa v. 2033 saakka. Tämän myötä tulojen kasvu.

Tavoite	Mittari	TP 2023	TA 2024	TP 2024
- Maa-ainestenottoalue pidetään tuotannollisessa käytössä	ottomäärä m3/vuosi	e/vuosi		
- Rajala	32 553 v. 2023 34 011 v. 2024	34 521	30 000	31 219

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Ympäristövahingot soranoton yhteydessä sekä soranottoaikkajen lupa-asiat. Soranottoon soveltuvan maa-aineksen väheneminen. Vähäinen rakentaminen, jolloin menekkiä ei esiinny.

Sisäinen valvonta vuonna 2024:

Toimiala: Tekninen toimi

Sisäisen valvonnan painopistealueet:

- vuosisopimukset (ALVA, JS-Puhdistamo, Loimua, sopimusurakoitsijat)
- sähkösopimukset (kilpailuttaminen)
- vesihuoltolaitoksen maankäyttösopimukset ja liittymäsopimukset, sopimukset vesihuoltolaitosten kanssa
- urakkasopimukset ja hankinta-asiakirjat
- muut tekniset toimen sopimukset

8000 Ympäristöjaosto

Toiminnan kuvaus: Ympäristönsuojelu on teknisen lautakunnan alaisen ympäristöjaoston tuloksyksikkö, joka vastaa kunnan vastuulla olevista lakisääteisistä kunnan ympäristönsuojelun viranomaistehtävien hallinnosta ja hoidosta (Laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta 1986/64). Uuraisten kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristöjaosto. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluu erityislaissa säädettyjen tehtävien lisäksi ympäristönsuojelun suunnittelu ja kehittäminen, ympäristön tilan seuranta, ohjaus ja neuvonta, lausunnot, esitykset ja aloitteet, ympäristönsuojelua koskeva tiedotus, valistus ja koulutus ja yhteistyön edistäminen. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on lupa- ja valvontaviranomaistehtävänsä lisäksi toimia paikallistason yleisen ympäristönsuojelun edunvalvojana.

Ympäristöjaosto vastaa lisäksi kunnan rakennusvalvonnan poikkeuslupakäsittelystä, joihin kuuluvat mm. huolehtiminen hyvän rakennustavan edistämisestä. Uuraisten kunta kuuluu Jyväskylän seutukuntaan ja on mukana yhteisesti hyväksytyssä seudun rakennemallin toteuttamisessa. Rakennemallissa käsitellään asumista, liikennettä ja maankäyttöä seudullisesta näkökulmasta. Lisäksi Uurainen on mukana alueellisessa MAL-hankkeessa.

Hyvinvointialue-muutosten myötä vuoden 2023 ympäristötoimen alaisuuteen siirtyy Peruspalvelulautakunnan alaisuudesta Ympäristöterveydenhuolto sekä Löytöeläimet. Ympäristöterveydenhuollon palvelut tuotetaan yhteistoiminta-alueella, jonka tehtävien hoitamisesta vastaa Jyväskylän kaupunki. Ympäristöterveydenhuollon toimielimenä ja viranomaisena toimii Jyväskylän seudun ympäristöterveyslautakunta. Kustannukset jakautuvat terveys- ja elintarvikevalvonnan, eläinlääkintähuollon ja pieneläinpäivystyksen kustannuksiin. Löytöeläimet-kustannuspaikka sisältää eläinten tilapäisten hoidon järjestämiskulut Uuraisten kunnassa (sopimus T:mi Sanna Moilanen kanssa).

8200 Ympäristötoimi

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA -muutokset	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	53 532	60 000	-4 000	56 000	53 088	-2 912
Toimintakulut	-266 372	-263 846	0	-263 846	-260 973	2 873
Toimintakate	-212 840	-203 846	-4 000	-207 846	-207 885	-39

Suunnitelmapoistot 0 €

Laskennalliset erät €

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja, ympäristösihteeri, rakennustarkastaja

Rakennusvalvonta

Toiminnan kuvaus: Vastaa maankäyttö- ja rakennuslain sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaisista rakentamiseen liittyvistä lupa-asioista, neuvonnasta ja valvonnasta.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Rakennusvalvonnan ostopalvelusopimus Saarijärven kanssa on saatu muutettua toistaiseksi jatkuvaksi, joka helpottaa toimintaa ja sen riskejä. Ostopalvelusopimus kattaa rakennustarkastajan työpanosta, sekä avustavien tehtävien osalta toimistosihteerin työt. Kunnassa jatkettiin rakennusrekisterityötä, jossa kunta tarvitsee myös rakennusvalvonnan osaamista Saarijärveltä. Kunnan kiinteistörekisterin ajan tasalle saattamista edistettiin yhteistyöllä Saarijärven kanssa, sekä osittaisella ostopalvelulla konsultilta.

Lupien sähköinen hakeminen Lupapisteen kautta on tällä hetkellä 100 prosenttista, mutta rakennustarkastajaa työllistää hakemusten täytössä avustaminen ja ohjeistaminen, vaikka pdf-muotoisia ohjeita on laadittu ja ne löytyvät rakennusvalvonnan nettisivuilta. Sähköinen asiointi ja palvelu ovat saaneet pääsääntöisesti kiitosta asiakkailta. Vuoden 2017 alusta pysyvästi säilytettävät rakennusluvut on tullut arkistoida sähköisesti Lupapisteen kautta (Arkistolaitoksen päätös 13.5.2016). Arkistointiprosessin käynnistäminen on viivästynyt resurssipuutteen vuoksi, mutta tätä työtä edistettiin yhteistyössä Saarijärven kanssa. 2024 saatiin käyttöön myös sähköisten asiakirjojen ostopalvelu Lupapisteesä. Rakentamisen osalta vuosi 2024 oli hiljainen, lähinnä maailmantilanteesta ja kustannusten hintatason noususta johtuen. Myös tonttikaupat olivat vähäisiä. Rakennusvalvonnan tulot jäivät alle suunnitellun.

Lupamäärät:

- rakennus- ja toimenpideluvat, toimenpideilmoitukset 42 kpl
- omakotitalot 6 kpl
- purkamiset, jatkoajat, maisematyöt 6 kpl
- katselmuksia 110 kpl

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Joustavat rakennusvalvontapalvelut; inhimillisyys, sujuvuus, uudistuvuus		
	Arviointikriteeri: 1. Joustavat rakennusvalvonnan asiakaspalvelut ja palveluiden saavutettavuus 2. Matalan kynnyksen asiointi 3. Tasapuolinen kohtelu	Tavoitetaso 2024 Aikaan ja paikkaan sitomaton lupien haku ja neuvontapyyntö, toimivat sähköiset palvelut Asiakaslähtöinen kanssakäyminen ja hyvä asiakaspalvelu Samat käsittelyajat ja perustellut päätökset kaikille, lakien ja määräysten noudattaminen ja soveltaminen samalla tavalla (tulkintojen yhtenäistäminen lähikuntien rakennusvalvontojen kanssa)

Toteutuminen: Sähköisestä asioinnista pääosin hyvää palautetta. Rakennusvalvonnan ostopalvelu toimii hyvin, lupien käsittely sujuvaa. Lupamäärät jäivät alle suunnitellun lakiuudistuksesta johdun.

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Keskeinen riski on ostopalvelusopimuksen onnistuminen Saarijärven kaupungin kanssa. Riskinä on pieni henkilöstöresurssi esim. ennakkoimattomissa keskeytystilanteissa. Mikäli ostopalvelusopimus päättyisi, Uuraisten kunta on suurien haasteiden edessä ammattitaitoisen rakennustarkastajan ja toimistosihteerin rekrytoinnin osalta. Vanhat keskeneräiset ja korjausta vaativat asiat eivät etene ja lisäävät työntekijän henkistä kuormitusta.

Ympäristönsuojelu

Toiminnan kuvaus: Ympäristötoimen tehtävänä on edistää ja valvoa ympäristönsuojelun toteutumista sekä kehittää viihtyisää asuinympäristöä. Yksikön viranomaistehtäviä ovat lupien ja ilmoitusten käsittely, lausunnot muille viranomaisille sekä valvonnat. Lisäksi seurataan ympäristön tilaa sekä opastetaan kuntalaisia ja yrityksiä ympäristönsuojeluasioissa.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Toiminnan painopiste on viime vuosina siirtynyt lupien valmistelusta ja päätösten teosta enemmän valvontaan (n. 50 % työajasta). Maa-aines- ja ympäristölupien määrät vaihtelevat vuosittain, kun aiemmin uusia maa-aineslupia on ollut useita vuodessa. Samalla yksittäisen maa-aineslupan maa-aineksen kokonaisottomäärä on kasvanut. Keskimäärin 15 % jää muulle ympäristöviranomaiselle kuuluviin lainvaatimiin tehtäviin. Ympäristötoimessa on 60 % työaikaresurssi kokoaikatyöstä heinäkuuhun 2024 saakka. Ympäristösihteerin irtisanouduttua tekninen johtaja sijaisti ympäristösihteerin tehtäviä tammikuuhun 2025 saakka. Syksyn 2024 aikana käytiin yhteistyöneuvottelut Muuramen kunnan kanssa ja päädyttiin yhteisen ympäristöpäällikön palkkaamiseen. Työaika jakautuu 40% Uuraisten ja 60% Muuramen. Rekrytointi käytiin loppuvuodesta 2024 ja uusi ympäristöpäällikkö aloitti 13.1.2025.

Ympäristönsuojelulain uudistuksen myötä painopiste on siirtynyt voimakkaammin valvontatyöhön, jonka tulee olla suunnitelmallista ja säännöllistä. Lain vaatima Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma ja -ohjelma on laadittu 2022, jonka mukaisesti on ympäristöluvanvaraisia, rekisteröityjä ja ilmoituksenvaraisia toimijoita valvottu. Valvontaohjelmaa tarkastetaan ajan tasalle vuosittain. Valvontasuunnitelmaan perustuvasta valvonnasta peritään ympäristönsuojelutaksan mukaisia valvontamaksuja, joilla voidaan kattaa osin ympäristönsuojeluyksikön kustannuksia. Ympäristönsuojelun tulot toteutuivat hieman paremmin talousarvioon nähden. Lupamäärät ovat kasvussa sekä maa-aines- että ympäristölupien osalta edellisvuosien tilien vuosien jälkeen.

Laadittu pohjavesialueiden suojelusuunnitelma on hyvänä apuna pohjavesialueiden maankäytön suunnittelussa ja suojelutoimenpiteiden toteuttamisessa. Suunnitelman toimenpideohjelma päivitetään säännöllisesti. Valvontakohteet ja riskialueet kunnassa on lisätty LOUHI-karttapalvelun tasoihin, jotka ovat nähtävillä koko teknisellä toimella. Näitä tulee päivittää muutosten myötä.

Uuraisten kuntaan on rakentunut laajalle alueelle vesi- ja viemäriverkosto osuuskuntien toimesta. Verkostojen toiminta-alueiden vahvistamisen jälkeen on mahdollista hakea vapautusta liittymisestä viemäriin ja/tai talousveteen. Vapautuksen myöntää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Verkoston ulkopuolelle jääviä kiinteistöjä opastetaan rakennusvalvonnan kanssa jätevesiasetuksen vaatimusten mukaisten kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien toteuttamisessa. Vuonna 2024 ympäristötoimessa tehtiin jätevesijärjestelmien valvontaa ja neuvontaa sekä annettiin lausuntoja uusien jätevesijärjestelmien luvituksessa.

Uuraisten vesistöjen tilan seuranta tehdään resurssien mukaan. Nauttiais- ja Kaijanjärven tilaa on seurattu säännöllisesti vuosittain ja vuonna 2023 käynnistettiin Nauttiainen-järven kunnostushanketta, johon

haettiin avustusta vuodelle 2024. Uuraisten kunta liittyi Keski-Suomen Vesi ja Ympäristö ry:n kuntajäseneksi vuoden 2023 alusta. Tätä kautta saadaan lisätukea esimerkiksi vesistökunnostushankkeisiin ja hankeavustusten hakuun.

Uuraisten kunta on Sammakkokangas Oy:n osakas, joka hoitaa kunnan jätehuollon viranomaistehtävät. Ympäristönsuojelu hoitaa jätehuollon valvontatehtävä.

Ympäristösihteeri oli mukana valmistelemassa ilmastokoordinaattori-hanketta ja ympäristöministeriöltä haettiin avustusta ilmastosuunnitelman tekemiseen, 4 kunnan yhteisen ilmastokoordinaattorin palkkaamiseksi. Ilmastosuunnitelman teko oli uuden ilmastolain mukaan pakollinen 2023.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Joustavat ympäristönsuojelupalvelut; inhimillisuus, sujuvuus, uudistuvuus		
	Mittari arviointikriteeri:	Tavoitetaso 2024
	1. Ympäristö- ja maa-ainelupahakemusten, sekä ilmoitusten käsittely joustavasti 2. Ympäristön hyvän tilan ylläpitäminen 3. Asiantuntijuus	1. Lupakäsittelyt, vi- ranhaltijapäätökset, rekisteröinnit käsi- tellään niin pikai- sesti kuin hallinto- lain kautta on mah- dollista 2. Valvonta- ja tarkas- tuskäynnit valvonta- suunnitelman mu- kaisesti, sekä tar- peen mukaan tehtä- vät jäte-, maa-ai- nes-, YSL- ja vesi- lain mukaiset tar- kastukset 3. Lupavalmistelu, lau- suntojen anto, neu- vonta ja ohjaus, aloitteet, selvityk- set, yhteistyö
Toteutuminen Resurssipulan vuoksi valvontakäynnit suoritetaan kevään 2025 aikana. Vireillä olevat luvat ja ilmoitukset saatiin käsiteltyä. Akuutti öljyvuoto tilanne hoidettiin sujuvasti. Isompien projektien, kuten vesiensuojeluhankkeiden, valvontasuunnitelman ja pohjavesiensuojelusuunnitelman päivittäminen ym. viivästyi henkilöstöjärjestelyjen vuoksi. Koulutuksiin osallistuttiin työtilanteen salissa.		

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Keskeisin riski tavoitteiden saavuttamiselle on henkilöstöresurssin niukkuus työtehtävien lisääntyessä, lakien ja säädösten uudistuessa ja mm. luparajojen toimivaltarajojen muuttuessa, valvontaohjelman ja -suunnitelman toteuttaminen. Ilmastoasioiden eteenpäinvieminen ja muiden projektien edistämien normaalien työtehtävien lisäksi.

Sisäinen valvonta:

Toimiala: Ympäristötoimi

Suunnitellun sisäisen valvonnan painopistealueet:

- rakennuslupa-asiakirjat
- ympäristötoimen asiakirjat
- Ympäristöterveydenhuollon ja löytöeläinten sopimusasiakirjat

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

(sis. Sisäiset ja ulkoiset erät)

euro

euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutoksen jälkeen	Toteutuma	Poikkeama muutoksen jälkeen	Poikkeama %
Toimintatulot	5 918 292	-86 432	5 831 860	6 174 045,48	342 185,48	5,9
Myyntitulot	2 364 637	-82 432	2 282 205	2 359 342,74	77 137,74	3,4
Maksutulot	135 000	-4 000	131 000	155 359,44	24 359,44	18,6
Tuet ja avustukset	261 300		261 300	420 269,62	158 969,62	60,8
Muut toimintatulot	3 157 355		3 157 355	3 239 073,68	81 718,68	2,6
Valmistus omaan käyttöön			0		0,00	
			-18 496			
Toimintamenot	-18 369 250	-127 000	-18 496 250	-18 419 146,86	77 103,14	-0,4
Henkilöstömenot	-9 126 847	-73 000	-9 199 847	-8 967 906,82	231 940,18	-2,5
Palvelujen ostot	-4 451 798	-47 500	-4 499 298	-4 641 685,54	-142 387,54	3,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 496 234	-2 500	-1 498 734	-1 439 237,99	59 496,01	-4,0
Avustukset muille	-562 300		-562 300	-547 406,37	14 893,63	-2,6
Muut toimintamenot	-2 732 071	-4 000	-2 736 071	-2 822 910,14	-86 839,14	3,2
			-12 664			
Toimintakate	-12 450 958	-213 432	390	-12 245 101,38	419 288,62	-3,3
Verotulot	7 200 000		7 200 000	7 214 663,67	14 663,67	0,2
Valtionosuudet	6 470 869		6 470 869	6 870 140,00	399 271,00	6,2
Rahoitustulot ja -menot:	-292 000	0	-292 000	-204 850,69	87 149,31	-29,8
Korkotulot muilta			0	63 614,46	63 614,46	
Muut rahoitustulot muilta	129 000		129 000	257 998,65	128 998,65	100,0
Korkomenot	-400 000		-400 000	-471 539,67	-71 539,67	17,9
Muut rahoitusmenot	-21 000		-21 000	-54 924,13	-33 924,13	161,5
Vuosikate	927 911	-213 432	714 479	1 634 851,60	920 372,60	128,8
Poistot ja arvonalentumiset	-1 108 427	0	-1 108 427	-1 193 875,69	-85 448,69	7,7
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 108 427		-1 108 427	-1 193 875,69	-85 448,69	7,7
Tilikauden tulos	-180 516	-213 432	-393 948	440 975,91	834 923,91	-211,9
Satunnaiset erät						
Satunnaiset kulut	0	0	0	0,00	0,00	-100,0
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	14 900		14 900	14 967,06	67,06	0,5
Varaustan lisäys(-) tai vähennys(+)						
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys(+)						
Tilikauden yli- tai alijäämä	-165 616	-213 432	-379 048	455 942,97	834 990,97	-220,3

Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksen jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot					
*Kunnan tulovero	5 800 000,00		5 800 000,00	5 842 184,21	42 184,21
*Osuus yhteisöveron tuotosta	500 000,00		500 000,00	479 590,70	-20 409,30
*Kiinteistövero	900 000,00		900 000,00	892 888,76	-7 111,24
Yhteensä	7 200 000,00	0,00	7 200 000,00	7 214 663,67	14 663,67

Verotulot	Tp 2024	Tp 2023	Tp 2022
*Kunnan tulovero	5 842 184,21	5 487 570,46	11 473 597,70
*Osuus yhteisöveron tuotosta	479 590,70	580 587,70	993 104,26
*Kiinteistövero	892 888,76	762 423,99	771 573,62
Yhteensä	7 214 663,67	6 830 582,15	13 238 275,58

	Tulovero- prosentti	Tulovero euro	Muutos-%
Verovuosi 2019	21,5	10 346 217	8,44
Verovuosi 2020	21,5	10 234 513	-1,08
Verovuosi 2021	21,5	10 895 437	6,46
Verovuosi 2022	21,5	11 473 598	5,31
Verovuosi 2023	9,0	5 487 570	-52,17
Verovuosi 2024	9,0	5 842 184	6,46

Kiinteistöveroprosentit	2024	2023
*Yleinen	1,30	1,05
*Vakituinen asunto	0,48	0,48
*Muu asuinrakennus	1,30	1,20
*Rakentamaton rakennuspaikka	3,00	3,00
*Yleishyödyllinen yhteisö	0,00	0,00

Valtionosuuksien erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksen jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuudet					
*Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	6 469 002	0,00	6 469 002	6 829 350	360 348
*Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-596 101	0,00	-596 101	-538 534	57 567
*Verotulomenetysten korvaus	597 968	0,00	597 968	579 324	-18 644
*Veronlykkäysten korvaus				0	
Yhteensä	6 470 869		6 470 869	6 870 140	399 271

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

INVESTOINNIT 2024					
euroa	Alkuperäinen	Talousarvio	Muutettu	Toteutuma	Poikkeama
	menot talousarvi	muutokset	talousarvio		
YLEISHALLINTO					
90005 Verkkokauppa	40 000		40 000	40 110	110
OPETUS- JA KULTTUURITOIMI					
94050 Kyynämöisten koulu tilalementti	160 000		160 000	109 148	-50 852
95045 Höytiän kattoremontti, punainen ko	70 000		70 000	66 512	-3 488
94055 Kivikoulun ullakoluokan peruskorj	50 000		50 000	62 925	12 925
92031 Pikkulan piharemontti	50 000		50 000	0	-50 000
92031 Pikkulan märkäeteisen ja varaston	10 000		10 000	0	-10 000
94042 Kaukalon uusiminen Hirvaselle	30 000	1 390	31 390	31 390	0
94055 Koulukeskuksen kaukovaltonta	14 000		14 000		-14 000
MUUT PALVELUT					
Tilapalvelu					
96495 Selma-tilan muutostyöt	60 000		60 000	36 452	-23 548
92204 Kuukankoti lukostojen uusiminen	57 000		57 000	56 900	-100
96410 Lähileikkikentän uusiminen	20 000	4 051	24 051	24 051	0
96403 Keskustan kehityshanke, Rantapui	100 000		100 000	109 475	9 475
- tulot MAL-suunnitteluhankeraha				-11 970	-11 970
Yleiset tiet / valaistus					
96110 Katuvalojen jatkaminen Keskisenra	10 000	6 938	16 938	16 938	0
96113 Liityntäpysäköinnit	50 000		50 000	0	-50 000
- tulot MAL-suunnitteluhankeraha	-25 000		-25 000	0	25 000
Kadunrakennus					
96233 Hirvaskankaan asemakaavateiden	50 000	0	50 000	39 255	-10 745
96203 (96230) Kaavateiden asfaltoinnit	40 000	6 959	46 959	46 959	0
Vesilaitos			0		0
97115 Etäluentamittarit	120 000	0	120 000	63 210	-56 791
97126 Saarijärventien vesihuollon saneer	230 000		230 000	175 031	-54 969
Akonmäen vesisok liiketoimintakauppa				1	1
Viemärlaitos			0	0	0
97205 Sisäkaivojen vaihdot ja sujutus	30 000	0	30 000	0	-30 000
Hitsaajantien viemäri	0		0		0
97710 Tontit ym. maa-al.					
*ostomenot	0		0	11 758	11 758
*myynnit	0		0	-75 325	-75 325
*myynnin kirjanpitoarvo				-10 862	-10 862
NETTOMENOT YHTEENSÄ	1 166 000	19 338	1 185 338	867 283	-318 055
Investointimenot yhteensä	1 191 000	19 338	1 210 338	890 115	-295 223
Investointitulot yhteensä	-25 000	0	-25 000	-22 832	-22 832
Investoinnit, nettomenot yht.	1 166 000	19 338	1 185 338	867 283	-318 055

Vuoden 2024 investointien sisältö:

Opetus- ja kulttuuritoimi:

Kyynämöisen koulun tilaelementin hankinta:

Leasing päättyi 31.12.2024, jolloin tilaelementti lunastettiin.

Höytiän punaisen koulurakennuksen kattosaneeraus:

Syksyllä 2024 alkanut ja joulukuussa 2024 päättynyt vesikaton uusiminen, jonka urakoitsijan toimi Viken Pelti Oy

Koulukeskus, automaattiosaneeraus vaihe 1/3:

Kesällä 2024 toteutettiin kaksi kiinteistön automaatiokeskuksen saneerausta Ouman Ouflex järjestelmään. Urakoitsijana toimi Ouman Oy. Kesällä 2025 toteutetaan vaihe 2/3 ja vuonna 2026 vaihe 3/3.

Hirvasen kaukalon uusiminen:

Kaukalo toimitettiin joulukuussa 2024.

Koulukeskus, ullakkoluokan saneeraus:

Syksyllä 2024 alkanut remontti, jossa parannettiin kivikoulun ullakkoluokkaa perusteellisesti niin, että tilaa voidaan käyttää opetuskäytössä jatkossa. Hanke valmistui tammikuussa 2025 ja pääurakoitsijana toimi Rakennuspalvelu Vihtamäki Oy. Työmaavalvonnasta vastasi Incolliance Oy/Juhana Koivisto.

Kyynämöisten viipalekoulu:

Lunastettiin Kyynämöisten viipalekoulu kunnalle loppuvuodesta 2024.

Kuukanokoti:

Lukoston saneeraus, jonka toteutti kesäkuussa 2024 Keski-Suomen Lukko Oy.

Yleiset tiet, kadut ja puistot:

Lähileikkikentän uusiminen:

Syyskesällä 2024 perusparannettiin Mansikkamäen leikkipuisto, jolloin kohteeseen uusittiin leikkivälineet, muokattiin maapohja normit täyttäväksi, sekä asennettiin vuonna 2023 tilatut metalliaidat puiston ympärille. Työ toteutettiin kunnan omana työnä, lukuunottamatta kaivutöitä, jotka toteutti Kaivutyö Salmela Oy.

Rantapuistohanke:

Syksyllä 2024 aloitettiin rantapuistohankkeen ensimmäinen vaihe, jossa tehtiin tarvittavat kaivu- ja maansiirtotyöt, asfaltoitiin ja pohjattiin yläparkkipaikka (vanha tori) sekä tilattiin kuntoportaita varten puutavara sekä kiinnitystarvikkeet valmiiksi. Keväällä 2025 kunnan omana työnä toteutetaan kuntoportaiden rakentaminen. Kaivutyöt toteutti Kaivutyö Salmela Oy.

Asfaltointi:

Syksyllä 2024 asfaltoitiin Niittylammentie kokonaisuudessaan, sekä tehtiin korjauspaikkauksia useaan eri kohteeseen (mm. Tilkkulantie). Asfaltointiurakoitsijana toimi Peab.

Rakennus- ja perusparannus:

Perusparannettiin Hirvasen alueen hiekkapintaisia kaavateitä vuoden 2024 aikana. Urakoitsijana näissä toimi Kaivutyö Salmela Oy, sekä Hirvaskankaan tie- ja kiinteistöhoito Oy.

Katuvalaistuksen jatko Saarijärventie:

Loppusyksystä 2024 päästiin aloittamaan Saarijärventien valaistuksen jatkoa niin, että valaistus yltää ohi Keskenraitin risteyksen. Elyn määräysten ja yllättävän hankalan maaperän takia työ viivästyi ja saatiin valmiiksi vasta helmikuussa 2025. Kaivutyöt suoritti Kaivutyö Salmela Oy, sähkötyöt Sähkö Teve Ky ja urakan valvonnan Incolliance Oy/ Juhana Koivisto.

Vesi- ja viemärlaitos

Etäluentamittarointi:

Marras-joulukuussa toteutettiin Uuraisten vesilaitoksen toiminta-alueella vanhojen vesimittareiden uusinta etäluentamittareihin yhteistyössä ALVAN kanssa. Pääurakoitsijana mittarinvaihoissa toimi VMH-Kalibro Oy, valvonnan hoiti ALVA.

Saarijärventien viemärisaneeraus:

Syksyllä 2024 alkanut viemäriinjan saneeraus, jonka pääurakoitsijana toimi Keijo Mäkelä Keuruulta. Urakka valmistui tammikuun alussa 2025. Keväällä 2025 urakoitsija käy vielä siistimässä kaivujälkiä, tämä työ kuuluu urakkaan. Työmaan valvonnasta vastasi Incolliance Oy/ Juhana Koivisto.

Yleishallinto

Selma tilan muutos:

Alkuvuodesta 2024 toteutettiin Selma tilaan muutostyöt, jossa samalla huoneistoon tuli tilat Postille sekä kahdelle etätyöpisteelle. Urakka toteutettiin omana työnä, lukuun ottamatta sähköitä, jotka toteuttivat Sähkö Teve Ky. Työ valmistui aikataulussa huhtikuun 2024 loppuun.

Verkkokauppahanke:

Vuoden 2024 aikana toteutettiin verkkokaupan perustamishanke. Verkkokaupan alaisuuteen tuli vuoden 2024: Koulukeskuksen liikuntasali, kuntosali, tenniskentät, urheilukenttä, Huutoniemen vuokramökki, Retro sauna, toripaikat, henkilökunnan aterialipukkeet sekä verkkokauppa kunnan omille Uuraistuotteille. Hanke kesti käytännössä läpi vuoden 2024. Hanke jatkuu vuonna 2025, jolloin tavoitteena on mm. saada kyläkoulujen liikuntasalien vuokraus verkkokaupan piiriin.

Toteutumatta jääneet investoinnit

- Pikkulan piharemontti. Määrärahavaraus 50 000 €. → Kartoitetaan tarvetta.
- Pikkulan märkäeteinen. Määrärahavaraus 10 000 €. → Kartoitetaan todellista tarvetta.
- MAL suunnittelu hankeraha. Määrärahavaraus 50 000 €.
- Sisäkaivojen vaihdot ja sujutukset. Määrärahavaraus 30 000 €. → Siirretty vuodelle 2025.

Rahoitusosan toteutuminen 2024
euro

euroa	Alkuper. talousar- vio	Talousar- vio- muutokset	Muutettu talousar- vio	Toteu- tuma	Poikkeama	Poikkeaa- ma %
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	927 910	0	927 910	1 634 852	706 942	76,2
Satunnaiset erät				0		
Tulorahoituksen korjauserät	0		0	-64 463	-64 463	
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-1 191 000	-19 388	-1 210 388	-890 115	320 273	-26,5
Rahoitusosuudet inv.menoihin	25 000	0	25 000	11 970	-13 030	
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustu- lot	0	0	0	75 325	75 325	
Toiminta ja investoinnit, netto	-238 090	-19 388	-257 478	767 569	1 025 047	-398,1
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset muille			0	0	0	0,0
Antolainasaamisten vähennykset muilta			0		0	
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000 000		2 000 000	2 000 000	0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-971 277		-971 277	-3 438 335	-2 467 058	254,0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-500 000		-500 000	489 865	989 865	0,0
Oman pääoman muutokset			0	0	0	
Vaikutus maksuvalmiuteen	290 633	-19 388	271 245	-180 901	-452 146	-166,7

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta 2024

KÄYTTÖTALOUSOSA		Menot			Tilinpäätös	Poikkeama	Tulot			Tilinpäätös	Poikkeama
		Alkup. Ta-lousarvio	Ta- muutos	Muutettu ta-lousarvio			Alkup. Ta-lousarvio	Ta- muutos	Muutettu ta-lousarvio		
Konsernipalvelut	N	-1 976 544	0	-1 976 544	-1 834 098	142 446	543 300	-82 432	460 868	514 740	53 872
*Yleishallinto	N	-946 063	0	-946 063	-859 381	86 682	98 400		98 400	114 343	15 943
*Maa- ja metsätilat	N	-131 258		-131 258	-113 339	17 919	337 000	-82 432	254 568	236 628	-17 940
*Maanmäytön suunnittelu	N	-112 864		-112 864	-106 251	6 613	80 000		80 000	103 679	23 679
*Keskusvirasto	N	-654 772		-654 772	-625 719	29 053	0		0	6 017	6 017
*Henkilöstöhallinto	N	-131 587		-131 587	-129 407	2 180	27 900		27 900	54 072	26 172
Sivistysltk	N	-11 395 148	-122 000	-11 517 148	-11 439 228	77 920	366 550	0	366 550	515 474	148 924
*Sivistystoimi	N	-91 838	-10 000	-101 838	-103 162	-1 324	0		0	10	10
*Perusopetus	N	-6 478 934	-84 000	-6 562 934	-6 680 767	-117 833	135 050		135 050	212 589	77 539
*Varhaiskasvatus	N	-3 884 392	0	-3 884 392	-3 719 715	164 677	182 000		182 000	221 629	39 629
*Muu opetustoimi	N	-76 550		-76 550	-72 877	3 673	0		0	0	0
*Joukkoliikenne	N	-15 500	-4 000	-19 500	-19 736	-236	0		0	0	0
*Kirjastotoimi	N	-243 800		-243 800	-223 863	19 937	0		0	2 469	2 469
*Kulttuuritoimi	N	-75 399		-75 399	-66 849	8 550	0		0	3 376	3 376
*Nuorisotoimi	N	-135 990	-24 000	-159 990	-150 012	9 978	18 500		18 500	21 422	2 922
*Liikuntatoimi	N	-392 745	0	-392 745	-402 248	-9 503	31 000		31 000	53 978	22 978
Tekninen ltk	N	-4 997 609	-5 000	-5 002 609	-5 145 822	-143 213	5 017 532	-4 000	5 013 532	5 143 832	130 300
*Hallinto ja muu toiminta	N	-259 876	-5 000	-264 876	-244 577	20 299	36 100		36 100	36 453	353
*Pelastustoimi	N	0		0	-875	-875	0		0	0	0
*Vesihuoltolaitos	N	-449 601		-449 601	-459 547	-9 946	424 000		424 000	457 883	33 883
*Tuki- ja tilapalvelut	N	-3 697 936	0	-3 697 936	-3 813 250	-115 314	4 465 832		4 465 832	4 564 146	98 314
*Liikenneväylät	N	-278 430	0	-278 430	-300 475	-22 045	1 600		1 600	842	-758
*Puistot ja muut alueet	N	-47 920		-47 920	-66 125	-18 205	0		0	201	201
*Sorakuopat	N	0		0	0	0	30 000		30 000	31 219	1 219
*Ympäristötoimi	N	-263 846	0,00	-263 846	-260 973	2 873	60 000	-4 000	56 000	53 088	-2 912
Käyttötaloulososa yhteensä		-18 369 301	-127 000	-18 496 301	-18 419 147	77 154	5 927 382	-86 432	5 840 950	6 174 045	333 095

TULOSLASKELMAOSA		Menot Al- kup. Talous- arvio	Ta- muutos	Muutettu ta- lousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama	Tulot Al- kup. Talous- arvio	Ta- muu- tos	Muutettu ta- lousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
*Verotulot	B						7 200 000		7 200 000	7 214 664	14 664
*Valtionosuudet	B						6 470 869		6 470 869	6 870 140	399 271
*Korkotulot	B								0	63 614	63 614
*Muut rahoitustulot	B						129 000		129 000	257 999	128 999
*Korkomenot	B	-400 000		-400 000	-471 540	-71 540					
*Muut rahoitusmenot	B	-21 000		-21 000	-54 924	-33 924					
Tuloslaskelmaosa yhteensä		-421 000	0	-421 000	-526 464	-105 464	13 799 869	0	13 799 869	14 406 417	606 548

INVESTOINTIOSA	Menot Al-kup. Talous-arvio			Tilinpäätös	Poikkeama	Tulot Al-kup. Talous-arvio			Tilinpäätös	Poikkeama
	Ta- muutos	Muutettu ta-lousarvio	Ta- muutos			Muutettu ta-lousarvio				

UURAISTEN KUNTA ▪ Tilinpäätös 2024

Ylsishallinto Verkkokauppa	B	-40 000	0	-40 000	-40 110	-110			0	
Opetus- ja kulttuuritoimi	B	-384 000	-1 390	-385 390	-269 976	115 414		0	0	0
Tilapalvelut	B	-237 000	-4 051	-241 051	-226 878	14 173	0	0	11 970	11 970
Yleiset tiet, valaistus	B	-60 000	-6 938	-66 938	-16 938	50 000	25 000	25 000	0	-25 000
Kadunrakennus, päällystys ja valaistus	B	-90 000	-6 959	-96 959	-86 214	10 745			0	
Vesilaitos	B	-350 000		-350 000	-238 240	111 760			0	
Viemärlaitos	B	-30 000		-30 000	0	30 000			0	
Tontit ym. maa-al.	B		0	0	-11 758	-11 758	0	0	10 862	10 862
Osakkeet	B				-28	-28			0	0
Investoinnit yhteensä		-1 191 000	-19 338	-1 210 338	-890 142	320 196	25 000	0	25 000	22 832

RAHOITUSOSA	Menot Al- kup. Talous- arvio	Ta- muutos	Muutettu ta- lousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama	Tulot Al- kup. Talous- arvio	Ta- muu- tos	Muutettu ta- lousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Antolainauksen muutokset										
*Antolainasaamisten lisäykset	B									
*Antolainasaamisten vähennykset	B									
Lainakannan muutokset										
*Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		0			2 000 000		2 000 000	2 000 000	0
*Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	-971 277	-971 277	-3 438 335	-2 467 058					
*Lyhytaikaisten lainojen muutos	B	-500 000	-500 000	0	500 000				489 865	489 865
Oman pääoman muutokset										
Vaikutus maksuvalmiuteen										
Rahoitusosa yhteensä	-1 471 277	0	-1 471 277	-3 438 335	-1 967 058	2 000 000	0	2 000 000	2 489 865	489 865
YHTEENSÄ	-21 452 578	-146 338	-21 598 916	-23 274 087	-1 675 171	21 752 251	-86 432	21 665 819	23 093 160	1 427 341

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT**Tuloslaskelma (ulkoinen)**

	2024		2023	
	euroa		euroa	
Toimintatuotot				
*Myyntituotot	1 004 676,62		1 017 343,24	
*Maksutuotot	155 359,44		183 484,57	
*Tuet ja avustukset	420 269,62		428 947,83	
*Muut toimintatuotot	1 098 598,32	2 678 904,00	1 221 211,68	2 850 987,32
Valmistus omaan käyttöön		0,00		0,00
Toimintakulut				
*Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-7 482 988,23		-7 432 018,17	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 442 848,75		-1 440 452,86	
Muut henkilösivukulut	-42 069,84		-168 413,82	
*Palvelujen ostot	-3 313 661,98		-3 414 236,06	
*Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 412 595,43		-1 547 648,74	
*Avustukset	-547 406,37		-498 785,13	
*Muut toimintakulut	-682 434,78	-14 924 005,38	-788 042,77	-15 289 597,55
Toimintakate		-12 245 101,38		-12 438 610,23
Verotulot		7 214 663,67		6 830 582,15
Valtionosuudet		6 870 140,00		6 447 530,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
*Korkotuotot	55 501,71		138 570,75	
*Muut rahoitustuotot	257 998,65		228 204,63	
*Korkokulut	-463 426,92		-351 753,16	
*Muut rahoituskulut	-54 924,13	-204 850,69	-266 432,49	-251 410,27
Vuosikate		1 634 851,60		588 091,65
Poistot ja arvonalentumiset				
*Suunnitelman mukaiset poistot	-1 193 875,69		-1 122 876,49	
*Arvonalentumiset	0,00		0,00	
Tilikauden tulos		440 975,91		-534 784,84
Satunnaiset erät				
*Satunnaiset kulut		0,00		-525 102,23
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		14 967,06		14 967,06
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)				

Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	<u>455 942,97</u>	<u>-1 044 920,01</u>
---------------------------------------	--------------------------	-----------------------------

Rahoituslaskelma

euro

	<u>2024</u>		<u>2023</u>
	euroa		euroa
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	1 634 851,60		588 091,65
Satunnaiset erät	0,00		-525 102,23
	1 570		
Tulorahoituksen korjauserät	-64 463,08	388,52	-15 000,00
			47 989,42
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-890 115,00		-1 486 791,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	11 970,00		35 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	75 325,00	-802 847,80	221 163,00
			-1 230 628,00
Toiminnan ja investointien rahavirta		767 540,72	-1 182 638,58
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	0,00		-74 863,37
Antolainasaamisten vähennys		0,00	-74 863,37
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000 000,00		0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 348 470,01		-971 277,34
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 600 000,00	-948 470,01	2 623 049,67
			1 651 772,33
Oman pääoman muutokset		0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2 000,00		1 673,04
Vaihto-omaisuuden muutos	25 740,00		5 840,00
Saamisten muutos	-120 461,07		572 763,34
Korottomien velkojen muutos	-544 987,09	-641 708,16	-661 445,11
			-81 168,73
Rahoituksen rahavirta		-1 590 178,17	1 495 740,23
Rahavarojen muutos		-822 637,45	313 101,65
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	4 798 984,17		5 621 621,62
Rahavarat 1.1.	5 621 621,62	-822 637,45	5 308 519,97
			313 101,65

TASE

VASTAAVAA	<u>2024</u>	<u>2023</u>
	euroa	euroa

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	57 549,67
----------------------	-----------

Muut pitkävaikutteiset menot	122 011,18	179 943,17
	179 560,85	179 943,17
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 200 226,35	3 199 330,27
Rakennukset	13 306 024,08	13 623 305,38
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 705 375,98	3 693 488,90
Koneet ja kalusto	19 902,98	41 615,33
	20 231 529,39	20 557 739,88
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	2 363 637,76	2 363 609,76
Muut lainasaamiset	483 978,27	483 978,27
Muut saamiset	424 524,31	424 524,31
	3 272 140,34	3 272 112,34
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Muu vaihto-omaisuus	202 694,07	228 434,07
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	385 066,54	284 363,84
Muut saamiset	141 238,81	134 768,17
Siirtosaamiset	82 004,99	68 717,26
	608 310,34	487 849,27
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	4 306 061,42	4 098 348,87
	4 306 061,42	4 098 348,87
Rahat ja pankkisaamiset	492 922,75	1 523 272,75
VASTAAVAA YHTEENSÄ	29 293 219,16	30 347 700,35
VASTATTAVAA	2024	2023
	euroa	euroa
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	7 196 475,21	7 196 475,21
Muut omat rahastot	3 248 637,79	3 248 637,79
Edellisten tilikausien ylijäämä(alijäämä)	199 270,55	1 244 190,56
Tilikauden yli-/alijäämä	455 942,97	-1 044 920,01
	11 100 326,52	10 644 383,55
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	441 528,34	456 495,40
	441 528,34	456 495,40
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	311 187,00	311 187,00

311 187,00

311 187,00

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT**Lahjoitusrahastojen pääomat**

1 525,00

3 525,00

Muut toimeksiantojen pääomat

0,00

2 196,82

1 525,00

5 721,82

VIERAS PÄÄOMA**Pitkäaikainen**

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

10 738 933,61

12 177 268,95

Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat

341 006,58

341 006,58

Siirtovelat

7 569,45

9 587,97

11 087 509,64

12 527 863,50

Lyhytaikainen

Joukkovelkakirjalainat

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

700 000,00

2 300 000,00

Lainat julkisyhteisöiltä

3 438 335,34

1 348 470,01

Saadut ennakot

500,00

0,00

Ostovelat

811 075,79

1 162 293,78

Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat

136 078,14

153 413,80

Siirtovelat

1 265 153,39

1 437 871,49

6 351 142,66

6 402 049,08

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

29 293 219,16

30 347 700,35

KONSERNITULOSLASKELMA

2024

2023

euroa

euroa

Toimintatuotot

3 695 907,44

5 822 899,74

Toimintakulut

-17 034 691,14

-19 367 805,86

Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta(tappi-
osta)**Toimintakate**

-13 338 783,70

-13 544 906,12

Verotulot

7 214 663,67

6 797 823,03

Valtionosuudet

8 880 155,10

8 348 024,31

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuotot

60 694,98

28 252,27

Muut rahoitustuotot

259 884,38

210 739,43

Korkokulut

-524 077,97

-638 974,46

Muut rahoituskulut

-64 310,01

91 274,33

Vuosikate

2 488 226,45

1 292 232,79

Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelman mukaiset poistot

-1 712 821,23

-1 530 823,00

Omistuksen eliminointierot

0,00

-294 342,02

Arvonalentumiset

-73 216,00

Satunnaiset erät

0,00

-525 102,23

Tilikauden tulos

702 189,22

-1 058 034,46

Tilinpäätössiirrot

334,76

-335,27

Laskennalliset verot

-3 444,80

Vähemmistöosuudet

16 019,56

-7 486,44

Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	715 098,74	-1 065 856,17
---------------------------------------	-------------------	----------------------

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2024	2023
	euroa	euroa
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 488 226,46	1 292 232,79
Satunnaiset erät	0,00	-525 102,23
Tulorahoituksen korjauserät	-375 650,08	722 529,33
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 032 906,28	-1 449 493,12
Rahoitusosuudet investointimenoihin	20 947,31	35 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	75 325,00	1 587 802,29
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 175 942,41	1 662 969,06
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennys	0,00	295 000,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 050 000,00	8 121,09
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 643 942,87	-2 643 800,36
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 598 044,78	1 456 052,23
Oman pääoman muutokset	515,19	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-65 931,94	93 775,13
Vaihto-omaisuuden muutos	21 518,69	11 971,44
Saamisten muutos	-34 664,53	707 181,34
Korottomien velkojen muutos	-638 374,92	-913 378,52
Rahoituksen rahavirta	-1 908 925,16	-985 077,65
Rahavarojen muutos	-732 982,77	677 891,41
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	5 608 372,91	6 341 355,68
Rahavarat 1.1.	6 341 355,68	5 663 464,27
	-732 982,77	677 891,41

KONSERNITASE

VASTAAVAA	2024	2023
	euroa	euroa
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	17 681,81	49 692,43
Muut pitkävaikutteiset menot	161 886,95	130 266,55
Ennakkomaksut		
	179 568,76	179 958,98

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	3 664 627,61	3 663 731,53
Rakennukset	19 750 078,50	20 536 321,62
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 711 874,85	3 699 780,83
Koneet ja kalusto	159 320,28	178 978,24
Muut aineelliset hyödykkeet	4 467,45	4 467,45
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	18 632,39	10 299,36
	27 309 001,08	28 093 579,04
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet		
Muut osakkeet ja osuudet	555 822,66	555 830,66
Muut lainasaamiset		
Muut saamiset	426 780,53	426 780,53
	982 603,19	982 611,19
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	59 032,31	87 218,86
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	215 050,01	236 568,69
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	189,63	189,63
Lyhytaikaiset saamiset	614 243,40	579 578,86
	614 433,03	579 768,49
Rahoitusarvopaperit	4 539 067,32	4 232 169,65
Rahat ja pankkisaamiset	1 069 305,59	2 109 186,03
VASTAAVAA YHTEENSÄ	34 968 061,29	36 501 060,94
VASTATTAVAA	2024	2023
	euroa	euroa
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	7 196 475,21	7 196 475,21
Muut omat rahastot	3 248 710,66	3 248 566,23
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	2 313 008,06	3 378 864,23
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	715 098,74	-1 065 856,17
	13 473 292,67	12 758 049,50
VÄHEMMISTÖOSUUDET	113 328,89	129 348,45
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	0,00	311 187,00
	0,00	311 187,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	105 866,01	199 984,50
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	13 742 919,03	15 443 790,60
Pitkäaikainen koroton pääoma	366 409,83	364 983,55
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	4 581 218,20	4 072 334,29
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	2 585 026,66	3 221 383,06
	21 275 573,72	23 102 491,50

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

34 968 061,2936 501 060,95**Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot****Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot****Jaksotusperiaatteet**

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman (kv 7.1.2012 § 61) mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintameno.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimukset

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kunta on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Sopimusehdot on eritelty sivulla 134.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot**Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet****Konsernitilinpäätöksen laajuus**

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistaminen kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksessa syntynyt ero on kokonaisuudessaan kirjattu hankintakaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen. Suunnitelmapoistoja ei ole oikaistu.

Vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Tuloslaskelman liitetiedot

Toimintatuotot	2024	2023
Valtuusto ja konsernijohto	0,00	547 824,38
Konsernipalvelut	505 826,92	46 592,62
Sosiaalilautakunta	0,00	0,00
Sivistyslautakunta	514 916,28	653 472,30
Tekninen lautakunta	1 658 160,80	1 603 098,02
Toimintatuotot yhteensä	2 678 904,00	2 850 987,32

Verotulojen erittely	2024	2023
Kunnan tulovero	5 842 184,21	5 487 570,46
Osuus yhteisöveron tuotosta	479 590,70	580 587,70
Kiinteistövero	892 888,76	762 423,99
Verotulot yhteensä	7 214 663,67	6 830 582,15

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely	2024	2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	6 829 350,00	6 445 869,00
<i>Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus</i>	<i>2 094 216,00</i>	<i>2 042 124,00</i>
<i>Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus</i>	<i>362 000,00</i>	
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-538 534,00	-595 123,00
Verotulomenetysten korvaus	579 324,00	596 784,00
Veronlykkäysten korvaus	0,00	0,00
Valtionosuudet yhteensä	6 870 140,00	6 447 530,00

Palvelujen ostot	2024	2023
(ulkoiset)		
Asiakaspalvelujen ostot	282 745,71	362 933,73
Muiden palvelujen ostot	3 030 916,27	3 051 302,33
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	3 313 661,98	3 414 236,06

Pakollisten varausten muutos ja muuhun kuin

tilikauteen liittyvät erät	2024	2023
Uuraisten Valokuituverkot Oy	0,00	626 000,00
*Lisäykset tilikaudella		
*Vähennykset tilikaudella	0,00	-626 000,00
*Jäljellä 31.12.	0,00	0,00
Keski-Suomen sairaanhoitopiiri ky	311 187,00	311 187,00
*Lisäykset tilikaudella		
*Kirjattu 2021 tp:ssä edell.v:n ylijäämään 189.700 €		
*Vähennykset tilikaudella		

*Jäljellä 31.12.	311 187,00	311 187,00
Pakollinen varaus yhteensä	311 187,00	311 187,00

**Pysyvien vastaavien hyödykkeiden
luovutusvoitot ja -tappiot**

	2024	2023
Muut toimintatuotot		
*Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	64 463,08	63 252,00

Muut toimintakulut

*Maa- ja vesialueiden luovutustappiot

Satunnaiset tuotot ja kulut

	2024	2023
Annetut akordit	0,00	525 102,23

**Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen
erittely**

	2024	2023
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	7 507,29	7 507,29

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista
Merkinnät:

TP = tasapoisto (vuosipoisto on hankintahinta jaettuna poistoajalla)

MJP = menojäännöspoisto (vuosipoisto on x % edellisvuoden lopun arvosta)

Poistojen aloittaminen:

Ensimmäinen poisto on tehty käyttöönottoa seuraavan kuukauden alusta.
Verkostojen yms. poistot on aloitettu seuraavan vuoden alusta.

Poistoajat ja päätösvalta:

Ensisijassa noudatetaan poistosuunnitelman alarajaa ellei pidemmän poistoajan käyttämiselle ole hyödykekohtaista perustetta. Kunnanhallitus päättää pidemmän poistoajan käytöstä hyödykekohtaisen perusteen mukaan enintään kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antaman yleisohjeen mukaisten poistoaikojen ylärajojen mukaan.

31.12.2012 JÄLKEEN VALMISTUNEET INVESTOINNIT**Ryhmä****Suunnitelma****Aineettomat hyödykkeet**

Aineettomat oikeudet

TP 5 v

Muut pitkävaikutteiset menot

Tietokoneohjelmistot

TP 2 v

Osakehuoneistojen muutostyöt

TP 5 v

Kehittämismenot

TP 5 v

Muut

TP 5v*

Ennakkomaksut

ei poistoja

*erityisestä syystä 10 v

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

ei poistoja

Rakennukset

Asuinrakennukset

TP 30 v

Hallinto- ja laitosrakennukset

TP 30 v

Tehdas- ja tuotantorakennukset

TP 30 v

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit

MJP 20 %

Puistot ja leikkipaikat

MJP 20 %

Laiturit ja uimalat

MJP 25 %

Piha-alueet

MJP 20 %

Muut maa- ja vesirakenteet

MJP 20 %

tai erityisistä syistä voidaan käyttää 20 vuoden tasapoistoaikaa 1.1.2022 alkaen (kvalt.2021 § 70)

Valaistut ladut

MJP 20 %

Ulkovalaistuslaitteet

MJP 20 %

Vesijohtoverkot

MJP 10 %

Viemäriverkot

MJP 10 %

Vesi- ja viemärlaitokset

MJP 25 %

Muut kiinteät koneet ja laitteet

MJP 25 %

Koneet ja kalusto

Kuljetusvälineet

TP 4 v

Atk-laitteet

TP 3 v

Muut laitteet ja kalusto

TP 3 v

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat

käytön mukaan

Arvo- ja taide-esineet

ei poistoja

Keskeneräiset hankinnat

ei poistoja

Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

ei poistoja

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, kirjataan vuosikuluiksi.

ENNEN 1.1.2013 VALMISTUNEET INVESTOINNIT

<u>Ryhmä</u>	<u>Suunnitelma</u>
Aineettomat hyödykkeet	
Aineettomat oikeudet	
Tietokoneohjelmistot	TP 3 v
Muut aineettomat oikeudet	TP 3 v
Muut pitkävaikutteiset menot	
Osakehuoneistojen muutostyöt	TP 5 v
Tutkimus- ja kehittämismenot	TP 5 v
Ennakkomaksut	ei poistoja
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poistoja
Rakennukset	
Asuinrakennukset	
Puiset	TP 50 v
Kiviset	TP 50 v
Hallinto- ja laitosrakennukset	
Puiset ja peltiset	TP 50 v
Kiviset	TP 50 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	
Puiset ja peltiset	TP 50 v
Kiviset	TP 50 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit	MJP 20 %
Puistot ja leikkipaikat	MJP 20 %
Laiturit ja uimalat	MJP 25 %
Piha-alueet	MJP 20 %
Muut maa- ja vesirakenteet	MJP 20 %
Valaistut ladut	MJP 20 %
Ulkovalaistuslaitteet	MJP 20 %
Vesijohtoverkot	MJP 10 %
Viemäriverkot	MJP 10 %
Vesi- ja viemärlaitokset	MJP 25 %
Muut kiinteät koneet ja laitteet	MJP 25 %
Koneet ja kalusto	
Kuljetusvälineet	TP 5 v
Palo- ja sammutusautot	TP 10 v
Atk-laitteet	TP 3 v
Muut laitteet ja kalusto	TP 3 v
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukaan
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoja
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoja
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	ei poistoja

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 7 000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.

Tasetta koskevat liitetiedot**Taseen vastaavia koskevat liitetiedot**

Saamisten erittely				
	2024	2024	2023	2023
	Pitkä-	Lyhyt-	Pitkä-	Lyhyt-
	aikaiset	aikaiset	aikaiset	aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		110 682,56		45 496,07
Lainasaamiset	483 978,27		483 978,27	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		691,78		
Yhteensä	483 978,27	111 374,34	483 978,27	45 496,07
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Siirtosaamiset		600,00		
Yhteensä		600,00		
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		1 811,55		619,63
Lainasaamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	1 811,55	0,00	619,63
Saamiset yhteensä	483 978,27	113 785,89	483 978,27	46 115,70

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
*Tulojäämät		
Siirtyvät korot rahoituslaitoksilta	5 561,96	23 130,60
Siirtyvät myynttuotot	24 067,22	0,00
KEHA-keskus	22 146,19	14 910,73
Valtiovarainministeriö VOS-saatava	0,00	2 035,00
Kuntarahoitus leasing	17 649,98	22 514,41
Äänekosken kaupunki	8 149,00	3 454,00
Muut tulojäämät	4 430,64	2 672,60
*Tulojäämät yhteensä	82 004,99	68 717,34

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

euroa	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet						Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Ennakko-maksut	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet	Koneet ja kalusto	Muut aineell. hyödykkeet	Ennakkomaks. ja keskeneräiset h.	
Poistamaton hankintameno 1.1.	49 676,62	130 266,55		179 943,17	3 199 330,27	13 623 305,38	3 693 488,90	41 615,33		0,00	20 557 739,88
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	76 561,49		76 561,49	11 758,00	238 585,53	563 209,78				813 553,31
Rahoitusosuudet tilikaudella				0,00			11 970,00				11 970,00
Vähennykset tilikaudella					10 861,92						10 861,92
Siirrot erien välillä				0,00			0,00			0,00	0,00
Tilikauden poisto	32 002,72	44 941,09		76 943,81		555 866,83	539 352,70	21 712,35			1 116 931,88
Arvonlenn. ja niiden palautukset											
Poistamaton hankintameno 31.12.	17 673,90	161 886,95	0,00	179 560,85	3 200 226,35	13 306 024,08	3 705 375,98	19 902,98	0,00	0,00	20 231 529,39
Arvonkorotukset											
Kirjanpitoarvo 31.12.	17 673,90	161 886,95	0,00	179 560,85	3 200 226,35	13 306 024,08	3 705 375,98	19 902,98	0,00	0,00	20 231 529,39
Olennaiset lisäpoistot							0,00				0,00
Hirvasen vanha koulu											

	2024	2023
Maa- ja vesialueet erittely		
*Kiinteistöjen liittymismaksut	102 095,07	102 095,07
*Muut maa- ja vesialueet	3 098 131,28	3 097 235,20
Maa- ja vesialueet yhteensä	3 200 226,35	3 199 330,27

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet					Joukkovelkakirjasaamiset, muut laina- ja muut saamiset					
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta- yhtymä osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk- laina- saamiset	Saamiset konserni- yhtiöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset omistusyht- yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 257 374,04	243 704,70	310 765,13	551 765,89	2 363 609,76		483 978,27			424 524,31	908 502,58
Lisäykset				28,00	28,00						
Vähennykset											
Siirrot erien välillä											
Hankintameno 31.12.	1 257 374,04	243 704,70	310 765,13	551 793,89	2 363 637,76		483 978,27			424 524,31	908 502,58
Arvonlennukset											
Arvonkorotukset											
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 257 374,04	243 704,70	310 765,13	551 793,89	2 363 637,76	0,00	483 978,27	0,00	0,00	424 524,31	908 502,58

Omistukset muissa yhteisöissä

31.12.2024

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistusosuus %	Kuntakonsernin osuus		
				omasta	vieraasta	tilikauden
				pää- omasta	pää- omasta	voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
*Uuraisten Vuokratalot Oy	Uurainen	100	100	217 366,39	3 389 308,18	0,59
*Kiinteistö Oy Uuraisten Virastotalo	Uurainen	87	87	1 438 455,45	19 701,89	31,48
Kuntayhtymät						
*Jyväskylän koulutuskuntayhtymä (konserni)	Jyväskylä	1,8304	1,8304	2 052 799,95	463 674,94	78 193,70
*Äänekosken ammatillisen koulutuksen ky (konserni)	Äänekoski	1,47	1,47	358 749,70	38 193,99	7 507,67
*Keski-Suomen liitto	Jyväskylä	1,10851	1,10851	11 394,33	16 642,61	3 257,76
Osakkuusyhteisöt						
*As.Oy Uuraskoto	Uurainen	35	35	99 984,65	99 287,77	14,53

89 005,73

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Vuokravastuut	2024	2023
Vuokravastuut toimitilat yhteensä	135 000,40	210 143,82
Leasingvastuut (alv 0% tai sis.väh.kelvoton alv)	922 274,83	539 245,74
- toimitilat	607 560,08	
- koneet ja kalusto	314 714,75	
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	228 816,85	258 641,40
Myöhemmin maksettavat	700 700,59	280 604,33
Yhteensä	1 057 275,23	749 389,56

Vastuusitoumukset	2024	2023
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
*Alkuperäinen pääoma	3 812 017,70	3 762 017,70
*Jäljellä oleva pääoma	1 549 230,25	1 301 763,45
Takaukset muiden puolesta		
*Alkuperäinen pääoma	2 590 762,00	2 590 762,00
*Jäljellä oleva pääoma	564 137,22	782 946,27

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2024	2023
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12	31 242 697	29 798 619
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	33 526,00	23 720,00

Muut taloudelliset vastuut	2024	2023
Arvonlisäveron palautusvastuu	36382,71	0
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu		
*Kunta ei ole suunnitellut myyvänsä kiinteistöjä, joihin alv-palautusvastuu kohdistuu		

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma	2024	2023
Peruspääoma 1.1. ja 31.12.	7 196 475,21	7 196 475,21
Muut omat rahastot		
*Kehittämisrahaston pääoma 1.1.	3 248 637,79	3 248 637,79
*Siirrot rahastoon tilikaudella		
*Siirrot rahastosta tilikaudella		
*Kehittämisrahaston pääoma 31.12.	3 248 637,79	3 248 637,79

Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	1 244 190,56	1 244 190,56
*Siirrot	-1 044 920,01	
*Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	199 270,55	1 244 190,56
Tilikauden yli-/alijäämä	455 942,97	-1 044 920,01
Oma pääoma yhteensä	11 100 326,52	10 644 383,55

Pitkäaikainen vieras pääoma

(erääntyvät myöhemmin kuin viiden
vuoden kuluttua)

	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 211 711,00	5 698 532,00
Yhteensä	2 211 711,00	5 698 532,00

Joukkovelkakirjalainat

	2024	2023
Alle vuoden kuluessa erääntyvät, korko 2,91 %	300 000,00	300 000,00
Alle vuoden kuluessa erääntyvät, korko 2,95 %	400 000,00	2 000 000,00

Pakolliset varaukset

	2024	2023
Muut pakolliset varaukset		
K-S sairaanhoitopiiri ky/osuus alijäämästä (kirjattu 2021 tp:ssä edell.v:n ylijäämään 189.700 €)	311 187,00	311 187,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	311 187,00	311 187,00

Vieras pääoma

	2024	2024	2023	2023
	Pitkä- aikainen	Lyhyt aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		0,00		2 735,79
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		0,00		0,00
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöyksille				
Ostovelat		197,43		0,00
Vieras pääoma yhteensä	0,00	197,43	0,00	2 735,79

Erittely liittymismaksuista

	2024	2023
Muut velat /Liittymismaksut ja muut velat		
Liittymismaksut	338 612,58	338 612,58
Muut velat	2 394,00	2 394,00
Yhteensä	341 006,58	341 006,58

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Korkojaksotukset	55 526,05	137 886,20
Lomapalkkajaksotukset	927 304,77	864 020,95
Henkilösivukulut	187 851,55	215 842,82
ELY-keskus/Etelä-Suomen aluehallintovirasto	20 000,00	19 500,00
Opetus- ja kulttuuriministeriö/Opetushallitus	69 435,00	198 603,00
Innovaatiorahoituskeskus Business Finland Oy	2 018,52	2 018,52
Valtionosuusennakot	2 371,00	0,00
Muut menojäämät	646,50	0,00
Siirtovelat yhteensä	1 265 153,39	1 437 871,49

KORONVAIHTOSOPIMUSTEN 31.12.2024 SOPIMUSEHDOT

	Sopimus	Alkaen	Päättyen	Laskennallinen pääoma euroa	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Tasa- ly- hen- nys	Sopim. markkin. arvo €
OP Yrityspankki Poh- jola Pankki	430985 Swaptio 9.12.2015	11.12.2025	11.12.2035	4 000 000,00	0,75 %	6 kk euri- bor		2 504,68

Optio-oikeuden käyttäminen: Ostajalla (pankki) on preemion (0,00 euroa) maksettuaan

oikeus päättymispäivänä (9.12.2025) päättymisaikaan (11:00) mennessä saada

kohde-etuutena oleva koronvaihtosopimus voimaan toteuttamalla optio.

Mikäli optio-oikeutta ei käytetä option päättymispäivänä päättymisaikaan mennessä,

optio raukeaa. Toteutushinta 0,75 % p.a.

YHTEENSÄ

4 000 000,00

Konsernin liitetiedot**Konsernituloslaskelman liitetiedot**

Toimintatuotot (ulkoiset)	2024	2023
Konsernihallinto	505 826,92	594 417,00
Sivistystoimi	801 557,09	957 662,86
Tekninen toimi	1 528 161,00	3 269 945,45
Yleishallinto	46 228,19	45 336,06
Yhdyskuntapalvelut ja muut palvelut	814 134,24	955 629,79
Toimintatuotot yhteensä	3 695 907,44	5 822 991,16

**Pysyvien vastaavien hyödykkeiden
luovutusvoitot ja -tappiot**

	2024	2023
Muut toimintatuotot		
*Maa-alueiden luovutusvoitot (kunta)	64 463,08	63 252,00
Luovutusvoitot	5 342,36	
Luovutusvoitot yhteensä	69 805,44	63 252,00

Konsernitaseen liitetiedot**Siirtosaamiset**

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
*ELY/KEHA-keskus	22 146,19	0,00
*Hankkeiden tuet ja avustukset	5 124,00	0,00
*Valtionosuussaamiset	3 550,20	0,00
*Työterveyshuollon korvaukset	4 514,69	0,00
*Siirtyvät korkosaatavat	5 561,96	
*Muut siirtosaamiset	43 209,74	77 312,96
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yht.	84 106,78	77 312,96

Oma pääoma

	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	7 196 475,21	7 332 535,54
Muutos tilikaudella 1.1.-31.	0,00	-136 060,33
Peruspääoma 31.12.	7 196 475,21	7 196 475,21
Muut omat rahastot 1.1.	3 248 566,23	4 126 923,59
Muutos tilikaudella 1.1.-31.	144,43	-878 357,36
Muut omat rahastot 31.12.	3 248 710,66	3 248 566,23
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	2 313 008,09	2 522 978,34
Muutos tilikaudella	0,00	855 885,89
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	2 313 008,09	3 378 864,23
Tilikauden yli-/alijäämä	715 098,74	-1 065 856,17
Oma pääoma yhteensä	13 473 292,70	12 758 049,50

Pakolliset varaukset

	2024	2023
Kunta/KS shp:n alijäämät	0,00	311 187,00
eliminoitu konsernissa		
Yhteensä	0,00	311 187,00

Erittely liittymismaksuista

	2023	2023
Liittymismaksut	338 612,58	338 612,58
Muut velat	2 394,00	2 394,00
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat yht.	341 006,58	341 006,58

Siirtovelat

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat		
*Korkojaksotukset	73 456,07	137 886,20
*Lomapalkkajaksotukset	1 234 708,46	1 079 863,77
*Muut menoajämät	54 519,17	220 121,52
Siirtovelat yhteensä	1 362 683,70	1 437 871,49

Velat joiden vakuudeksi annettu kiinteistökiinnityksiä

Lainat rahoituslaitoksilta, vakuutena kiinteistökiinnityksiä	3 178 409,34	3 248 919,84
--	--------------	--------------

Vakuudeksi annetut kiinteistökiinnitykset	5 140 072,00	4 950 072,00
konserniyhtiöiden puolesta annetut kiinteistökiinnitykset		

Konserniyhtiöiden puolesta annetut vakuudet

Takaukset

Vuokravastuut

	2024	2023
Vuokravastuut toimitiloista	1 486 033,80	956 819,80
Vuokravastuut koneista ja laitteista	477 972,06	
Yhteensä	1 964 005,86	

Seuraavalla tilikaudella maksettavat

Vuokravastuut toimitiloista	200 260,56
-----------------------------	------------

Vuokravastuut koneista ja laitteista	134 372,92
--------------------------------------	------------

334 633,48

Muut vastuusitoumukset

	2024	2023
Takaukset muiden puolesta	564 137,22	782 946,27
Arvonlisäveron palautusvastuu	140 423,14	133 671,84
Muut vastuut		
Yhteensä	704 560,36	916 618,11

Kunnan vesihuoltolaitos**Vesilaitostaseyksikkö
Tuloslaskelma**

	Arvio 2024	Käyttö 2024	Käyttö 2023
	euroa	euroa	euroa
Liikevaihto	424 000	457 883,27	434 041,66
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)			
Valmistus omaan käyttöön			
Liiketoiminnan muut tuotot			
Materiaalit ja palvelut	447 450	457 073,93	444 553,38
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	88 500	67 081,97	89 249,94
Palvelujen ostot	358 950	389 991,96	355 303,44
Henkilöstökulut	1 091	1 380,50	1 388,89
Palkat ja palkkiot	900	1 290,00	1 290,00
Henkilösivukulut	191	90,50	98,89
Eläkekulut	0	80,36	84,33
Muut henkilösivukulut	191	10,14	14,56
Poistot ja arvonalentumiset	88 810	120 402,24	117 026,61
Suunnitelman mukaiset poistot	88 810	120 402,24	117 026,61
Arvonalentumiset			
Liiketoiminnan muut kulut	1 060	1 092,89	901,93
Liikeliikemäärä (+) tai -alijäämä (-)	-114 411	-122 066,29	-129 829,15
Rahoitustuotot ja -kulut	0	-8 112,75	-6 399,34
Korkotuotot			
Muut rahoitustuotot			
Korkokulut	0	8 112,75	6 399,34
Korvaus jäännöspääomasta			
Muut rahoituskulut			
Ylijäämä / -alijäämä ennen satunnaisia eriä	-114 411	-130 179,04	-136 228,49
Satunnaiset tuotot ja -kulut			
Satunnaiset tuotot			
Satunnaiset kulut			
Ylijäämä / -alijäämä ennen varauksia	-114 411	-130 179,04	-136 228,49
Vyörytysmenot		-16 368,00	-16 845,00
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)			
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (-)			
Tilikauden ylijäämä / -alijäämä	-114 411	-146 547,04	-153 073,49

UURAISTEN KUNTA ▪ Tilinpäätös 2024

Vesi- ja viemärilaitos			1.1.2024	Lisäys	Vähennys	Poistot	31.12.2024
VASTAAVAA							
PYSYVÄT VASTAAVAT							
Aineettomat hyödykkeet							
	Tietokoneohjelmistot						
Aineelliset hyödykkeet							
	Maa- ja vesialueet		30 363,56	0,00	0	0	30 363,56
	1100 Maa- ja vesialueet	20 912,11		0,00			
	1104 Kiinteistöjen liittymismaksut	9 451,45					
	Rakennukset		8 008,46	0	0	381,36	7 627,10
	1120 Tehdas- ja tuotantorakennukset	8 008,46				381,36	
	Kiinteät rakenteet ja laitteet		927 203,90	238 241,44	0,00	120 020,88	1 045 424,46
	1139 Muut maa- ja vesirakenteet	3 708,42		0,00		741,68	2 966,74
	1142 Vesijohtoverkot	295 629,23		1		39426,1	256 204,13
	1143 Viemäriverkot	585 288,57		0		65053,78	520 234,79
	1144 Vesi- ja viemärlaitokset	30 009,44		238240,44		13145,88	255 104,00
	1150 Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	12 568,24		0		1653,44	10 914,80
	Koneet ja kalusto		0,00			0,00	0,00
	1170 Muut koneet ja kalusto						0,00
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		0,00				0,00
Sijoitukset							
	Muut saamiset		59 570,20	0	0		59 570,20
	1245 Muut saamiset/liittymismaksut	59 570,20	59 570,20				59 570,20
VAIHTUVAT VASTAAVAT							
Saamiset							
	Lyhytaikaiset saamiset						
	Myyntisaamiset		162 622,23	60 096,96	0,00		222 719,19
	17408 Vesi- ja jätevesimaksut	162 622,23		60096,96			222 719,19
	Lainasaamiset			0			0,00
	1765 Kunnan sisäiset saamiset			0			
	Muut lyhytaikaiset saamiset		0,00	0	0		0,00
	1805 Alv-saatava	0,00			0		0,00
Rahat ja pankkisaamiset							
			1 187 768,35	298 338,40	0,00	120 402,24	1 365 704,51
VASTATTAVAA							
OMA PÄÄOMA							
Peruspääoma			2 299 080,38	0	0		2 299 080,38
	2000 Jäännöspääoma	2 299 080,38		0			
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä			-2 270 490,08				-2 270 490,08
	2040 Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-2 117 416,59					
	2050 Tilikauden yli-/alijäämä	-153 073,49		0	-146547,04		-146 547,04
VIERAS PÄÄOMA							
Pitkäaikainen							
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		573 035,41	238 240,44	82 781,47		728 494,38
	24101 OKO Pankki Oyj	7 104,67			1 014,95		6 089,72
	2411 Kuntarahoitus	565 930,74		238 240,44	81 766,52		722 404,66
	Lainat julkisyhteisöiltä		0,00	0,00	0,00		0,00
	2422 Lainat kuntien eläkel.	0,00			0,00		0,00
	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat		338 612,58	0,00			338 612,58
	2469 Liittymismaksut/muut pitkävaikut. velat	338 612,58		0,00			338 612,58
							0,00
Lyhytaikainen							0,00
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		66 898,87	15 882,60	0,00		82 781,47
	2515 Lyhennysosuudet/kotimrahalait.	66 898,87		15 882,60			82 781,47
	Lainat julkisyhteisöiltä		0,00	0,00	0,00		0,00
	2525 Lyhennysosuudet/julkisyhteisöt	0,00		0,00	0,00		0,00
	Ostovelat		133 346,35	122657,32	0,00		256 003,67
	25491 Ostovelat, reskontra	133 346,35		122657,32	0		256 003,67
	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat		47 284,84	52214,32	21730,01		77 769,15
	2554 Sisäiset muut velat	0,00		52214,32			
	2556 Tilittettävä arvonlisävero	47 284,84		0	21730,01		25 554,83
	Siirtovelat						0,00
			1 187 768,35				1 365 704,51
	6,57% Lainat						
	Kun eriyttäminen aloitettiin. Lainat otettiin vesilaitoksen taseeseen käyttöön. suhteessa.	126	0,00				0,00
	Eli 6,57 % lainoista						
	Jatkossa uusi laina=vesilait.investoinnit/v						

VESILAITOSTASEYKSIKKÖ**RAHOITUSLASKELMA**

	31.12.2024	31.12.2023
Toiminnan rahavirta		
Liikelyli-/alijäämä	-122 066,29	-129 826,15
Poistot ja arvonalentumiset	120 402,24	117 026,61
Rahoitustuotot ja -kulut	-8 112,75	-6 399,34
Tulorahoituksen korjauserät (Vyörytys)	-16 368,00	
	-26 144,80	-19 198,88
Investointien rahavirta		
Investointimenot-	-238 241,44	-111 059,05
Rahoitusosuudet investointimenoihin+	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot+		
	-238 241,44	-111 059,05
Toiminnan ja investointien rahavirta	-264 386,24	-130 257,93
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset-	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset+	0,00	0,00
	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys+	238 240,44	111 059,45
Pitkäaikaisten lainojen vähennys-	-82 781,47	-66 898,77
Lyhytaikaisten lainojen lisäys/vähennys +/-	15 882,60	5 996,86
	171 341,57	50 157,54
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	-60 096,96	-29 437,29
Korottomien velkojen muutos	153 141,63	55 898,52
	93 044,67	26 461,23

Rahoituksen rahavirta	264 386,24	76 618,77
-----------------------	------------	-----------

MUUT ERIYTETTY LASKELMAT (kilpailulaki § 30)
TOIMITILA- JA ASUNTOVUOKRAUS

TULOSLASKELMA	2024	2023
Eriytetty tuloslaskelma laadittu ensimmäisen kerran 31.12.2021		
Liikevaihto	176 339,04	138 733,44
Materiaalit ja palvelut	42 058,60	59 242,75
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		0,00
Ostot tilikauden aikana	19 087,84	21 138,22
Varausten lisäys tai vähennys		
Palvelujen ostot	22 970,76	35 550,93
Henkilöstökulut	12 288,27	13 960,92
Palkat ja palkkiot	10 175,67	9 537,29
Henkilösivukulut	2 112,60	2 326,30
Eläkekulut	2 017,56	1 887,30
Muut henkilösivukulut	95,04	324,52
Poistot ja arvonalentumiset	22 380,49	20 627,92
Suunnitelman mukaiset poistot	22 380,49	20 627,92
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	76 519,27	80 698,38
Liikeliiketoiminta (-) alijäämä	23 092,41	-35 796,54
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot ja -kulut		
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	23 092,41	-35 796,54
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	23 092,41	-35 796,54
Tilikauden yli-/alijäämä	23 092,41	-35 796,54

MUUT ERIYTETTY LASKELMAT (kilpailulaki § 30)
KIINTEISTÖNHOITO

TULOSLASKELMA	2024	2023
Eriytetty tuloslaskelma laadittu ensimmäisen kerran 31.12.2021		
Liikevaihto	87 419,93	104,16
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	0,00
		25
Materiaalit ja palvelut	27 715,84	772,20
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	4 056,26	5 956,05
Ostot tilikauden aikana	4 056,26	5 956,05
Varausten lisäys tai vähennys		
Palvelujen ostot	23 659,58	19
		816,15
		48
Henkilöstökulut	50 996,31	758,78
		39
Palkat ja palkkiot	42 229,02	579,75

Henkilösivukulut	8 767,30	9 179,03
Eläkekulut	8 372,89	7 832,28
Muut henkilösivukulut	394,41	1 346,75
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot		
Arvonalentumiset		
Liiketoiminnan muut kulut	3 034,03	2 187,68
Liikeliiketoiminta (-) alijäämä)	5 673,75	9 385,50
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot ja -kulut		
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	5 673,75	9 385,50
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	5 673,75	9 385,50
Tilikauden yli-/alijäämä	5 673,75	9 385,50

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot
Toistaiseksi palkatun henkilöstön määrä kunnan toimialoittain 31.12.2024

	TP 2023	TP 2024
Yleishallinto	9	10
Sivistys- ja vapaa-aikatoimi	117	123
Tekninen toimi	28	27
Yhteensä	154	160

Henkilöstön kokonaismäärä on laskenut edellisestä vuodesta, mutta toistaiseksi palkatun henkilöstön suhteellinen osuus on kasvanut vuonna 2024. Uuraisten kunnassa vakituista henkilöstöä oli 82 % koko henkilöstöstä. Työntekijärakenteessa tilapäisten työntekijöiden osuus on vähentynyt verrattuna edelliseen vuoteen. Vuonna 2023 kunnan työntekijämäärä oli kokonaisuudessaan 203 henkilöä.

Työntekijöiden määrä yhteensä 31.12.2024

(sis. Vakinaiset, määräaika- ja työllistetyt)

	TP 2024
Yleishallinto	12
Sivistys- ja vapaa-aikatoimi	146
Tekninen toimi ja ympäristötoimi	37
Yhteensä	195

Luottamushenkilömaksut

	2024	2023	2022
Suomen Keskusta, Uuraisten osasto	2 698,67	2 490,50	3 519,50
KD Suomen kristillisdemokraatit, Uuraisten osasto	131,00	109,75	138,50
Perussuomalaiset, Uuraisten osasto	1 546,00	1 324,00	1 606,00
Uuraisten Vasemmistoliitto	0,00	784,00	1 064,00
SDP, Uuraisten osasto	1 165,50	1 004,50	1 190,00
Yhteensä	5 541,17	5 712,75	7 518,00

Tilintarkastajien palkkiot

	2024	2023	2022
Tilintarkastuspalkkiot			
BDO Audiator Oy	0,00	0,00	5 528,67
SK-Reviisorit Oy	3 454,31	4 183,99	2 792,53
Tilintarkastajan lausunnot			
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät			
Muut palkkiot SK-Reviisorit Oy			
* Uuraisten Valokuituverkkojen lopputilityksen tilintarkastus - Kustpka 20155	790,00		
Palkkiot yhteensä	4 244,31	4 183,99	8 321,20

Intressitahotapahtumat

Uuraisten kunnalla ei ole merkittäviä intressitahoja, jotka tulisi kirjata tilinpäätöksen liitetietoihin.

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista 2024

- * Tilinpäätöskirja
- * Tase-erittelyt
- * Päiväkirja
- * Pääkirja tileittäin ja kustannuspaikoittain

- * Myyntireskontra
 - * tiliotteet ja saatavien erittelyt

- * Ostoreskontra
 - * tiliotteet

- * Palkanlaskenta
 - * palkkakortisto

Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä

Uuraisilla 31.3.2025

Samuli Mattila

Antti-Pekka Kotilainen

Veli-Matti Arponen

Liisa Stenman-Kässi

Veli Hytönen

Satu Nieminen

Virpi Salminen

Juha Valkama

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta
tänään kertomuksen.

Uurainen, _____._____.2025

SK-Reviisorit Oy
Tilintarkastusyhteisö

Ilari Karhu
tilintarkastaja, JHT, HT